IV

(Akti, sprejeti pred 1. decembrom 2009 v skladu s Pogodbo ES, Pogodbo EU in Pogodbo Euratom)

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 6. novembra 2008

o državni pomoči C 19/05 (ex N 203/05) Poljske za Stocznia Szczecińska

(notificirano pod dokumentarno številko C(2008) 6770)

(Besedilo v poljskem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

(2010/3/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti prvega pododstavka člena 88(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

po pozivu vsem zainteresiranim strankam, naj predložijo svoje pripombe [1] v skladu z zgoraj navedenimi določbami,

ob upoštevanju naslednjega:

1. **POSTOPEK**

(1) V skladu z določbami točke 3 Priloge IV k Pristopni pogodbi, ki urejajo postopek začasnega mehanizma, je Poljska z dopisom z dne 27. aprila 2004, evidentiranim 28. aprila 2004, priglasila ukrepe za prestrukturiranje za Stocznia Szczecińska Nowa Sp. z o.o. (New Szczecin Shipyard Ltd, v nadaljnjem besedilu: SSN). Zadeva je bila evidentirana pod številko PL 31/2004.

(2) Z dopisom z dne 19. maja 2004 je Komisija Poljsko zaprosila, naj posreduje določene manjkajoče dokumente. Poljska jih je posredovala 16. junija 2004. Komisija je za dodatne informacije zaprosila z dopisi z dne 12. avgusta 2004, 18. novembra 2004 in 4. marca 2005, na katere je Poljska odgovorila z dopisi z dne 24. septembra 2004, evidentiranim istega dne, z dne 28. januarja 2005, evidentiranim 2. februarja 2005, z dne 30. marca 2005, evidentiranim 1. aprila 2005, in z dne 18. aprila 2005, evidentiranim 20. aprila 2005. Sestanki s poljskimi organi so potekali 9. novembra 2004, 17. novembra 2004 in 3. marca 2005.

(3) Z dopisom z dne 22. aprila 2005, evidentiranim istega dne, je Poljska sprejela, da bo Komisija zadevo PL 31/2004 z dne 27. aprila 2004 obravnavala kot priglasitev v skladu s členom 88(2) Pogodbe ES v zvezi s katerim koli ukrepom, ki bi lahko pomenil novo pomoč. Zadevi je bila dodeljena nova številka N 203/2005.

(4) 1. junija 2005 je Komisija sprejela odločitev, da sproži postopek iz člena 88(2) Pogodbe ES v zvezi s pomočjo za prestrukturiranje za SSN, ki so jo priglasili poljski organi. Komisija je to odločitev objavila v *Uradnem listu* [2] ter Poljsko in zainteresirane stranke pozvala, naj predložijo svoje pripombe.

(5) V dopisu z dne 24. junija 2005 so poljski organi navedli, da odločitev vsebuje zaupne informacije, in zaprosili, naj se te informacije izbrišejo iz javne različice odločitve. Komisija je odgovorila z dopisom z dne 15. julija 2005. Poljska je zaprosila za podaljšanje roka za predložitev pripomb glede odločitve o sprožitvi postopka z dopisi z dne 30. junija 2005, evidentiranim 1. julija 2005, z dne 26. julija, evidentiranim 27. julija 2005, in z dne 30. avgusta 2005, evidentiranim 1. septembra 2005. Komisija je odgovorila z dopisi z dne 12. julija, 2. avgusta in 9. septembra 2005. Z dopisom z dne

[1] UL C 23, 1.2.2007, str. 20.

[2] UL C 222, 2.9.2005, str. 7.

4. oktobra 2005, evidentiranim 7. oktobra 2005, so poljski organi predložili pripombe glede odločitve o sprožitvi postopka formalne preiskave. V tem dopisu je Poljska predložila tudi načrt za prestrukturiranje za obdobje 2002–2004 iz decembra 2002, ki je bil spremenjen oktobra 2003 (v nadaljnjem besedilu: načrt za prestrukturiranje 2003). V dopisu z dne 10. oktobra 2005, evidentiranem istega dne, je pravni zastopnik SSN navedel, da so njegova stališča in pripombe vključeni v navedbe poljskih organov.

(6) Pripombe so predložile naslednje tretje osebe: Związek Pracodawców Forum Okrętowe (Združenje poljske pomorske industrije) z dopisom z dne 6. oktobra 2005, evidentiranim istega dne, Towimor S.A. z dopisom z dne 6. oktobra 2005, evidentiranim istega dne, H. Cegielski – Poznań S.A. z dopisom z dne 6. oktobra 2005, evidentiranim istega dne, Spliethoff's Bevrachtingskantoor B.V. z dopisom z dne 6. oktobra 2005, evidentiranim istega dne, Peter Dohle Shiffahrts-KG z dopisom z dne 5. oktobra 2005, evidentiranim 6. oktobra 2005, Odjefjell ASA z dopisom z dne 6. oktobra 2005, evidentiranim 11. oktobra 2005, sindikati SSN („Solidarność", „Solidarność 80" in „Stoczniowiec") z dopisom z dne 7. oktobra 2005, evidentiranim 10. oktobra 2005, župan mesta Szczecin (Ščečin) z dopisom z dne 5. oktobra, evidentiranim 11. oktobra 2005, Lubmor Sp. z o.o. z dopisom z dne 6. oktobra 2005, evidentiranim 11. oktobra 2005, in Business Club Szczecin z dopisom z dne 12. oktobra 2005, evidentiranim istega dne. Komisija je te pripombe posredovala Poljski z dopisom z dne 27. oktobra 2005. Poljski organi so odgovorili z dopisom z dne 21. novembra 2005.

(7) Komisija je poiskala pomoč zunanjega svetovalca, ki je ocenil načrt za prestrukturiranje 2003. Svetovalec je poročilo Komisiji predložil marca 2006.

(8) Z dopisom z dne 13. januarja 2006 je Komisija poljske organe zaprosila, naj posredujejo dodatne informacije o postopku prestrukturiranja SSN. Poljska je odgovorila z dopisom z dne 20. februarja 2006, evidentiranim istega dne. 22. februarja 2006 so se sestali poljski organi, predstavniki ladjedelnice in osebje Komisije. Po sestanku je Komisija Poljsko zaprosila za dodatne informacije, in sicer z dopisi z dne 8. marca 2006, 30. marca 2006, 12. aprila 2006 in 28. aprila 2006. Poljski organi so odgovorili z dopisi z dne 13. marca 2006, evidentiranim istega dne, z dne 29. marca 2006, evidentiranim 30. marca 2006, z dne 6. aprila 2006, evidentiranim 10. aprila 2006, z dne 19. aprila 2006, evidentiranim 20. aprila 2006, in z dne 26. maja 2006, evidentiranim 30. maja 2006. Z dopisom z dne 23. junija 2006, evidentiranim 26. junija 2006, je svetovalec ladjedelnice Komisiji predložil osnutek načrta za prestrukturiranje z naslovom „Razvojni načrt za Stocznia Szczecinska Nowa Sp. z o.o. za obdobje 2006–2011", in sicer za namene posvetovanja.

(9) 12. julija 2006 so se sestali poljski organi, predstavniki ladjedelnice in osebje Komisije. Poljski organi so z dopisom z dne 13. julija 2006, evidentiranim 17. julija 2006, predložili informacije v zvezi s postopkom prestrukturiranja SSN. Z dopisom z dne 17. julija 2006 je Komisija poljske organe zaprosila za dodatne informacije. Poljski organi so odgovorili z dopisom z dne 1. septembra 2006, evidentiranim istega dne. 4. septembra 2006 je Poljska predložila spremenjen načrt za prestrukturiranje SSN z naslovom „Razvojni načrt za Stocznia Szczecinska Nowa Sp. z o.o. za obdobje 2006–2011" (v nadaljnjem besedilu: načrt za prestrukturiranje 2006).

(10) Poljski organi so dodatne informacije v zvezi s to zadevo predložili z dopisoma z dne 26. septembra 2006, evidentiranim 27. septembra 2006, in z dne 21. novembra 2006, evidentiranim 27. novembra 2006.

(11) 7. decembra 2006 sta se sestala članica Komisije Neelie Kroes in poljski minister za gospodarstvo Piotr Wozniak. Minister je navedel, da je Poljska odločena ponovno začeti postopek privatizacije za SSN s pomočjo odprtega in preglednega postopka, ki naj bi se zaključil do junija 2007. Poljska je to izjavo potrdila z dopisom z dne 27. decembra 2006, evidentiranim 4. januarja 2007, in se sklicevala na odločbo poljskega sveta ministrov z dne 19. decembra 2006, ki je sprejel dokument z naslovom „Informacije o stanju ladjedelniške industrije". Poljska je Komisijo zaprosila za začetek pogovorov o vprašanju izravnalnih ukrepov. Osebje Komisije je skupaj z zunanjim svetovalcem ladjedelnico obiskalo 18. decembra 2006, da bi ugotovilo dejstva in pridobilo podatke, potrebne za oceno izravnalnih ukrepov. Zunanji svetovalec je 16. januarja 2007 predložil poročilo o trenutni oceni zmogljivosti ladjedelnice.

(12) Komisija je na dopis z dne 27. decembra 2006 odgovorila z dopisom z dne 29. januarja 2007, v katerem je med drugim Poljsko pozvala, naj do konca februarja 2007 posreduje predlog za izravnalne ukrepe za SSN.

(13) Z dopisom z dne 28. februarja 2007, evidentiranim istega dne, je Poljska posredovala nekaj pojasnil v zvezi s privatizacijo SSN in predlog za izravnalne ukrepe. Poljski organi so predlagali zaprtje ene od treh operativnih površin ladjedelnice z marcem 2010.

(14) Na podlagi tega je 15. marca 2007 potekal tehnični sestanek med osebjem Komisije, poljskimi organi in predstavniki ladjedelnice; osredotočili so se predvsem na izravnalne ukrepe, govorili pa so tudi o tekočem postopku privatizacije. Komisija in poljski organi so se dogovorili, da se bo Komisija glede tehničnih vprašanj pogovarjala neposredno s SSN, da bi zbrala vse podatke, ki jih potrebuje za oceno poljskega predloga za izravnalne ukrepe.

(15) Po sestanku je Komisija SSN zaprosila za vrsto podatkov, in sicer z dopisi z dne 29. marca 2007, z dne 27. aprila 2007 in 30. maja 2007. Ladjedelnica je odgovorila z dopisi z dne 18. aprila 2007, evidentiranim 27. aprila 2007, z dne 8. maja 2007, evidentiranim 10. maja 2007, in z dne 4. junija 2007, evidentiranim 5. junija 2007. 8. junija so se sestali osebje Komisije, poljski organi in predstavniki ladjedelnice. SSN je z dopisom z dne 15. junija 2007, evidentiranim istega dne, posredoval dodatne informacije.

(16) Z dopisom z dne 31. julija 2007 je Komisija Poljsko obvestila, da zaprtje operativne površine Wulkan 1 pod določenimi pogoji začasno upošteva kot zadosten izravnalni ukrep. V odgovoru z dne 24. avgusta 2007, evidentiranem 28. avgusta 2007, so poljski organi potrdili namero o izvedbi zmanjšanja zmogljivosti, določenega v dopisu Komisije.

(17) Poljski organi so informacije o privatizaciji in prestrukturiranje SSN posredovali z dopisoma z dne 5. januarja 2007, evidentiranim istega dne, in z dne 9. januarja 2007, evidentiranim 11. januarja 2007. Komisija je odgovorila z dopisom z dne 29. januarja 2007. V dopisu z dne 28. februarja 2007, evidentiranem istega dne, so se poljski organi zavezali k izbiri vlagatelja za ladjedelnico in podpisu privatizacijskega sporazuma do konca junija 2007.

(18) Komisija je z dopisi z dne 29. maja 2007, 28. junija 2007 in 30. julija 2007 zaprosila za dodatna pojasnila v zvezi s privatizacijo SSN. Poljska je v zvezi s tem posredovala informacije v dopisu z dne 1. junija 2007, evidentiranem 4. junija 2007, ki je vseboval seznam podjetij, ki jim je bilo poslano povabilo k oddaji ponudbe za nakup SSN. Dodatne informacije so bile posredovane z dopisoma z dne 25. junija 2007, evidentiranim istega dne, in z dne 11. julija 2007, evidentiranim istega dne.

(19) Z dopisom z dne 1. avgusta 2007, evidentiranim 6. avgusta 2007, so poljski organi predložili prvi osnutek informacijskega memoranduma SSN. Z dopisom z dne 13. avgusta 2007 je Komisija poslala svoje pripombe v zvezi z informacijskim memorandumom. Z dopisom z dne 21. avgusta 2007, evidentiranim 27. avgusta 2007, so poljski organi Komisijo obvestili, da se je finančno stanje ladjedelnice zelo poslabšalo in da javni lastniki ladjedelnice zato načrtujejo povečanje kapitala ladjedelnice. Poljska je tudi naznanila, da bo informacijski memorandum posodobljen v skladu s tem.

(20) Komisija je z dopisom z dne 4. septembra 2007 zahtevala pojasnila. Poljski organi so odgovorili z dopisoma z dne 7. septembra 2007, evidentiranim 10. septembra 2007, in z dne 11. septembra 2007, s katerim je Poljska predložila novo različico informacijskega memoranduma in Komisijo obvestila, da je bilo povabilo k oddaji ponudbe poslano 221 potencialnim investitorjem.

(21) Komisija je z dopisom z dne 12. septembra 2007 zaprosila za dodatne informacije. Komisija je podala pripombe v zvezi z informacijskim memorandumom in za pojasnila zaprosila z dopisoma z dne 14. septembra 2007 in 3. oktobra 2007. Poljski organi so odgovorili z dopisom z dne 12. oktobra 2007, evidentiranim 16. oktobra 2007, v katerem so navedli, da je šest potencialnih investitorjev zaprosilo za kopijo informacijskega memoranduma ladjedelnice. Z dopisom z dne 23. oktobra 2007, evidentiranim istega dne, so poljski organi predložili posodobljen časovni okvir privatizacije, ki je predvideval, da se bodo pogajanja s potencialnimi investitorji začela januarja 2008.

(22) V dopisu z dne 30. novembra 2007 je Komisija zahtevala, naj se osnutek načrta za prestrukturiranje, ki ga je pripravil nov lastnik ladjedelnice, predloži do konca februarja 2008. Poljska je posredovala dodatne informacije o postopku privatizacije z dopisoma z dne 11. decembra 2007, evidentiranim 13. decembra 2007, in z dne 19. decembra 2007, evidentiranim 20. decembra 2007. Z dopisom z dne 21. decembra 2007, evidentiranim istega dne, je Poljska obvestila Komisijo, da je bil dne 20. decembra 2007 Amber Sp. z o.o. (v nadaljnjem besedilu: Amber, hčerinska družba v izključni lasti poljskega trgovca z jeklom Złomrexa) edini ponudnik, ki je predložil zavezujočo ponudbo za nakup delnic v SSN.

(23) 10. januarja 2008 je potekal sestanek med poljskimi organi in Komisijo. Po tem sestanku je Komisija poljske organe zaprosila, naj predložijo dodatne informacije v zvezi s postopkom privatizacije, in sicer z dopisi z dne 17. januarja 2008, 30. januarja 2008, 28. februarja 2008, 18. marca 2008 in 2. aprila 2008. Poljski organi so na dopise Komisije odgovorili z dopisi z dne 23. januarja 2008, evidentiranim 24. januarja 2008, z dne 25. januarja 2008, evidentiranim 28. januarja 2008, in z dne 30. januarja 2008, evidentiranim 31. januarja 2008. Z dopisom z dne 8. februarja 2008, evidentiranim istega dne, je Poljska posredovala kopijo zavezujoče ponudbe Amberja.

(24) Z dopisom z dne 14. februarja 2008, evidentiranim 19. februarja 2008, je Poljska Komisijo obvestila, da privatizacije ladjedelnice ne bo mogoče zaključiti do roka konec februarja 2008 ter da so se poljski organi zavezali, da bodo postopek privatizacije zaključili in se strinjali glede načrta za prestrukturiranja do poletja 2008.

(25) Z dopisom z dne 29. ebruarja 2008, evidentiranim 3. arca 2008, so poljski organi predložili dva dokumenta Amberja: „Dodatna pojasnila, okvirni program prestrukturiranja in izjava o zavezanosti glede nakupa SSN, ki jo je predložil Amber“ z dne 29. februarja 2008 in „Prvo različico načrta za prestrukturiranje za SSN s poslovnim načrtom za SSN za obdobje 2008–2012, ob upoštevanju informacij, pridobljenih med postopkom skrbnega pregleda, izvedenim v ladjedelnici“.

(26) V dopisu z dne 28. marca 2008, evidentiranem istega dne, so poljski organi navedli, da so obdobje ekskluzivnosti, odobreno Amberju za pogajanja, podaljšali do 15. prila 2008. Na povabilo poljskih organov v dopisu z dne 4. aprila 2008, evidentiranem 7. aprila 2008, so se sestali poljski organi, predstavniki SSN, Amber in osebje Komisije.

(27) V elektronskem sporočilu z dne 9. aprila 2008, evidentiranem 24. aprila 2008, je svetovalec Amberja predložil predhodne finančne napovedi za ladjedelnico. Amber je informacije predložil tudi na sestanku 10. aprila 2008, te informacije pa so bile evidentirane 18. aprila 2008.

(28) Poljska je informacije o napredku pogajanj z Amberjem predložila z dopisi z dne 7. aprila 2008, evidentiranim 18. aprila 2008, z dne 23. aprila 2008, evidentiranim istega dne, z dne 25. aprila 2008, evidentiranim istega dne, z dne 28. aprila 2008, evidentiranim 29. aprila 2008, in z dne 29. aprila 2008, evidentiranim 5. maja 2008. Komisija je zaprosila za informacije z dopisom z dne 30. prila 2008. 8. aja 2008 so se sestali poljski organi in Komisija.

(29) Komisija je svoje pripombe v zvezi z napredkom postopka privatizacije podala z dopisoma z dne 21. aprila 2008 in 30. aprila 2008.

(30) Z dopisom z dne 12. maja 2008, evidentiranim istega dne, je Poljska Komisijo obvestila, da se je Amber umaknil iz postopka privatizacije.

(31) Poljska je Komisijo obvestila, da nameravajo poljski organi ponovno začeti postopek privatizacije z namenom podpisa privatizacijskih sporazumov do konca novembra 2008. Od 3. junija 2008 je Poljska Komisiji pošiljala dnevna poročila o ukrepih, ki so jih različne zainteresirane stranke sprejele v ponovnem postopku privatizacije. Komisija se je s poljskimi organi sestala 13. junija 2008.

(32) Osebje Komisije se je 20. junija 2008 na zahtevo poljskih organov sestalo s poljskimi organi in norveškim podjetjem Ulstein, 24. junija 2008 pa s poljskimi organi in poljskim podjetjem Mostostal Chojnice. Ti podjetji sta bili Komisiji predstavljeni kot potencialna kupca SSN. Z dopisom z dne 26. junija 2008, evidentiranim istega dne, je Poljska predložila osnutek načrta za prestrukturiranje za SSN, ki ga je pripravilo podjetje Mostostal Chojnice. Z dopisom z dne 7. julija 2008, evidentiranim 8. julija 2008, so bile posredovane dodatne informacije.

(33) Z dopisom z dne 14. julija 2008 se je Poljska zavezala, da bo do 12. septembra 2008 Komisiji predstavila končni načrt za prestrukturiranje.

(34) 16. julija 2008 je Komisija začasno potrdila oceno in sklepne ugotovitve, predstavljene v osnutku odločbe o zaključku formalne preiskave, v kateri je bilo ugotovljeno, da je državna pomoč za SSN nezdružljiva s skupnim trgom in jo je treba povrniti. Vendar pa se je Komisija na podlagi dopisa Poljske z dne 14. julija 2008 odločila, da bo odložila sprejetje te odločbe, da bi lahko ocenila, ali bi nov načrt za prestrukturiranje, ki naj bi ga poljski organi predložili do 12. septembra 2008, znatno izboljšal stanje in omogočil združljivost pomoči s skupnim trgom.

(35) Poljska je nato Komisijo vsak teden obveščala o napredku postopka privatizacije (dopisi z dne 28. julija, 4. avgusta, 12. avgusta, 21. avgusta, 25. avgusta, 1. septembra, 8. septembra, 16. septembra in 23. septembra 2008, ki so bili evidentirani na iste dni).

(36) V dopisu z dne 18. julija 2008, evidentiranem 21. julija 2008, je Poljska zaprosila za krog posvetovanj z osebjem Komisije o osnutku načrta za prestrukturiranje, da bi lahko pripravila končno različico načrta, ki bi upoštevala pripombe osebja Komisije. Komisija se je z dopisom z dne 31. julija strinjala s časovnim okvirom posvetovanj.

(37) Vendar pa je Komisija neuradno prejela osnutek načrta za prestrukturiranje za SSN šele 3. septembra 2008. Po predložitvi tega osnutka so se 4. septembra 2008 prvič v prisotnosti Mostostala sestali poljski organi in osebje Komisije. 8. Septembra je Komisija prejela spremenjen osnutek načrta za prestrukturiranje, 10. septembra 2008 pa je potekal še en sestanek s poljskimi organi, Mostostalom in potencialnim soinvestitorjem Ulsteinom.

(38) Z dopisom z dne 12. septembra 2008, evidentiranim istega dne, je Poljska predložila končni osnutek načrta za prestrukturiranje za SSN, ki ga je pripravilo podjetje Mostostal v sodelovanju z norveško ladjedelnico Ulstein.

(39) Z dopisom z dne 16. septembra 2008, evidentiranim 17. septembra 2008, je Poljska predložila osnutek privatizacijskega sporazuma med Mostostalom in javnimi lastniki SSN, in sicer Industrijsko razvojno agencijo in Korporacijo poljskih ladjedelnic.

(40) Z dopisom z dne 22. septembra 2008, evidentiranim istega dne, je Ulstein Komisijo obvestil, da se umika iz postopka privatizacije in da ne bo sodeloval pri prestrukturiranju SSN.

(41) Z dopisom z dne 22. septembra 2008, evidentiranim 25. septembra 2008, je Mostostal Komisijo obvestil, da je zaradi umika Ulsteina pripravljen sam izvesti celoten načrt za prestrukturiranje za SSN. 30. septembra 2008 je potekal sestanek med poljskimi organi, Komisijo in Mostostalom.

(42) Z dopisom z dne 27. oktobra 2008 je Komisija Poljski sporočila okvirne pogoje za izvajanje te odločbe. V dopisu z dne 3. novembra 2008, evidentiranem 4. novembra 2008, se je Poljska zavezala, da bo v celoti izpolnila te pogoje. Komisija je to zavezo sprejela z dopisom z dne 6. novembra 2008.

(43) Z dopisom z dne 14. junija 2007 je Komisija poljske organe zaprosila, naj predložijo informacije v zvezi z državno pomočjo, prejeto za SSN po sprožitvi formalnega postopka preiskave. Poljski organi so odgovorili z dopisom z dne 11. julija 2007, evidentiranim istega dne. Komisija je z dopisom z dne 13. novembra 2007 zaprosila za dodatna pojasnila, Poljska pa je odgovorila z dopisom z dne 9. januarja 2008, evidentiranim istega dne. Poljska je z dopisom z dne 9. januarja 2008, evidentiranim 10. januarja 2008, predložila dodatne informacije v zvezi z državno pomočjo, dodeljeno ladjedelnici. Poljska je Komisijo obvestila o dodatnih ukrepih za SSN, in sicer z dopisi z dne 6. decembra 2007, evidentiranim istega dne, z dne 9. januarja 2008, evidentiranim 10. januarja 2008, z dne 12. februarja 2008, evidentiranim 13. februarja 2008, z dne 26. junija 2008, evidentiranim 27. junija 2008, in z dne 12. septembra 2008, evidentiranim istega dne.

2. **OPIS**

2.1 *ZADEVNO PODJETJE*

(44) Upravičenec ima sedež v regiji Zahodnopomorjansko (Zachodniopomorskie) na SZ Poljske. Komisija priznava, da so v skladu s pravili o državni pomoči podjetja v tej regiji upravičena do pomoči iz strukturnih skladov v okviru cilja konvergence ([1]) in iz Kohezijskega sklada ([2]). Zlasti so podjetja iz te regije potencialno upravičena do podpore iz regionalnega operativnega programa za regijo Zahodnopomorjansko v okviru prednostnih ciljev za podporo malim in srednje velikim podjetjem, ukrepom za inovacije in prenos tehnologij (usmerjenim v dolgoročno ustvarjanje delovnih mest) ter razvoju socialne in izobraževalne infrastrukture za namene poklicnega in vseživljenjskega usposabljanja. Podjetja v tej regiji so upravičena tudi do operativnega programa za inovativno gospodarstvo.

(45) SSN je bila ustanovljena 25. junija 2002, da bi prevzela ladjedelniške dejavnosti ladjedelnice Stocznia Szczecińska Porta Holding S.A.(v nadaljnjem besedilu: SSPH) in njene glavne ladjedelniške hčerinske družbe Stocznia Szczecińska (v nadaljnjem besedilu: SS), ki sta 29. julija 2002 razglasili stečaj. SSN je bila ustanovljena kot „prazna lupina“ (empty shell), brez dolgov SSPH in SS v zvezi z njunimi nekdanjimi dejavnostmi.

(46) Novo ladjedelnico sta prevzela Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. (Industrijska razvojna agencija S.A., v nadaljnjem besedilu: ARP), ki je v državni lasti, in finančno ministrstvo, in sicer z namenom dokončati proizvodnjo in obnoviti ladjedelniške dejavnosti, med izvajanjem potrebnega prestrukturiranja. Formalno je bilo podjetje, ki je prevzelo nekdanjo ladjedelniško dejavnost, hčerinska družba SSPH, ustanovljena leta 1989, Allround Ship Services Sp. z o.o. (v nadaljnjem besedilu: ASS). Dejansko se je SSPH, ki je bila že leta 2001 v izključni državni lasti in se je soočala s slabim finančnim stanjem, odločila, da bo ladjedelniško dejavnost združila v ASS, saj je menila, da je ASS bolj odprta za prestrukturiranje kot SS. Januarja 2002 je ASS, prvotno manjša hčerinska družba, ki se je ukvarjala s pleskarskimi deli, s SSPH sklenila okvirno pogodbo za izgradnjo trupov in v ta namen od SSPH najela proizvodna sredstva. Nekaj tednov preden je SSPH napovedala stečaj, je ASS prodala ARP za 1 PLN. ASS se je nato preimenovala v Stocznia Szczecinska Nowa (SSN – upravičenec do pomoči).

(47) V tistem času SSN ni prevzela sredstev SSPH in SS, temveč jih je od stečajnega upravitelja najela do julija 2004. 20. julija 2004 je SSN podpisala pogodbe z upraviteljema SSPH in SS, s katerimi je pridobila ta sredstva. SSN ni prevzela dolgov SSPH ali SS, zato so dolgovi ostali tema dvema podjetjema in so bili obravnavani med stečajnim postopkom. SSN je sklenila nove pogodbe z lastniki ladij in tako prevzela nekaj tekočega dela.

(48) ASS je prevzela zaposlene SSPH in SS, vendar je ladjedelnica postopoma zmanjšala število zaposlenih z 8 071 v letu 2001 na 5 322 konec leta 2006. Leta 2007 je v povprečju zaposlovala 4 700 delavcev.

([1]) Člen 5(1) in 5(3) Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 z dne 11. julija 2006 o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1260/1999 (UL L 210, 31.7.2006, str. 25).

([2]) Odločba Komisije 2006/596/ES z dne 4. avgusta 2006 o sestavi seznama držav članic, upravičenih do financiranja iz Kohezijskega sklada za obdobje 2007–2013 (UL L 243, 6.9.2006, str. 47).

(49) Obseg proizvodnje se je s 158 000 KBT v letu 2003 povečal na 213 000 KBT v letu 2005, vendar se je v letu 2006 zmanjšal na 167 000 KBT. Knjiga naročil je avgusta 2007 vsebovala 30 ladij s skupno vrednostjo 1 134 milijonov EUR. SSN je po obsegu knjige naročil na 32. mestu v svetovnem merilu in na 6. mestu v Evropi.

(50) Njene glavne stranke so iz Nemčije, Nizozemske, Rusije in Italije. Njene največje konkurentke so španske, nemške in hrvaške ladjedelnice.

(51) Trenutno je 80-odstotni lastnik SSN Korporacja Polskie Stocznie S.A. (Korporacija poljskih ladjedelnic, v nadaljnjem besedilu: KPS), 18-odstotna lastnica pa je ARP. Finančno ministrstvo ima v lasti 2 %. ARP je delniška družba, ustanovljena z zakonom in v izključni lasti finančnega ministrstva. ARP izvaja dejavnosti, ki jih ima po zakonu, vključno z udeležbo v postopkih prestrukturiranja lastništva v javnih podjetjih, upravljanjem premoženja in deležev finančnega ministrstva v imenu državnih ustanov ter nudenjem posojil in jamstev za prestrukturiranje javnih podjetij. KPS je v izključni lasti ARP in je bila ustanovljena za zagotavljanje financiranja za ladjedelniška podjetja na Poljskem.

(52) SSN je dejavna na področju proizvodnje ladij, vključno s kontejnerskimi ladjami, tankerji za prevoz kemikalij, ro-ro ladjami in večnamenskimi plovili. 1 % poslovanja podjetja predstavljajo proizvodnja kovinskih struktur in različne storitve, povezane z ladjedelništvom.

(53) Glavne proizvodne zmogljivosti SSN so tri operativne površine: Wulkan Nowy, Odra Nowa in Wulkan 1.

(54) Takoj po ustanovitvi leta 2002 je SSN začela izvajati dejavnosti prestrukturiranja. Pripravila je načrt za prestrukturiranje 2003, ki so ga delničarji 19. decembra 2002 odobrili, oktobra 2003 pa spremenili. Kot glavni razlogi za stečaj prejšnje ladjedelnice v Ščečinu (Szczecinu) so bili navedeni naslednji dejavniki: tehnološki problemi, napake pri zasnovi, nizka storilnost, visoki stroški in zunanji dejavniki, kot sta visok menjalni tečaj poljskega zlota in konkurenca iz Azije. Zaradi teh problemov finančni trgi niso želeli financirati ladjedelništva, to pa je povzročilo zamude pri dobavah ter posledično kopičenje kazni in dolgov.

(55) Cilj strategije prestrukturiranja je bil doseči trajno dobičkonosnost z osredotočanjem na trg kontejnerskih ladij in se uveljaviti kot pomembnem proizvajalec tankerjev za prevoz kemikalij, ro-ro in con-ro plovil ter plovil za posebne namene. Načrt za prestrukturiranje vključuje tudi možnost pridobitve strateškega vlagatelja. Leta 2003 je bilo treba prvotni načrt za prestrukturiranje spremeniti zaradi finančnih težav sodelujočih podjetij, zaposlenih in dejavnosti, tesno povezanih s SSN.

(56) Finančno stanje SSN se je postopoma zelo poslabšalo.

Preglednica 1

Proizvodnja SSN

(v mio PLN)

	2002	2003	2004	2005	2006	30/09/2007
Prihodek	424,88	1 114,44	1 303,46	1 416,04	1 199,38	655,87
Izid iz rednega poslovanja	— 6,16	— 39,64	— 119,80	— 11,44	— 194,24	— 134,36
Kapital	65,01	62,01	112,83	247,96	149,43	81,96

Vir: Informacijski memorandum 2006, ki so ga poljski organi predložili 12. oktobra 2007, in „Poslovni načrt za SSN za obdobje 2008–2012, ob upoštevanju informacij, pridobljenih med skrbnim postopkom, izvedenim v ladjedelnici“, ki je bil predložen z dopisom z dne 29. februarja 2008.

(57) Zunanji dejavniki, ki so prispevali k slabem finančnem stanju, so vključevali zmanjšanje vrednosti dolarja (valute prihodkov ladjedelnice) in dvig vrednosti zlota (valute stroškov), višje cene jekla in težave pri pridobivanju financiranja po stečaju SSPH. V zvezi z notranjimi razlogi za težave ladjedelnice je bilo priznano, da so bile zmogljivosti v slabem stanju in je bila potrebna precejšnja posodobitev. Od leta 2006 se je ladjedelnica soočala z velikimi težavami z delovno silo: visoka stopnja odsotnosti, rotacija zaposlenih in odliv usposobljenih delavcev v druge ladjedelnice, zlasti v nemške in norveške, kjer so plače znatno višje.

2.2 *ODLOČITEV O SPROŽITVI POSTOPKA NA PODLAGI ČLENA 88(2) POGODBE ES*

(58) V odločitvi o sprožitvi formalnega postopka preiskave je Komisija prvotno sklenila, da nekateri priglašeni ukrepi predstavljajo novo pomoč po točki 3 Priloge IV k Pristopni pogodbi, saj niso bili dodeljeni v času pristopa. Komisija je te ukrepe navedla v delu B priloge k tej odločitvi.

(59) Komisija je tudi odločila, da je bilo več ukrepov iz dela A priloge k odločitvi o sprožitvi formalnega postopka preiskave SSN dodeljenih pred 1. majem 2004 in po pristopu niso bili veljavni v smislu točke 3 Priloge IV k Pristopni pogodbi, zato se ti ukrepi ne bodo preverjali v skladu s postopkom, določenim v členu 88(2) Pogodbe ES. Zato ta odločba ne vključuje teh ukrepov. Kljub temu jih je treba vključiti v oceno združljivosti ukrepov, dodeljenih po pristopu, s skupnim trgom.

(60) V zvezi z ukrepi iz dela B priloge k odločitvi o sprožitvi formalnega postopka preiskave je Komisija navedla, da pred pristopom ni bila sprejeta pravno zavezujoča odločitev glede teh ukrepov, čeprav je priznala, da so obstajali nekateri predhodni koraki v smeri takšne odločitve.

(61) Prvi ukrep je povečanje kapitala s strani ARP. Načrt za prestrukturiranje 2003 je predvideval povečanje kapitala v višini 241 752 900 PLN, vendar je bil pred pristopom izveden le del te dokapitalizacije (180 milijonov PLN). Vendar pa ARP iz proračunskih razlogov ni mogla izvesti celotne dokapitalizacije v višini 241 752 900 PLN. Po besedah Poljske je bila odločitev za izvedbo preostale dokapitalizacije (61 752 652 PLN) sprejeta 21. decembra 2004.

(62) Drugi in tretji ukrep pomoči so garancije za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti, ki jih je zagotovila ARP (vsaka ustreza pomoči v višini 1 935 000 PLN). Te garancije se nanašajo na ladje, za katere so bile pogodbe podpisane leta 2002. Garancije za naslednje ladje naj bi se izdale takoj po dobavi predhodnih ladij. Tako naj bi bili garanciji za ladji 7 in 8 izdani po dobavi ladij 4 in 5 (leta 2005).

(63) Zadnji niz ukrepov, ki po razpoložljivih informacijah niso bili dodeljeni pred pristopom, so ukrepi, ki jih je mesto Ščečin dodelilo SSN v obliki odpisov in odlogov plačil davka na nepremičnine. Skupaj ti ukrepi znašajo 12,5 milijona PLN. Po informacijah poljskih organov [1] do danes ti ukrepi ladjedelnici še niso bili dodeljeni.

(64) Komisija se je odločila sprožiti formalni postopek preiskave zaradi naslednjih dvomov v zvezi z združljivostjo pomoči za prestrukturiranje s skupnim trgom.

(65) Prvič, Komisija dvomi glede upravičenosti SSN do pomoči za prestrukturiranje. Zdi se, da je bilo podjetje ustanovljeno za prevzem dejavnosti svoje predhodnice, ki je šla v stečaj, ne pa tudi za prevzem njenih dolgov. Komisija je zato SSN obravnavala kot novo podjetje v smislu veljavnih smernic Skupnosti.

(66) Drugič, Komisija je imela dvome glede tega, ali bodo dejavnosti prestrukturiranja (že izvedene in tiste v teku) zagotovile dolgoročno sposobnosti preživetja SSN. Prestrukturiranje, ki se ga je lotila ladjedelnica, se je nanašalo predvsem na zmanjševanje dolgov in izboljšanje likvidnosti, da bi omogočila nadaljevanje proizvodnje. Domnevni stroški pravih dejavnosti prestrukturiranja so vključevali stroške nakupa proizvodnih sredstev od stečajnega upravitelja SSPH in SS. Komisija je ocenila, da bi tudi od koncu obdobja prestrukturiranja načrtovana raven storilnosti ostala precej nizka v primerjavi s konkurenčnimi evropskimi ladjedelnicami.

(67) Tretjič, na podlagi razpoložljivih informacij je Komisija dvomila, ali so bili sprejeti ustrezni izravnalni ukrepi, saj v ladjedelnici niso izvedli nikakršnega pravega zmanjšanja proizvodnih zmogljivosti.

(68) Četrtič, Komisija je imela dvome glede tega, ali je nekatere domnevne stroške za prestrukturiranje, kot so stroški nakupa proizvodnih sredstev, mogoče obravnavati kot upravičene in kot resnično povezane s prestrukturiranjem.

(69) Komisija je nazadnje dvomila v to, da je bil lastni prispevek upravičenca k načrtu za prestrukturiranje, bodisi iz lastnih sredstev bodisi iz zunanjega financiranja po tržnih pogojih, znaten. Zlasti je Komisija dvomila, ali uporaba ustvarjenega dobička predstavlja lastni prispevek. Poleg tega Komisija ugotavlja, da je bilo 78 % domnevnega lastnega prispevka sestavljenih iz avansov lastnikov ladij, za katere je jamčila KUKE, poljska izvozno-kreditna agencija. Glede na to, da je bila SSN podjetje v finančnih težavah, je Komisija dvomila, da so zaračunane premije jamstva ustrezno odražale tveganje, da je bilo zavarovanje, ki ga je zahtevala KUKE, zadostno, in da predlagan lastni prispevek ni vseboval državne pomoči.

2.3 *PRIPOMBE ZAINTERESIRANIH STRANK*

2.3.1 PRIPOMBE POLJSKE

(70) Po odločitvi Komisije o sprožitvi formalnega postopka preiskave so poljski organi predložili svoje pripombe v zvezi s to odločitvijo. Upravičenec svojih argumentov ni posredoval, je pa podprl pripombe poljske vlade.

[1] Dopis z dne 9. januarja 2008.

(71) Poljski organi so izpostavili več vprašanj. Glavno sporno vprašanje je bilo, ali so bili določeni ukrepi pomoči izvedeni pred pristopom Poljske k Evropski uniji, tj. pred 1. majem 2004, in po pristopu niso več veljali. Takšnih ukrepov Komisija ne more preverjati; Komisija oceni samo ukrepe, ki niso bili dodeljeni pred pristopom, in sicer kot priglašeno pomoč ali kot nezakonito pomoč, v skladu s postopkom iz člena 88(2) Pogodbe ES.

(72) Poljski organi so nasprotovali ugotovitvam Komisije, da so ukrepi, predstavljeni v delu B priloge k odločitvi o sprožitvi formalnega postopka preiskave, predstavljali novo pomoč. Poljski organi so navajali, da so bili vsi ukrepi iz te preglednice dodeljeni pred pristopom Poljske in da zato za SSN ni bila načrtovana ali dodeljena nobena nova pomoč.

Povečanje kapitala (del B priloge k odločitvi o sprožitvi formalnega postopka preiskave, ukrep 61)

(73) Prvič, poljski organi so navajali, da je SSN upravičeno pričakovala, da je pomoč, predvidena v načrtu za prestrukturiranje 2003, združljiva z zakonodajo o državni pomoči. Poljski organi so se zlasti sklicevali na dva dokumenta: „Stanje poljske ladjedelniške industrije, priporočeni ukrepi in podpora za ta sektor“ (ki ga je sprejel svet ministrov dne 16. julija 2002) in „Vmesno strategijo jamstev finančnega ministrstva do leta 2010“ (ki ga je sprejel svet ministrov dne 10. junija 2003). Poljski organi so navedli, da so bili ti in podobni ukrepi osrednjih, regionalnih in občinskih organov del obsežnega programa za reševanje ladjedelniške industrije.

(74) Drugič, poljski organi so trdili, da Komisija s tem, ko zahteva sprejetje „pravno zavezujočega akta“, uporablja merila zakonodaje ES za dogodke in nacionalno zakonodajo pred pristopom. Poljska je vztrajala, da je poljska zakonodaja o državni pomoči veljala pred pristopom in da ta zakonodaja „ne predvideva formalne odločbe o dodelitvi pomoči za upravičenca kadar koli v postopku.“ Poljska zakonodaja je zahtevala le odobritev načrta za prestrukturiranje in v njem vsebovanih ukrepov s strani predsednika Urada za konkurenco in varstvo potrošnikov, ki pa je bila tudi zagotovljena. Poljski organi so navedli, da „so bili vsi ukrepi v končno potrjenem načrtu za prestrukturiranje nesporno dogovorjeni med SSN in zadevnim organom, ki dodeljuje pomoč.“ Poleg tega je Poljska navedla, da določbe zakonodaje ES niso veljale za dogodke pred pristopom Poljske in da se zadeva *Fleuren* ([1]), na katero se je Komisija sklicevala v odločitvi o sprožitvi formalnega postopka preiskave, zelo razlikuje od pričujočega primera.

(75) Tretjič, navedeno je bilo, da je treba odobritev načrta za prestrukturiranje s strani nadzornega sveta SSN obravnavati kot dogodek dodelitve pomoči. V odgovoru na dvome Komisije v zvezi s tem, ali je nadzorni svet organ, ki ima pravico sprejemati odločitve, ki delničarjem prinašajo negativne finančne posledice, je Poljska navedla, da nadzorni svet zastopa interese delničarjev, saj so ga ti tudi imenovali. Člani nadzornega sveta so delovali po navodilih delničarjev (ARP in finančnega ministrstva), njihova dejanja pa so predstavljala zavezo ARP in finančnega ministrstva, da se dodeli pomoč.

(76) Četrtič, Poljska je trdila, da je odobritev načrta za prestrukturiranje 2003 s strani skupine ARP za ladjedelniško industrijo okrepila legitimna pričakovanja ladjedelnice, saj so bili člani te skupine vsi predstavniki ARP v nadzornem svetu. Poljska je tudi potrdila, da so bile dejanske odločitve sprejete v nadzornem svetu in na skupščini delničarjev ARP.

(77) Poljski organi so trdili, da je bila pomoč dodeljena pred pristopom, saj je bila izpostavljenost države določena v načrtu za prestrukturiranju 2003 in je bila zato znana pred pristopom.

Jamstva (del B priloge k odločitvi o sprožitvi formalnega postopka preiskave, ukrepa 62 in 63)

(78) Poljski organi so se sklicevali na sistem obnovitve, po katerem se novo jamstvo podaljša, ko poteče prejšnje jamstvo, in navedli, da je ta sistem in s tem vsa jamstva, ki jih sistem zajema, odobril nadzorni svet kot del načrta za prestrukturiranje 2003. Navedli so merila za oceno, ali je jamstvo veljavno tudi po pristopu, in izrazili mnenje, da so ta merila odločilna pri določitvi, ali je bila pomoč dodeljena.

(79) Poljski organi se niso odzvali na argument Komisije, da ARP ni sprejela istih postopkovnih ukrepov v primeru dveh spornih jamstev, kot je to storila v primeru prej dodeljenih jamstev. Poljski organi niso oporekali ugotovitvi Komisije, da so ladjedelniške pogodbe, sklenjene leta 2002, vsebovale klavzulo, ki kupcu omogoča enostransko prekinitev pogodbe, če ladjedelnica v določenem časovnem okviru ne bi zagotovila garancije za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti.

Odpis in odlog davkov (del B priloge k odločitvi o sprožitvi formalnega postopka preiskave, ukrepi 64 do 68)

(80) Poljska je navedla, da je bila natančna gospodarska izpostavljenost države za te ukrepe znana pred pristopom. Potrdila je, da organ, ki pomoč dodeljuje, predhodno ni mogel izdati končne odločbe o odlogu in odpisu.

([1]) Sodba Sodišča prve stopnje v zadevi T-109/01, *Fleuren Compost* proti *Komisiji*, Recueil 2004, str. II-127.

Upravičenost

(81) V odgovoru na dvome Komisije v zvezi s tem, ali je ladjedelnica kot podjetje, ustanovljeno po stečaju prejšnjega podjetja, ki je v Ščečinu opravljalo ladjedelniške dejavnosti, upravičena do pomoči za prestrukturiranje, je Poljska navedla, da je upravičenec do pomoči pred stečajem prejšnjega podjetja obstajal pod drugim imenom (ASS) in je bil dejaven na področju ladjedelništva.

Drugi vidiki odločitve

(82) Poljski organi so predložili tudi pripombe v zvezi z drugimi vidiki odločitve Komisije. Poljska je zlasti navedla, da je prestrukturiranje SSN vplivalo na več področij delovanja in je bilo usmerjeno v znatno izboljšanje učinkovitosti ladjedelnice. Ladjedelnica je sprejela bolj usmerjeno strategijo, izvedla prestrukturiranje zaposlovanja, izboljšala storilnost, uvedla bolj učinkovit sistem upravljanja in izboljšala finančno stanje. Leta 2005 je pričakovala dobičke.

(83) Poljska je tudi navedla, da je ladjedelnica izvedla ustrezne izravnalne ukrepe, saj je SSN pridobila le del zemljišča in struktur, ki so bile prej v lasti SSPH, te pa so bile neposredno povezane z ladjedelniško zmogljivostjo ladjedelnico.

(84) Poljski organi so navedli, da je bil predlagani lastni prispevek zadosten. Zlasti prihodnjih dobičkov, s katerimi je ladjedelnica nameravala financirati del stroškov za prestrukturiranje, ni mogoče obravnavati kot državne vire in zato pomenijo lastni prispevek. Poljski organi so navedli, da je treba kot lastni prispevek obravnavati tudi predplačila, ki jih jamči poljska izvozno-kreditna agencija KUKE in s katerimi je bilo financirano delovanje ladjedelnice. Poljska je opisala pogoje, pod katerimi je KUKE izdala te garancije (premije in vrsto zahtevanega zavarovanja) in poudarila, da KUKE lastnikom ladij pod zagotovljenimi garancijami ni bilo treba izvršiti nobenih plačil.

(85) Poljski organi so navedli, da je sprejetje ukrepov za prestrukturiranje izboljšalo finančno stanje ladjedelnice in posledično so lahko izkazali sposobnost preživetja.

2.3.2 PRIPOMBE DRUGIH ZAINTERESIRANIH STRANK

(86) Poljsko združenje ladjedelničarjev Forum Okrętowe je pojasnilo razloge za težave ladjedelnice in navedlo, da je po njegovem mnenju ladjedelnica preživela samo zahvaljujoč uspešni izvedbi načrta za prestrukturiranje in državni pomoči, ki jo je prejela za prestrukturiranje.

(87) Towimor S.A., ki ladjedelnici dobavlja dvigala na krovu ter opremo za sidranje in privezovanje, je navedel, da je ladjedelnica obnovila ladjedelniške zmogljivosti in preživela krizo med letoma 2002 in 2004 samo zato, ker je ARP prevzela pobudo v postopku prestrukturiranja. Podjetje je poudarilo, da je bil načrt za prestrukturiranje uspešno izveden in da so dosežene izboljšave dolgoročne.

(88) Lubmor Sp. z o.o., dobavitelj notranje opreme za plovila, je poudaril pomembnost obstoja SSN zase in za druga podjetja, ki sodelujejo z ladjedelnico.

(89) Dobavitelj H. Cegielski, ki proizvaja predvsem ladijske motorje, je poudaril, da je uspešno prestrukturiranje SSN med letoma 2002 in 2004 rešilo celoten ladjedelniški sektor in da je sistematično izboljšanje finančnih rezultatov ladjedelnice pomenilo, da ukrepi za prestrukturiranje vodijo k dolgoročnim izboljšavam.

(90) Spliethoff's Bevrachtingskantoor B.V., stranka SSN, je poudaril izjemno strokovno znanje ladjedelnice v različnih segmentih ladjedelništva in kakovost plovil, ki jih je ladjedelnica zgradila. Lastnik ladje je poudaril, da je SSN zanj zgradila osem večnamenskih plovil, ki so izpolnjevala visoke tehnične zahteve in standarde kakovosti. Lastnik ladje je izrazil upanje, da bo Komisija odobrila pomoč, ki jo je prejela ladjedelnica. Drugi stranki ladjedelnice, Peter Dohle Schiffahrts–KG in Odfjell, sta izrazili podobno mnenje.

(91) Sindikat Solidarność je poudaril pomembnost ladjedelnice za zaposlovanje in gospodarsko stanje celotne regije. Izrazil je upanje, da bo Komisija takoj zaključila preiskavo in odobrila pomoč, ki jo je prejela ladjedelnica.

(92) Župan Ščečina je poudaril pomembnost obstoja ladjedelnice za regijo in navedel, da je izvedeno prestrukturiranje kljub nekaterim zamudam prineslo pričakovane rezultate in da lahko ladjedelnica na trgu konkurira dolgoročno.

(93) Business Club Szczecin, združenje delodajalcev za razvoj Ščečina in regije Zahodnopomorjansko, je izrazil podporo prestrukturiranju SSN. Opisal je težave, s katerimi se je regija soočala po stečaju SSPH leta 2002, in navedel, da so to krizo premagali s pomočjo podpore, ki so jo poljski organi nudili ladjedelnici.

2.4 *RAZVOJ DOGODKOV PO ODLOČITVI KOMISIJE, DA SPROŽI FORMALNI POSTOPEK PREISKAVE*

(94) Preiskava Komisije in zadevni dogodki so opisani v nadaljevanju.

(95) V odgovoru na odločitev Komisije o sprožitvi formalnega postopka preiskave so poljski organi jeseni 2005 predložili dve vrsti argumentov: na eni strani so dvomili v pristojnost Komisije v zvezi z ukrepi, ki so v odločitvi Komisije opredeljeni kot nova pomoč, na drugi strani pa so navedli, da bi bili ti ukrepi, četudi bi pomenili novo pomoč, združljivi s skupnim trgom kot pomoč za prestrukturiranje.

(96) Da bi podprla svoj argument o združljivosti pomoči, je Poljska Komisiji predložila načrt za prestrukturiranje 2003. Komisija je proučila načrt za prestrukturiranje 2003 in poiskala pomoč zunanjega svetovalca. Komisija je sklenila, da načrt za prestrukturiranje 2003 ne izpolnjuje pogojev za odobritev pomoči za prestrukturiranje, kot to predvidevajo veljavne smernice.

(97) Decembra 2005 je Komisija iz javnih virov [1] izvedela, da je bila ustanovljena KPS, kapitalska družba v lasti države, z namenom povezati tri največje poljske ladjedelnice Gdynia, Gdańsk in Szczecin (v nadaljnjem besedilu: načrt konsolidacije). Glavna naloga KPS je bila zagotoviti financiranja proizvodnje ladjedelnic. Poljska Komisije v teku postopka ni obvestila o načrtu konsolidacije, niti pred niti po odločitvi o sprožitvi formalnega postopka preiskave.

(98) Na zahtevo Komisije so poljski organi na začetku leta 2006 pojasnili, da so načrt konsolidacije predhodno dejansko obravnavali, vendar so ga opustili in kmalu sprejeli novo strategijo za prestrukturiranje poljskega ladjedelniškega sektorja. Poljska je pojasnila, da je bila naloga KPS zagotoviti operativno financiranje za poljske ladjedelnice, predvsem v obliki kratkoročnih posojil.

(99) Na sestanku med poljskimi organi in osebjem Komisije 22. februarja 2006 je Komisija Poljsko obvestila, da na podlagi razpoložljivih informacij ne more skleniti, da je bil načrt za prestrukturiranje 2003 zadosten za obnovitev dolgoročne sposobnosti preživetja ladjedelnice. Komisija je poudarila, da je bil načrt za prestrukturiranje 2003 začetni načrt, ki je obravnaval predvsem finančne ukrepe, potrebne za obnovitev delovanja po stečaju SSPH, in ne načrt za prestrukturiranje, ki bi zagotavljal obnovitev dolgoročne sposobnosti preživetja. Zlasti načrtovane naložbe niso bile zadostne zaradi slabega stanja opreme in naprav ladjedelnice. Poljski organi in ladjedelnica so vztrajali, da je ladjedelnica že obnovila sposobnost preživetja. Kljub temu pa je Poljska priznala, da ladjedelnica resnično potrebuje precejšnjo naložbo za posodobitev v višini najmanj 200 milijonov PLN in bo zato v letu 2008–2009 prodana zasebnemu vlagatelju. Na sestanku so poljski organi potrdili, da bodo Komisiji predložili nov načrt za prestrukturiranje oziroma spremenjeno različico načrta na prestrukturiranje 2003.

(100) Po sestanku so se poljski organi zavezali [2], da bodo spremenjeni načrt za prestrukturiranje za SSN Komisiji predložili do 22. maja 2006.

(101) 26. junija 2006 je Komisija prejela prvi osnutek načrta za prestrukturiranje z naslovom „Razvojni načrt za Stocznia Szczecińska Nowa Sp. z o.o. za obdobje 2006–2011“, ki je bil pripravljen s pomočjo svetovalnega podjetja Deloitte Advisory.

(102) Komisija je med obiskom ladjedelnice 13. junija 2006 in v pisni obliki 17. julija 2006 izrazila veliko zaskrbljenost v zvezi s tem osnutkom in poudarila, da se prvi osnutek načrta za prestrukturiranje ne zdi dovolj daljnosežen za zagotovitev, da bo ladjedelnica obnovila dolgoročno sposobnost preživetja. Komisija je poudarila, da se mora prestrukturiranje v veliki meri financirati iz lastnih sredstev, ki ne vsebujejo državne pomoči, kar pa v predloženem osnutku načrta ni bilo predvideno, in da je treba izvesti smiselne izravnalne ukrepe. Ob upoštevanju stalnega opiranja na garancije KUKE, vladne agencije, je Komisija ladjedelnico in poljske organe opozorila, da te garancije predstavljajo državno pomoč. Komisija je Poljsko pozvala, naj spremeni načrt za prestrukturiranje in do konca avgusta 2006 predloži dokončno različico načrta.

(103) Kljub tem opozorilom pa se načrt za prestrukturiranje 2006, ki ga je Poljska z dvomesečno zamudo predložila septembra 2006, ni bistveno razlikoval od prvega osnutka. Glavne kritike Komisije v zvezi z načrtom za prestrukturiranje 2006 so opisane spodaj.

(104) Septembra 2006 je Poljska Komisijo obvestila, da se je Generalna skupščina SSN 31. avgusta 2006 odločila za povečanje kapitala ladjedelnice v višini 95 milijonov PLN in da bo do 15. oktobra 2006 pripravila ponudbe za potencialne investitorje, ki se zanimajo za nakup novo izdanih delnic. Do 31. decembra 2006 sta interes za nakup delnic SSN izrazili samo dve podjetji: poljski trgovec z jeklom Złomrex in ISD Polska, hčerinska družba ukrajinske jeklarne proizvajalke jekla Donbas.

[1] Zapisnika sveta ministrov z dne 25. januarja 2005 in 5. oktobra 2005, objavljena na spletnih straneh.

[2] Dopis z dne 13. marca 2006.

(105) Na sestanku 7. decembra 2006 (in v pisni obliki z dopisom z dne 29. januarja 2007) je Komisija poljskim organom pojasnila, da načrt za prestrukturiranje 2006 ni izpolnil nobenega izmed pogojev za odobritev pomoči za prestrukturiranje v skladu z veljavnimi smernicami. Na sestanku so se poljski organi zavezali k privatizaciji ladjedelnice, da bi izboljšali možnosti obnovitve sposobnosti preživetja in zagotovili zadosten lastni prispevek k prestrukturiranju. Poljski organi so zavezo k privatizaciji ladjedelnice do 30. junija 2007 potrdili v dopisu z dne 5. januarja 2007. Med pripravljanjem dokumentov za privatizacijo je Poljska Komisijo zaprosila za navedbo izravnalnih ukrepov, ki se ji zdijo potrebni za SSN, tako da lahko o njih ustrezno obvestijo potencialne investitorje.

(106) Po dogovoru med komisarko Neelie Kroes in ministrom Piotrom Wozniakom decembra 2006 je Komisija začela intenzivne razgovore s poljskimi organi in SSN z namenom določitve potrebnih izravnalnih ukrepov. Poljska je predložila predlog za izravnalne ukrepe v SSN in se zavezala k zaprtju operativne površine Wulkan 1, ko bodo izpolnjene že podpisane ladjedelniške pogodbe, tj. marca 2010.

(107) Komisija je od SSN zahtevala vrsto podatkov. Osebje Komisije je Poljsko z dopisom z dne 31. julija 2007 obvestilo, da začasno upošteva zaprtje operativne površine Wulkan 1 kot zadosten izravnalni ukrep, pod pogojem, da se zmogljivost nepreklicno onemogoči za namene izgradnje in splavitve ladij ter da se zaprtje izvede do 1. junija 2009 ali prej, če se izgradnja plovila 587-IV/09, zadnjega v vrsti načrtovanih na tej operativni površini, zaključi prej. Poleg tega se v letu 2009 operativna površina Wulkan 1 lahko uporablja le za sestavo plovila 587-IV/09. Podlaga za to sklepno ugotovitev Komisije je opisana v nadaljevanju. Poljski organi so potrdili nameravano izvedbo zmanjšanja zmogljivosti, kot je opisano v dopisu Komisije.

(108) Februarja 2007 je uprava ladjedelnice poslala povabila k nakupu večinskega deleža v SSN 57 potencialnim investitorjem. V tistem času se je ladjedelnica že več mesecev pogajala z Złomrexom, vendar na koncu ni bila sprejeta nobena odločitev.

(109) Jeseni 2007 se je začelo novo prizadevanje za privatizacijo. Avgusta in septembra 2007 so potekala posvetovanja s Komisijo o osnutku informacijskega memoranduma. Septembra je svetovalec za privatizacijo KPS in ARP 221 potencialnim investitorjem poslal povabila k predložitvi ponudb.

(110) Šest potencialnih investitorjev je izrazilo interes za nakup delnic ladjedelnice in zahtevalo kopijo informacijskega memoranduma. Rok za predložitev ponudb s strani potencialnih investitorjev je bil večkrat podaljšan.

(111) Zaradi nadaljnjih zamud pri postopku privatizacije je Komisija Poljsko z dopisom z dne 3. oktobra 2007 pozvala, naj privatizacijo zaključi brez zavlačevanja. Z dopisom z dne 23. oktobra 2007 je Poljska Komisijo obvestila, da privatizacija ne bo končana v skladu z načrti, tj. do konca leta 2007. Poljska se je zavezala, da bo januarja 2008 začela pogajanja z izbranimi vlagatelji. Komisija je z dopisom z dne 30. novembra 2008 ponovila zaskrbljenost v zvezi z zamudami in navedla, da od novega lastnika SSN pričakuje, da bo do konca februarja 2008 predložil prvi osnutek novega načrta za prestrukturiranje. To zahtevo je Komisija nato še večkrat ponovila. Komisija je večkrat vztrajala pri strogem upoštevanju časovnega okvira privatizacije.

(112) Po zaključku skrbnega postopka je Amber, edini potencialni investitor, ki se je zanimal za nakup SSN, 20. decembra 2007 predložil pogojno zavezujočo ponudbo, ki jo je ocenil svetovalec za privatizacijo KPS in ARP.

(113) 20. marca 2008 so bile Amberju dodeljene izključne pogajalske pravice, ki so bile nato večkrat podaljšane in so 12. maja 2008 potekle.

(114) 29. februarja 2008 je Poljska Komisiji posredovala prvi osnutek načrta za prestrukturiranje za SSN, ki ga je pripravil Amber [1]. Amber je z elektronsko pošto z dne 9. aprila 2008 posredoval posodobljene finančne napovedi. Komisija je v zvezi s tem osnutkom podala svoje ustne pripombe na sestanku v Varšavi 10. aprila 2008 med osebjem Komisije, poljskimi organi, ladjedelnico in Amberjem, z dopisom z dne 21. aprila 2008 pa je posredovala tudi pripombe v pisni obliki.

(115) Na sestanku s poljskimi organi 12. maja 2008 je Amber naznanil, da se umika iz postopka privatizacije SSN. Poljska je Komisijo še isti dan obvestila o teh razvojnih dogodkih. V utemeljitvi svoje odločitve, ki jo je Amber poslal ministrstvu za finance, je podjetje kot glavni razlog za umik navedlo dejstvo, da je po poglobljenem postopku skrbnega pregleda stanja ladjedelnice ugotovilo, da ladjedelnica tudi po izvedbi ukrepov za prestrukturiranje, vključno z velikimi naložbami ne bo postala dobičkonosno podjetje. Ker je bil Amber edini ponudnik, je njegov umik pomenil, da se je postopek privatizacije, ki se je začel leta 2007, zaključil.

[1] „Prva različica načrta za prestrukturiranje za SSN s poslovnim načrtom za SSN za obdobje 2008-2012, ob upoštevanju informacij, pridobljenih med skrbnim postopkom, izvedenim v ladjedelnici“, in „Dodatna pojasnila, okvirni program prestrukturiranja in izjava o zavezanosti glede nakupa SSN, ki jo je predložil Amber“ z dne 29. februarja 2008.

(116) 26. maja 2008 je Poljska Komisijo obvestila, da se je postopek privatizacije ponovno začel. V poznejših dnevnih poročilih je Poljska Komisijo obvestila o ukrepih, ki so jih sprejeli poljski organi, da bi za SSN našli kupca. Poljska je Komisiji poslala več dopisov, v katerih so potencialni investitor zaprosili za obveščanje o tekočem postopku privatizacije in izrazili željo po informacijskem memorandumu, ko bo ta na voljo.

(117) Na sestanku 13. junija 2008 so poljski organi Komisijo obvestili, da ji namerava več podjetij do 26. junija 2008 predložiti načrte za prestrukturiranje. Komisija se je nato na zahtevo poljskih organov in v njihovi prisotnosti sestala z dvema potencialnima investitorjema, ki sta izrazila željo po nakupu SSN: z norveškim podjetjem Ulstein in poljskim podjetjem Mostostal Chojnice. Na teh sestankih sta podjetji Komisiji predstavili strategije za prestrukturiranje.

(118) Poljska je nato Komisiji predložila osnutek načrta za prestrukturiranje iz junija 2008, ki ga je pripravil Mostostal Chojnice, z naslovom „Osnutek programa prestrukturiranja za SSN za obdobje 2008–2018, delo v teku“ (v nadaljnjem besedilu: načrt za prestrukturiranje junij 2008). 7. julija je Poljska Komisijo obvestila, da sta Mostostal in Ulstein podpisala pismo o nameri za morebitno sodelovanje, če Mostostal postane lastnik SSN. V zvezi s tem pismom o nameri je Poljska Komisiji predložila posodobljen načrt za prestrukturiranje podjetja Mostostal.

(119) Z dopisom z dne 14. julija 2008 je Poljska Komisijo obvestila, da se privatizacija SSN nadaljuje, in zaprosila za več časa, da bi potencialni investitor lahko dokončal načrt za prestrukturiranje. Poljska se je zavezala, da bo najpozneje 12. septembra 2008 predložila končni načrt za prestrukturiranje SSN.

(120) Komisija se je s predlaganim rokom za dokončanje načrta za prestrukturiranje strinjala.

(121) 12. septembra 2008 je Poljska predložila končni načrt za prestrukturiranje ladjedelnice z naslovom „Program prestrukturiranja za Stocznia Szczecińska Nowa za obdobje 2008–2012“ (v nadaljnjem besedilu: načrt za prestrukturiranje z 12. septembra 2008).

(122) 22. septembra je Ulstein Komisijo obvestil, da se umika iz postopka privatizacije. Ob upoštevanju tega Komisija meni, da načrt iz septembra 2008, ki temelji na sodelovanju med Ulsteinom in Mostostalom, ne velja več. Kljub temu pa bo ta načrt opisan in ocenjen v nadaljevanju, zlasti ker je Mostostal v dopisu z dne 22. septembra 2008 navedel, da bo načrt izvedel sam.

(123) Na sestanku 30. septembra 2008 je Mostostal Komisijo obvestil, da še vedno namerava sodelovati z Ulsteinom pri prestrukturiranju SSN. Mostostal je predstavil osnutek sporazuma z Ulsteinom – nepodpisan in brez inicialk – na podlagi katerega naj bi podjetji vzpostavili prednostni odnos dobavitelj/potrošnik. Ulstein naj bi pri ladjedelnici Szczecin za skupino Ulstein po tržnih pogojih naročil proizvodnjo trupov in pozneje celotna plovila za plovbo po odprtem morju. Ulstein naj bi, spet po tržnih pogojih, z Mostostalom delil strokovno zanje in izkušnje v ladjedelniškem sektorju. Nov osnutek sporazuma o sodelovanju ni predvideval finančnega prispevka Ulsteina k načrtu za prestrukturiranje z 12. septembra 2008.

2.5 *NAČRT ZA PRESTRUKTURIRANJE IZ SEPTEMBRA 2006*

(124) Spremenjeni načrt za prestrukturiranje je zajemal obdobje med letoma 2006 in 2011. Pripravljen je bil v sodelovanju s svetovalnim podjetjem Deloitte, njegov cilj pa je bil dokončati prestrukturiranje, ki se je začelo leta 2002 na podlagi načrta, ki je bil Komisiji predložen oktobra 2005 in ki je bil ocenjen kot nezadosten za obnovitev sposobnosti preživetja podjetja. Po spremenjenem načrtu za prestrukturiranje naj bi ladjedelnica dolgoročno sposobnost preživetja obnovila leta 2009.

Sprememba strategije

(125) Ena izmed ključnih točk novega načrta za prestrukturiranje je bila preusmeritev SSN v proizvodnjo visokotehnoloških plovil. Ta preusmeritev je temeljila na naslednjih premislekih: višja dodana vrednost, vedno večja konkurenca na področju cen v segmentih nižje tehnologije, tehnična nezmožnost SSN za proizvodnjo zelo velikih kontejnerskih ladij, po katerih se povpraševanje povišuje, in obstoječe strokovno znanje SSN, zlasti na področju visoko specializiranih tankerjev za prevoz kemikalij iz dupleksnega nerjavnega jekla.

(126) Čeprav je tedanja knjiga naročil (za dobavo v letih 2008 in 2009) vsebovala predvsem kontejnerske ladje (70 %), je ladjedelnica že proizvajala tankerje za prevoz kemikalij in con-ro ladje višjega cenovnega razreda (30 %). Načrt je povzemal, da bo ladjedelnica do leta 2010 ponudbo proizvodov razširila na tri tržne segmente, in sicer na tankerje za prevoz kemikalij, ro-ro (vključno s con-ro in ro-pax) ladje in visokotehnološke večnamenske ladje.

Industrijsko in poslovno prestrukturiranje

(127) Izvajanje nove strategije naj bi spremljale tržne in prodajne kampanje, pa tudi organizacijske in tehnološke spremembe v ladjedelnici. Skupni strošek načrtovanih vlaganj in pobud je bil ocenjen na 203,9 milijona PLN. Naložbe in pobude naj bi se izvedle v obdobju med letoma 2006 in 2009.

(128) Za obravnavo visoke stopnje bolniške odsotnosti in odliva usposobljenih delavcev je načrt vseboval povišanja plač. Povprečna plača leta 2011 naj bi bila 28 % višja od povprečne plače leta 2006.

(129) Načrt je predvideval tudi nadaljnje zmanjšanje števila delavcev, in sicer na 4 298 zaposlenih v letu 2011, kar bi pomenilo 20-odstotno zmanjšanje števila zaposlenih v primerjavi z letom 2006 in 53-odstotno zmanjšanje v primerjavi z letom 2001 (8 071). Vendar pa iz načrta ni bilo razvidno, ali je to zmanjšanje števila zaposlenih vključevalo odpuščanja ali premestitve v hčerinske družbe.

(130) Drugi ukrepi, namenjeni motiviranju usposobljene delovne sile, so bili zelo splošni: razvoj nove politike človeških virov, opredelitev optimalnega števila zaposlenih, pregled sedanjega sistema ocenjevanja in razvoj načrta spodbud. Podobni projekti so bili načrtovani za srednjo vodstveno raven.

(131) Načrt je vseboval ukrepe za optimizacijo finančne politike, na primer načrt za uvedbo pogodbenih določb za zmanjševanje tveganja izpostavljenosti nihanjem cen materialov in menjalnih tečajev (naravno zavarovanje) in načrt za pogajanje z bankami za pridobitev terminskih pogodb. Ni dokazov o uspešnih pogajanjih z zasebnimi bankami za terminske pogodbe.

Ciljne številke ob koncu prestrukturiranja in finančne napovedi

(132) Ob koncu prestrukturiranja leta 2011 naj bi bila proizvodnja ladjedelnice 211 682 KBT v primerjavi z 213 044 KBT v letu 2005.

(133) Z zmanjšanjem števila zaposlenih naj bi se storilnost povečala s 34 KBT na zaposlenega v letu 2003 na 49,3 KBT na zaposlenega v letu 2011. Leta 2003 je bila storilnost 47 delovnih ur na KBT. Ciljna storilnost za leto 2011 je bila 34 delovnih ur na KBT.

(134) Načrt napoveduje, da bo donos naložbenega kapitala (DNK), brez upoštevanja povišanja plač, v letih 2007 do 2011 povprečno 19 % na leto, kar je tudi, tako je navedeno, raven donosa, ki ga pričakuje zasebni vlagatelj. Napoved, ki upošteva povišanja plač, je bila 1,45 % na leto.

(135) Načrt je vseboval tudi analizo občutljivosti v zvezi s spremembami v predvidenih menjalnih tečajih, stroških dela in cenah jekla. Načrt je analiziral naslednje dejavnike: dvig vrednosti zlota v višini 5 % in 10 % v obdobju prestrukturiranja 2006–2011 (osnovno predvidevanje je 3,26 PLN za ameriški dolar), letno povišanje plač v višini 7,5 % (osnovno predvidevanje je 5 % na leto) in dvig cene jekla v višini 20 %.

Financiranje tekočih dejavnosti

(136) Načrt je predvideval, da bo obstoječi model financiranja dejavnosti, sestavljen iz avansov lastnikov ladij, za katere jamči KUKE, jamstev finančnega ministrstva in posojil države, nadomestil model avansov lastnikov ladij, za katere jamči KUKE, in komercialnih posojil.

(137) Načrt je navajal financiranje v obliki dodatnih jamstev finančnega ministrstva za posojila v višini 35 milijonov USD za leto 2006 in 2007 ter 25 milijonov USD za leti 2008 in 2009. Predvideval je tudi nadomestitev garancij KUKE z garancijami, pridobljenimi na trgu, in pridobitev komercialnih posojil. Načrt za prestrukturiranje 2006 je opredelil samo eno uspešno jamstveno pogodbo. Načrt je predvideval nadaljnjo uporabo garancije KUKE s povprečno letno omejitvijo 200 milijonov USD.

Stroški za prestrukturiranje

(138) Načrt je predvideval stroške za prestrukturiranje v višini 374,7 milijona PLN in stroške poslovanja med obdobjem prestrukturiranja v višini 11 120 milijonov PLN. Ti zneski veljajo za obdobje 2002–2009. Strošek načrtovanih pobud in naložb je bil ocenjen na 203,9 milijona PLN. Finančno prestrukturiranje je bilo označeno kot dokončano, razen odpisa 20,7 milijona PLN.

Lastni prispevek, drugi viri financiranja

(139) Prestrukturiranje naj bi se financiralo iz zunanjih virov v višini 190 milijonov PLN, vključno s 95 milijoni PLN iz povečanja osnovnega kapitala ladjedelnice preko novih delnic, ki naj bi jih prevzel zasebni vlagatelj. Sklep o povečanju osnovnega kapitala je bil sprejet na izredni skupščini delničarjev. Septembra 2006 bi vpis novih delnic v vrednosti 95 milijonov PLN pomenil pridobitev 21-odstotnega deleža SSN, preostanek ostane v lasti države.

(140) Preostalih 95 milijonov PLN naj bi izhajalo iz dolgoročnega investicijskega posojila, prav tako iz zasebnega vira. Po finančnih napovedih naj bi se povečanje kapitala in dolgoročno investicijsko posojilo izvedla v obdobju 2006–2009.

(141) Poleg tega je bil v načrtu kot lastni prispevek naveden komercialni kredit v višini 165,9 milijona PLN, ki pa ni bil podrobno opisan.

(142) V načrtu je bilo navedeno, da je treba dodatna plačila lastnikov ladij v višini 628,7 ilijona PLN po ponovnem izpogajanju pogodb obravnavati kot lastni prispevek.

(143) Načrt se je opiral na financiranje tekočih dejavnosti iz naslova komercialnih posojil in avansov lastnikov ladij, za katere ne jamči KUKE, katerih skupna vrednost v obdobju prestrukturiranja 2002–2009 naj bi bila 3 200 milijonov PLN.

(144) Načrt je predvideval, da se bo prihodnji denarni tok v višini 399 milijonov PLN delno (14,5 milijona PLN) uporabil za naložbe in delno za operativne dejavnosti. Vendar pa je bilo v načrtu izrecno priznano, da to ne pomeni lastnih sredstev v smislu veljavnih smernic Skupnosti.

Izravnalni ukrepi

(145) V skladu z načrtom za prestrukturiranje je SSN izvedla izravnalne ukrepe v obliki zmanjšanja zmogljivosti, ki izhaja iz dejstva, da SSN ni prevzela velikega deleža sredstev in delovne sile SSPH po njenem stečaju. Leta 2001, tj. pred stečajem SSPH, naj bi to podjetje imelo največjo letno proizvodno zmogljivost 345 600 KBT; med letoma 1995 in 1999 je imelo podjetje največjo proizvodno zmogljivost 322 000 KBT (povprečna letna proizvodnja v tem obdobju je bila 244 000 KBT). V načrtu za prestrukturiranje je bilo navedeno, da je trenutna zmogljivost SSN 255 720 KBT. Zato v skladu z načrtom zmanjšanje zmogljivosti znaša skoraj 100 000 KBT.

2.6 *NAČRT ZA PRESTRUKTURIRANJE IZ JUNIJA 2008*

(146) Mostostal je poljsko podjetje v izključni lasti skupine KEM. Podjetje proizvaja različne jeklene strukture (mostove, žerjave, zgradbe itd.). Podjetje je bilo prej v državni lasti, leta 1992 pa je bilo privatizirano. Od leta 2003 je del industrijske skupine KEM, ki je v družinski lasti. KEM je dejavna na področju predelave in prodaje jeklenih odpadkov ter grosistične prodaje metalurških izdelkov, podobnih tistim, ki jih izdeluje Mostostal. Prihodki KEM-a so leta 2007 znašali 700 milijonov PLN (207 milijonov EUR), od tega je 100 milijonov PLN (30 milijonov EUR) ustvaril Mostostal.

(147) Osrednja poslovna strategija je razdeljenost ladjedelnice na dve ključni dejavnosti: jeklene konstrukcije in ladjedelništvo. S tem naj bi zmanjšali občutljivost ladjedelnice na nihanja na ladjedelniškem trgu. Prestrukturiranje proizvodov naj bi potekalo v dveh fazah. V prvi fazi, do začetka leta 2009, bo ladjedelnica zaključila obstoječo knjigo naročil in začela delati jeklene konstrukcije. V drugi fazi bodo razširili področje jeklenih konstrukcij, s končnim ciljem uporabe polovice proizvodnih zmogljivosti, drugo polovico pa naj bi uporabili za ladjedelništvo.

(148) Za ladjedelniško poslovanje je Mostostal načrt osnoval na partnerstvu z norveško ladjedelnico Ulstein. 7. julija 2008 sta podjetji podpisali pismo o nameri, v katerem sta se dogovorili, da se bosta pogajali o možnem sporazumu o sodelovanju. Sodelovanje naj bi predvsem pomenilo, da Ulstein uporablja del zmogljivosti SSN.

(149) Na področju jeklenih konstrukcij je Mostostal nameraval uporabiti proizvodne zmogljivosti v ladjedelnici Szczecin z namenom razširitve lastne proizvodnje in izkoristiti dostop do pomorskega prevoza. Načrt je bil optimističen glede razvoja poljskega trga za jeklene strukture, saj je pričakoval zlasti obsežne naložbe v infrastrukturo na Poljskem. V zvezi z ladjedelništvom je načrt predvideval izgradnjo plovil vrste ro-pax in večnamenskih plovil, saj naj bi cene v teh segmentih „naraščale neodvisno od razvoja ladjedelniških trgov."

(150) Načrt je predvideval prestrukturiranje sredstev z ločitvijo okoli 30 % trenutnih proizvodnih površin za druge namene, vključno z dajanjem v zakup tretji stranki. Eno operativno površino, Wulkan 1, naj bi ločili od ladjedelniške proizvodnje in jo uporabili za jeklene konstrukcije za namene, ki niso ladjedelništvo. To je bilo v načrtu predstavljeno kot izravnalni ukrep.

(151) Načrt je predvideval naložbe v višini 264 milijonov PLN v obdobju 2008–2012 in dodatne naložbe v višini 90 milijonov PLN v obdobju 2013–2018. Načrt je navajal naložbe in ocenjene prihranke pri delovnih urah in stroških poslovanja. Vendar pa je bilo v njem tudi navedeno, da je 12. junija 2008 ladjedelnica sklenila pogodbo z zunanjim svetovalcem, ki naj bi pripravil načrt za posodobitev ladjedelnice, vključno z opredelitvijo potrebnih naložb.

(152) Načrt za prestrukturiranje je predvideval povečanje števila zaposlenih za 14 %, tj. na 5 010 zaposlenih leta 2012.

(153) Predvideval je, da se bo ladjedelništvo financiralo iz avansov lastnikov ladij v višini 80 do 90 % prodajne cene.

(154) V skladu z načrtom je bil uspeh prestrukturiranja odvisen od dodatne državne pomoči za ladjedelnico. Načrt je predvideval več dokapitalizacij in zamenjavo dolga za kapital s strani finančnega ministrstva ali podrejenih javnih organov v skupni vrednosti 588 milijonov PLN. To je vključevalo dokapitalizacijo v višini 145 milijonov PLN s strani ARP, o kateri je bila sprejeta odločitev junija 2008. Poleg tega je načrt predvideval pridobitev posojila v višini 32 milijonov USD (68 milijonov PLN) od ARP. Načrt je predvideval tudi dodatne garancije za predplačila s strani KUKE v nominalni vrednosti 431 milijonov PLN.

(155) Vlagatelj je navedel, da je pripravljen vložiti 149,5 milijona PLN za financiranje dela investicijskega programa za obdobje 2008–2012. Preostali del investicijskega programa za to obdobje naj bi se financiral iz denarnega toka ladjedelnice.

(156) V načrtu so bile predstavljene tudi finančne napovedi za obdobje prestrukturiranja 2008–2012 in nakazana dobičkonosnost od leta 2010. V načrtu je bil na splošno in brez dokazov naveden niz predpostavk, na podlagi katerih so bile napovedi izdelane, vendar ni vseboval finančnega modela, s pomočjo katerega so nastale ocene. Donos lastniškega kapitala, ki naj bi bil dosežen leta 2012, naj bi bil po navedbah načrta približno 26 %, vendar je bilo v načrtu ugotovljeno, da je ta navidezno visoka dobičkonosnost posledica lastniškega kapitala, ki je ostal nizek zaradi akumuliranih izgub iz prejšnjih let. Bolj realen scenarij, brez upoštevanja akumuliranih izgub, je bil ta, da naj bi donos lastniškega kapitala leta 2011 znašal 7,6 % in leta 2012 9,8 %, kar bi po navedbah v načrtu pomenilo mejno dobičkonosnost za predvidene naložbe.

(157) Načrtovana bilanca stanja je pokazala, da naj bi se vrednost osnovnih sredstev s 100 milijonov PLN v letu 2008 povečala na 200 milijonov PLN v letu 2012.

2.7 *NAČRT ZA PRESTRUKTURIRANJE Z 12. SEPTEMBRA 2008*

(158) Načrt za prestrukturiranje z 12. septembra 2008 je temeljil na predpostavkah, podobnih tistim v načrtu iz junija 2008. Razvejanost dejavnosti je ostala najpomembnejša strateška zamisel, prestrukturiranje pa naj bi bilo uspešno zaradi sodelovanja med Mostostalom in Ulsteinom, z združevanjem njunih izkušenj v sektorjih jeklenih konstrukcij in ladjedelništva. V primerjavi z junijsko različico je bil spremenjeni načrt za prestrukturiranje bolj razvit glede nekaterih ukrepov za prestrukturiranje in praktičnega izvajanja predvidene razvejanosti dejavnosti; to se odraža v načrtovanem organizacijskem prestrukturiranju in prestrukturiranju podjetja (glej spodnjo preglednico 2).

(159) Načrt je predvideval, da bo obstoječa ladjedelnica, preimenovana v „SSN Nowa“, zaključila proizvodnjo plovil iz trenutne knjige naročil, ki prinašajo izgube, nato pa prenehala poslovati. Premoženje ladjedelnice bi se prodalo trem novim podjetjem: SSN Mostostal (v izključni lasti Mostostala), SSN Ulstein (v izključni lasti Ulsteina) in SSN Wspólna (v lasti Mostostala in Ulsteina, ki imata vsak v lasti polovico delnic). Poleg tega naj bi sedanji oddelek za oblikovanje postal ločeno podjetje z imenom SSN Biuro Projektowe. Načrt je predvideval, da bo Mostostal leta 2010 ustanovil novo podjetje SSN Odra, ki bi nadaljevalo sedanjo dejavnost ladjedelništva ladjedelnice ter proizvajalo ro-pax, ro-ro in con-ro plovila ter tankerje za prevoz kemikalij.

Preglednica 2

Prestrukturiranje podjetja SSN, predvideno v načrtu za prestrukturiranje z 12. septembra 2008

	Lastništvo	Dejavnost	Povečanja kapitala (v mio PLN)	Prihodek (v mio PLN)	Število zaposlenih	Investicijski program (v mio PLN)
SSN Nowa	100 % Mostostal	Ladjedelništvo – trenutna knjiga naročil	434 (državna pomoč)	L.2009: 680 L.2010: 1 000 Pozneje: 0	4 011 l. 2009, cilj – 0	Ga ni
SSN Mostostal	100 % Mostostal	Jeklene konstrukcije	80	148 (10 %)	297 l. 2009, cilj – 352	59
SSN Ulstein	100 % Ulstein	Ladjedelništvo – plovila za plovbo na odprtem morju	67,3	155 (11 %)	150	10
SSN Wspólna	50 % Mostostal, 50 % Ulstein	Jeklene montaže	95	370–400 (28 %)	1 062 l. 2009, cilj – 663	34,5
SSN Biuro Projektowe	50 % Mostostal, 50 % Ulstein	Oblikovanje	0,2	9 (0,6 %)	150	0,5
SSN Odra	100 % Mostostal	Ladjedelništvo – ro-pax, ro-ro, tankerji za prevoz kemikalij	0,2	600–700 (49 %)	835 l. 2010, cilj – 500	Ga ni
Skupaj			434 s strani države in 242,7 s strani vlagateljev	1 412	1 815	104

(160) Načrt je predvideval, da SSN Nowa in SSN Odra, podjetji, ki naj bi nadaljevali trenutno ladjedelniško dejavnost ladjedelnice, ne bosta imeli lastnih sredstev in bosta za izdelavo jeklenih montažnih konstrukcijskih sistemov najeli podizvajalca SSN Wspólna, zmogljivosti SSN Mostostal ali SSN Ulstein pa bosta uporabljali za sestavljanje in opremljanje plovil. V načrtu ni bilo opisano, kako naj bi ta souporaba zmogljivosti potekala v praksi ali pod kakšnimi pogoji naj bi bile zmogljivosti na voljo SSN Nowa in pozneje SSN Odra.

Tržna strategija

(161) Podjetji SSN Ulstein in SSN Mostostal naj bi vstopili na nove trge, s katerimi SSN ni imela izkušenj; kljub temu pa načrt ni zagotovil analiz teh trgov.

(162) V načrtu je bilo pojasnjeno, da Ulstein trenutno proizvodnjo trupov daje v zunanje izvajanje, vendar namerava nadzirati tudi zgodnje faze proizvodnje in tako s pomočjo pridobitve zmogljivosti v Szczecinu doseči vertikalno integracijo proizvodnega postopka. SSN Ulstein je upošteval razumno krivuljo učenja in načrtoval sprva izgradnjo trupov, nato pa delno opremljenih in popolnoma opremljenih plovil za plovbo na odprtem morju. Načrt ni zagotovil podrobnosti v zvezi z načrtovanim obsegom proizvodnje, predvidenimi cenami trupov/plovil, stroški, dobičkonosnostjo itd.

(163) Razlog za naložbe Mostostala v ladjedelnico Szczecin je ostal enak kot v načrtu za prestrukturiranje iz junija 2008. Cilj vlagatelja je bil razširiti zmogljivosti pri proizvodnji jeklenih struktur in pridobiti neposredni dostop do vodnega transporta, kar bi zmanjšalo njegove stroške prevoza, saj bi omogočalo prevoz večjih, v celoti sestavljenih struktur. Načrtovan obseg proizvodnje, predvidene cene, stroški, marže itd. niso bili opisani.

(164) Načrt ni predvideval prestrukturiranja SSN Nowe, saj se je predvidevalo, da bo podjetje po dokončanju plovil iz trenutne knjige naročil, ki prinašajo izgube, prenehalo poslovati. Načrt je vseboval analizo trga ladjedelniškega sektorja, ki pa se je v veliki meri nanašala na tržne segmente, na katerih pa ladjedelnica v prihodnosti ne načrtuje poslovanja.

(165) Načrt ni vseboval poslovnega načrta za SSN Odra. V zvezi s strategijo SSN Odra je načrt predvideval, da bo podjetje s Polska Żegluga Morska (Poljsko paroplovno družbo), ki je v državni lasti, podpisalo dobičkonosne pogodbe za proizvodnjo ro-pax potniških ladij. Poleg tega bi lahko SSN Odra proizvajala vojaške različice teh plovil, vendar dodatne informacije o tej temi niso bile predstavljene.

(166) SSN Wspólna naj bi predvsem nudila storitve drugim podjetjem. V načrtu je bilo ocenjeno, da je zmogljivost predelave jekla SSN Wspólna 74 000 ton. SSN Ulstein bi potreboval med 15 in 20 tisoč ton, SSN Mostostal pa med 12 in 15 tisoč ton. Načrt je predvideval, da bi okoli 30 000 ton jekla namenili ladjedelniški dejavnosti, vendar ne dejavnosti SSN Ulstein. Poleg tega je bilo v načrtu predlagano, da se preostala zmogljivost SSN Wspólna (9 do 17 tisoč ton jekla, tj. 12 do 23 % zmogljivosti) uporabi za podizvajanje za druga podjetja, ni pa opisal ciljnih trgov, povpraševanja ali možne dobičkonosnosti.

(167) Poleg organizacijskega prestrukturiranja je načrt predvideval prestrukturiranje sredstev, finančno prestrukturiranje in veliko zmanjšanje števila zaposlenih.

(168) Načrt je predvideval skupne naložbe v višini 104 milijone PLN v SSN Ulstein, SSN Mostostal in SSN Wspólna. Poleg tega naj bi SSN Nowa vložil [...] ([1]) milijonov PLN v preselitev nekaterih proizvodnih sredstev, da bi se sprostilo zemljišče, katerega prodaja bi ustvarila finančna sredstva za prestrukturiranje.

(169) V zvezi z načrtovanim zaprtjem ene operativne površine načrt z 12. septembra (podobno kot junijski načrt) navaja, da se operativna površina Wulkan 1 ne bi uporabljala za ladjedelništvo, temveč za proizvodnjo jeklenih struktur s strani podjetja SSN Mostostal.

(170) V zvezi s številom zaposlenih je načrt predvideval zmanjšanje za skoraj 60 %, in sicer na 1 815 zaposlenih.

(171) Finančne napovedi so pokazale, da naj bi SSN Ulstein začel delovati leta 2009, leta 2010 pa naj bi že imel dobičke. SSN Mostostal in SSN Wspólna naj bi začela delovati leta 2009 in takoj ustvarjati dobičke. SSN Odra naj bi z ladjedelniško proizvodnjo začela leta 2010 in naj bi, sodeč po finančnih napovedih, takoj začela ustvarjati dobičke.

(172) Načrtovana donosnost prodaje v primeru SSN Ulsteina je bila 6-odstotna, kar je v načrtu označeno kot zadostno. Za SSN Odra naj bi donosnost prodaje v prvem letu proizvodnje znašala 11 % (to bi izhajalo iz dveh zelo dobičkonosnih pogodb v istem letu) in bi v naslednjih letih znašala med 7 in 8 %. SSN Mostostal je v letih 2009 do 2011 predvideval donosnost prodaje v višini med 6 in 9 % in leta 2012 v višini 11 %. Donosnost prodaje za SSN Wspólna in SSN Biuro Projektowe naj bi bila majhna: 0,4 % za celotno obdobje za SSN Wspólna in 1,6 % za SSN Biuro Projektowe. Kakor je navedeno v načrtu, naj bi bila ta nizka donosnost prodaje teh dveh podjetij posledica nizkih marž in naj bi bila upravičena, ker gre za storitveni podjetji, ki delata za podjetja, ki proizvajajo končne proizvode, in v veliki meri uporabljata materiale, ki jih zagotovijo naročnice.

([1]) Deli tega besedila so bili izbrisani, da se ne bi razkrile zaupne informacije; zaupne informacije so nakazane s pikami v oglatem kvadratnem oklepaju.

(173) SSN Nowa naj bi proizvodnjo plovil iz trenutne knjige naročil, ki prinašajo izgube, zaključila, kar je pomenilo, da bi podjetje še naprej ustvarjalo izgube v celotnem obdobju, dokler ne bi nehalo poslovati. Izvajanje načrta je bilo zato odvisno od dodatne državne pomoči v višini 430 milijonov PLN, ki naj bi se dodelila za kritje prihodnjih izgub SSN Nowa. V primerjavi z junijskim načrtom, ki je predvideval dokapitalizacijo s strani države v višini 588 milijonov PLN in posojilo v višini 68 milijonov PLN, se je zdelo, da bi bil potrebni znesek državne pomoči nižji. Vendar pa je Komisija ugotovila, da je bila avgusta 2008 izvedena zamenjava dolga za kapital s strani javnih organov (ARP in KPS) v višini 130 milijonov PLN.

2.8 *IZRAVNALNI UKREPI*

(174) Po sporazumu med poljskimi organi in Komisijo iz decembra 2006 je Komisija začela intenzivne pogovore s poljskimi organi in SSN, da bi določila potrebne izravnalne ukrepe.

(175) V sodelovanju z zunanjim svetovalcem in ladjedelnico je Komisije sprejela naslednjo metodologijo za ocenjevanje zmanjšanja zmogljivosti, ki ga je kot izravnalni ukrep predlagala Poljska.

(176) Da bi bili izravnalni ukrepi smiselni, mora biti zmanjšanje zmogljivosti tolikšno, da bo zmogljivost ladjedelnice po prestrukturiranju nižja od trenutne zmogljivosti.

(177) Komisija je najprej ocenila sedanjo tehnično zmogljivost ladjedelnice, pri čemer je predvidevala, da je sestavljanje plovil na dokih eno izmed ozkih grl v proizvodnem procesu ladjedelnice, ki pa ga z zunanjim izvajanjem ni mogoče enostavno rešiti. Po metodologiji, ki jo uporablja Komisija in ki ji poljski organi in ladjedelnica ne ugovarjajo, se zmogljivost izračuna s trajanjem sestavljanja na operativni površini in na tipičnem portfelju plovil (ker lahko sestavljanje plovil z različnimi vrednostmi KBT traja enako dolgo).

(178) Izračun sedanje zmogljivosti upošteva čas, ki je *dejansko* potreben za sestavo (določene vrste) plovila na operativni površini. Ta čas bi moral odražati vse sedanje pomanjkljivosti v proizvodnem postopku, tj. nizko storilnost, ozka grla, zastarela sredstva, neučinkovit proizvodni tok in težave z delovno silo. Iz časa sestavljanja je mogoče izločiti samo vplive finančnih omejitev, ki so posledica slabega finančnega stanja. Nereden ali nikakršen dostop do obratnega kapitala lahko močno vpliva na proizvodni postopek. Ker je to zunanji dejavnik, značilen za vsa podjetja v finančnih težavah, ki pa ni povezan z neučinkovitostjo na strani podjetja samega, je Komisija upoštevala, da je mogoče *dejansko storilnost* ladjedelnice prilagoditi z lažjim dostopom do obratnega kapitala.

(179) Ocenjena prihodnja zmogljivost upošteva čas, ki je *verjetno* potreben za sestavo (določene vrste) plovila na operativni površini, ob predpostavki, da je storilnost ladjedelnice primerljiva s storilnostjo drugih konkurenčnih evropskih ladjedelnic. Z drugimi besedami, treba je upoštevati učinke potrebne posodobitve zmogljivosti in optimizacije delovnih pogojev (organizacija, finančna sredstva, zaloge, delovna sila).

(180) Posodobitev je bila neizogibna, če je ladjedelnica želela obnoviti dolgoročno sposobnost preživetja. S tem povezan dvig storilnosti bo ladjedelnici omogočil, da zmanjša vnos in pospeši proizvodnjo. Ko se bodo izboljšali različni vidiki proizvodnje, se bo zmogljivost v smislu zmožnosti izdelave določenega števila plovil povečala. Zato je bilo pomembno navesti, da je mogoče zaprtje nekaterih zmogljivosti, kot je predlagano zaprtje operativne površine v ladjedelnici Szczecin, v celoti nadomestiti s povečanjem zmogljivosti na preostalem delu operativne površine. Da bi izravnalni ukrepi ostali smiselni, mora biti zmanjšanje zmogljivosti takšno, da je zmogljivost ladjedelnice ob koncu prestrukturiranja, tj. po naložbah in povečanju storilnosti, manjša od sedanje. Le na ta način lahko oba cilja dosežeta dolgoročno sposobnost preživetja, ki zahteva povečanje storilnosti in omejitev izkrivljanja konkurence na najmanjšo možno raven.

(181) Da se zagotovi doslednost izračunavanja sedanje in prihodnje zmogljivosti, je treba uporabiti enak izbor proizvodov, tj. enake vrste plovil. Kot drugo možnost je mogoče uporabiti „povprečno plovilo“ (tj. s povprečno vrednostjo KBT na podlagi knjige naročil ladjedelnice).

(182) Na podlagi informacij, ki jih je predložila SSN, je bila njena zmogljivost, ob delovanju s finančnimi omejitvami, ocenjena na 177 000 do 202 000 KBT, odvisno od tega, ali naj bi proizvodnja ladjedelnice vključevala tankerje za prevoz kemikalij. Zmogljivost ladjedelnice brez finančnih omejitev je bila 208 000 KBT (9,15 plovil), če naj bi proizvodnja vključevala tankerje za prevoz kemikalij, in 238 000 KBT (10,7 plovil), če tankerjev za prevoz kemikalij ne bi vključevala.

(183) Ladjedelnica je navedla, da naložbe, predvidene v načrtu za prestrukturiranje 2006, ne bi vplivale na čas sestavljanja, temveč bi vplivale na zmanjšanje stroškov. Pojasnjeno je tudi, da medtem ko bi lahko nekatere naložbe skrajšale čas sestavljanja, bi ta vpliv izravnala pomembna sprememba v načinu proizvodnje, in sicer zgodnejše opremljanje. Ladjedelnica je tudi pojasnila, da bi bilo treba za znatno skrajšanje časa sestavljanja investirati v same operativne površine. Ladjedelnica je te naložbe ocenila na 200 milijonov EUR, tega zneska pa si ladjedelnica nikakor ne more privoščiti.

(184) Zato bi bila prihodnja zmogljivost, če se operativne površine ne bi zaprle, enaka sedanji zmogljivosti brez finančnih omejitev, tj. 208 000 KBT, če bi proizvodnja vključevala tankerje za prevoz kemikalij, in 238 000 KBT brez tankerjev za prevoz kemikalij.

(185) Po zaprtju najmanjše operativne površine (Wulkan 1) bi bila zmogljivost ladjedelnice med 149 000 KBT (6,25 plovil) za najmanj KBT intenzivni obseg (s tankerji za prevoz kemikalij) in 178 000 KBT (7,8 plovil) za najbolj KBT intenzivni obseg (brez tankerjev za prevoz kemikalij).

(186) Na podlagi teh številk je Komisija ugotovila, da bi bilo zmanjšanje zmogljivosti po zaprtju manjše operativne površine 25- do 46-odstotno, odvisno od predpostavljenega izbora proizvodov. Na tej podlagi in ob upoštevanju, da bi zaprtje druge operativne površine pomenilo najmanj 59-odstotno zmanjšanje zmogljivosti, je Komisija začasno sklenila, da je zaprtje najmanjše operativne površine, Wulkana 1, ki ga je predlagala Poljska, zadosten izravnalni ukrep.

2.9 *UKREPI POMOČI*

(187) Komisija je sprožila formalni postopek preiskave v zvezi z ukrepi pomoči, opisanimi v delu B priloge k odločitvi. K ukrepom spadajo dokapitalizacija in dve garanciji za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti s strani ARP, ter več odlogov in odpisov davka na nepremičnine s strani mesta Ščečin. Nominalna vrednost teh ukrepov je bila 126 524 652 PLN.

(188) Poljska je Komisijo obvestila, da dve garanciji za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti, navedeni kot ukrep 62 in ukrep 63 v delu B priloge k odločitvi o sprožitvi formalnega postopka preiskave, nista bili dodeljeni ([1]). Poljska je Komisijo tudi obvestila, da so bili odpisi davka na nepremičnine, navedeni kot ukrep 64 in ukrep 68 v delu B priloge k odločitvi o sprožitvi formalnega postopka preiskave, odloženi ([2]).

(189) Spodnja preglednica 3 prikazuje ukrepe, dodeljene med 1. majem 2004, datumom pristopa Poljske k EU, in 30. junijem 2007. Poljska je te ukrepe priglasila z dopisom z dne 11. julija 2007. Njihova nominalna vrednost je 259 560 990 PLN. Ukrep 1 ustreza ukrepu 61 v delu B priloge k odločitvi o sprožitvi formalnega postopka preiskave.

(190) Preglednica 3 zajema posojila KPS, s katerimi so se financirale potrebe ladjedelnice po obratnem kapitalu. Poljska je v dopisih z dne 11. julija 2007 in 9. januarja 2008 trdila, da ta posojila niso pomenila državne pomoči, saj so zaračunane obresti ustrezale oceni tveganja določenega projekta, za katerega so bila potrebna posojila.

(191) Za ta posojila, dodeljena v letih 2005 do 2007, je KPS zaračunal obrestno mero malo nad 6 %. Referenčna stopnja za Poljsko v obdobju, ko so bila ladjedelnici dodeljena posojila KPS, se je gibala med 5,56 in 6,24 %. Poleg tega je KPS zaračunal enkratno pristojbino v višini med 0,1 in 0,4 %. Po besedah poljskih organov je KPS zahteval zavarovanje v obliki sprejetja izvrševanja, soglasja o odstopu terjatev, neomejene odredbe za plačilo, prazne zadolžnice ali zastave premoženja ([3]).

(192) KPS je bil ustanovljen leta 2004 kot hčerinska družba ARP, z namenom delovati kot sklad tveganega kapitala za ARP. Njegova glavna naloga je bila služiti kot mehanizem za konsolidacijo treh največjih ladjedelnic na Poljskem, vendar je bil ta projekt leta 2006 opuščen. V skladu z informacijami, ki jih je Poljska predložila leta 2006 ([4]), naj bi se KPS financiral z dokapitalizacijo s strani ARP, s prispevkom v naravi (delnice v treh podjetjih) s strani agencije in z obnovljivim („revolving“) bančnim posojilom, ki ga je jamčila ARP in je bil posebej določen kot finančna pomoč za ladjedelnice. V skladu z informacijami na spletnih straneh poljske vlade naj bi KPS podpiral tudi dejavnosti ladjedelništva na Poljskem, in sicer z izdajo obveznic, za katere v celoti jamči ARP. Dokument z naslovom „Strategija za ladjedelniški sektor (ladjedelnice za pomorske gradnje) na Poljskem med letoma 2006 in 2010“ ([5]) potrjuje, da naj bi KPS ustvaril sredstva z izdajanjem dolžniških instrumentov v višini okoli 100 milijonov USD, zavarovanih s sredstvi, določenimi za prestrukturiranje ladjedelniške industrije v obliki sredstev, ki jih je finančno ministrstvo preneslo na ARP.

([1]) Dopis z dne 11. julija 2007.

([2]) Dopis z dne 9. januarja 2008.

([3]) Dopis z dne 9. januarja 2008, str. 15.

([4]) Dopis z dne 17. februarja 2006.

([5]) Strategija za ladjedelniški sektor (ladjedelnice za pomorske gradnje) na Poljskem med letoma 2006 in 2010, sprejeta avgusta 2006, str. 30.

(193) Preglednica 4 prikazuje podporo, ki sta jo ARP in KPS zagotovila med 30. junijem 2007 in 15. februarjem 2008 in ki je bila Komisiji priglašena po 11. juliju 2007, z dopisoma z dne 6. decembra 2007 in 12. februarja 2008. Prikazuje tudi dodatna posojila ARP in KPS, o katerih je Komisija izvedela iz informacijskega memoranduma SSN iz junija 2008 ([1]), načrta za prestrukturiranje Mostostala, predloženega junija 2008 ([2]), in načrta za prestrukturiranje, predloženega septembra 2008. Nominalna vrednost teh ukrepov znaša 417 531 254 PLN.

(194) Preglednica 5 prikazuje neizvršene obveznosti po javnem pravu v obliki dolgov za davek na nepremičnine v višini 12 402 000 PLN za obdobje od julija 2003 do decembra 2004. Ta ukrep ustreza ukrepom 64 do 68 v delu B priloge k odločitvi o sprožitvi formalnega postopka preiskave.

(195) Glede na negotovo finančno stanje ladjedelnice Komisija ne more izključiti možnosti, da je bila SSN dodeljena dodatna državna pomoč podobne narave.

(196) SSN je imela koristi tudi od jamstev za proizvodnjo s strani KUKE (v nadaljnjem besedilu: garancije za predplačila ali garancije KUKE). Pravzaprav je bila vsa proizvodnja ladjedelnice od 1. maja 2004 financirana s pomočjo teh garancij. Med 1. majem 2004 in 30. majem 2008 je SSN prejela 96 garancij v skupni vrednosti 1 928 869 694 PLN ([3]). V dopisu z dne 11. julija 2007 je Poljska Komisijo obvestila, da bo KUKE SSN garancije nudila še do konca leta 2008. Kot je navedeno v načrtu za prestrukturiranje, predloženem 12. septembra 2008, je bila 26. junija SSN dodeljena še ena garancija KUKE v skupni vrednosti 429 578 282 PLN.

(197) Za to industrijo je značilno, da ladjedelnice nimajo dovolj obratnega kapitala za izgradnjo ladij in se zato opirajo na zunanje financiranje, bodisi s pomočjo posojil (t. i. posojila za proizvodnjo) ali pa s pomočjo avansov s strani lastnikov ladij, za financiranje proizvodnje. Lastniki ladij običajno vnaprej plačajo 80 % cene, in sicer v obrokih, ki sovpadajo z nekaterimi odločilnimi fazami dokončanja plovila, preostalih 20 % pa plačajo ob prevzemu plovila. Zato je udeležba lastnikov ladij pri financiranju gradnje plovil ključnega pomena. Garancije za predplačila KUKE za SSN so bile namenjene zavarovanju avansov s strani lastnikov ladij pred tveganjem, da ladjedelnica ne bi izpolnila obveznosti dobave plovila.

(198) V skladu z informacijami, ki jih je posredovala Poljska, so bile garancije KUKE SSN dodeljene na naslednji način: najprej je bila podpisana pogodba z lastnikom ladje; pogodba je bila običajno pogojena s tem, da je morala ladjedelnica v določenem času dokazati, da bo za financiranje proizvodnje jamčila KUKE. KUKE je izdala sklep, s katerim je zagotovila celotno financiranje ladje z jamčenjem avansov. V nadaljnjih posameznih sporazumih je KUKE aktivirala jamstvo za vsak posamezen avans (običajno štiri). Običajno je bila celotna izpostavljenost KUKE tveganju neizpolnitve obveznosti dobave plovila s strani ladjedelnice 80 % nakupne cene, tj. celotnega zneska avansov, ki jih je lastnik ladje vplačal pred prevzemom plovila. Ta celotna izpostavljenost je znana, ko KUKE izda sklep o zavarovanju avansov lastnika ladje. Garancija preneha veljati ob prevzemu plovila.

(199) Poslovanje KUKE kot poljske izvozno-kreditne agencije je raznoliko ([4]) ter se deli na komercialne dejavnosti in dejavnosti, ki se izvajajo v imenu finančnega ministrstva, ki za te dejavnosti tudi jamči. Za namen teh slednjih dejavnosti je odprt ločen bančni račun pod nazivom „Interes Narodowy“. Jamstva, dodeljena ladjedelnici Gdynia, so del poslovanja, za katerega jamči finančno ministrstvo

(200) V skladu z informacijami, ki jih je posredovala Poljska, je KUKE SSN dodelila garancije za predplačila za premijo jamstva, ki je bila odvisna od vrednosti garancije. Pristojbina je znašala 2 % na leto za garancije do 35 milijonov PLN in 1 % na leto za garancije, ki presegajo 35 milijonov PLN. KUKE je za zavarovanje zahtevala prenos lastništva ladje, ladje v izgradnji ali konstrukcijskega materiala.

(201) Iz preglednic 3 do 5 in iz zgornjih informacij izhaja, da je SSN od 1. maja 2004 koristila ukrepe v skupni nominalni vrednosti 3 047 943 120,5 PLN (približno 896 milijonov EUR).

([1]) Priloga 1 k dopisu z dne 6. junija 2008.
([2]) Dopis z dne 26. junija 2008.
([3]) Seznam teh garancij je Poljska navedla v Prilogi 11 k načrtu za prestrukturiranje Mostostala, ki je bil predložen 26. junija 2008.
([4]) Glej tudi Odločbo Komisije z dne 18. julij 2007 v zadevi N 105/2007, Jamstvena shema za izvozne pogodbe, povzetek v UL C 214, 13.9.2007, str. 3.

Preglednica 3

Državna pomoč, dodeljena SSN med 1. majem 2004 in 30. junijem 2007; podatki, ki so jih predložili poljski organi

Št.	Organ, ki dodeli ukrep	Instrument pomoči	Pravna podlaga	Številka odločbe ali sporazuma	Datum dodelitve	Začetek veljavnosti	Obresti	Obdobje, za katerega je bila pomoč dodeljena	Nominalna vrednost pomoči (v PLN)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	ARP	Dokapitalizacija	Zakon z dne 15.9.2000, Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list št. 94, 1037, kakor je bil spremenjen)	Rep. A št. 4528/2004)	21.12.2004	20.6.2005	Se ne uporablja	Enkratna pomoč	61 752 652,83
2.	KPS	Posojilo	Zakon z dne 23.4.1964, Civilni zakonik (Uradni list št. 16, 93, kakor je bil spremenjen)	Sporazum št. 1/10/2005	13.10.2005	14.10.2005	1M WIBOR + 2 %	13.4.2006	20 000 000,00
3.	KPS	Posojilo	Zakon z dne 23.4.1964, Civilni zakonik (Uradni list št. 16, 93, kakor je bil spremenjen)	Sporazum št. 1/2/2006	15.2.2006 (aneksi: 27.4.2006, 24.8.2006, 26.9.2006, 27.11.2006, 21.12.2006, 31.1.2007)	21.2.2006 27.4.2006 27.9.2006 16.2.2007 21.2.2007 30.3.2007 1.5.2007 31.5.2007	Ni podatkov	31.8.2009	68 405 400,00 (USD 18 000 000,00)
4.	KPS	Posojilo	Zakon z dne 23.4.1964, Civilni zakonik (Uradni list št. 16, 93, kakor je bil spremenjen)	Sporazum z dne 12.1.2007	12.1.2007	3.4.2007 5.4.2007 16.4.2007 26.4.2007 30.4.2007 16.5.2007 31.5.2007	Ni podatkov	31.1.2009	82 902 937,50 (USD 21 375 000,00)
5.	KPS	Posojilo	Zakon z dne 23.4.1964, Civilni zakonik (Uradni list št. 16, 93, kakor je bil spremenjen)	Sporazum št. 1/2/2007	9.2.2007 (aneksi: 29.3.2007, 4.4.2007)	9.2.2007	WIBOR 1M + 2,25 %	27.4.2007	12 200 000,00
6.	KPS	Posojilo	Zakon z dne 23.4.1964, Civilni zakonik (Uradni list št. 16, 93, kakor je bil spremenjen)	Sporazum št. 2/2/2007	12.2.2007	12.2.2007	WIBOR 1M + 2,25 %	12.8.2007	14 300 000,00
								Skupaj	259 560 990,33

Preglednica 4

Dodatna državna pomoč, dodeljena SSN med 30. junijem 2007 in 12. septembrom 2008; podatki, ki so jih predložili poljski organi

Št.	Organ, ki dodeli ukrep	Instrument pomoči	Pravna podlaga	Datum dodelitve	Nominalna vrednost pomoči (v PLN)
1	2	3	4	5	6
7.	KPS	Dokapitalizacija	Sporazum	7.8.2007	9 999 954,69
8.	KPS	Dokapitalizacija		7.8.2007	33 999 919,80
9.	ARP	Dokapitalizacija	Sporazum med SSN in ARP o državni pomoči v obliki dokapitalizacije	19.9.2008	86 000 151,93
10.	ARP	Posojilo	Zakon z dne 30.8.1996 o komercializaciji in privatizaciji (Uradni list 02.171.1397, kakor je bil spremenjen)	5.12.2007	49 000 000,00
11.	ARP	Posojilo	Sporazum OPP/3/08	6.2.2008	41 000 000,00
12.	KPS	Posojilo	Sporazum 1/11/2007	23.11.2007	9 000 000,00
13.	KPS	Posojilo	Sporazum 1/3/2008	5.3.2008	20 000 000,00
14.	ARP	Posojilo	Sporazum OPP/5/08	30.9.2009	32 250 000,00
15.	KPS	Posojilo		12.8.2007	4 709 380,37
16.	ARP	Zamenjava dolga za kapital	Rep. A. št. 6603/2008, 8014/2008	20.6.2008	110 999 077,11
17.	KPS	Zamenjava dolga za kapital	Rep. A. št. 6603/2008, 8014/2008	20.6.2008	20 572 770,24
				Skupaj	417 531 254,1

Preglednica 5

Obveznosti po javnem pravu, ki po 1. maju 2004 niso bile izvršene

Št.	Organ, ki dodeli ukrep	Instrument pomoči	Obveznost	Zapadla vsota (v PLN)
12.	Mesto Ščečin	Odlog	Dolg iz naslova davka na nepremičnine, nastal v obdobju med julijem 2003 in decembrom 2004	12 402 000,00

3. **OCENA**

3.1 *PRISTOJNOSTI KOMISIJE*

(202) Točka 3 Priloge IV k Pristopni pogodbi določa tako imenovani postopek začasnega mehanizma. Ta predstavlja pravni okvir za oceno shem pomoči in posameznih ukrepov pomoči, ki se v novi državi članici izvajajo pred datumom njenega pristopa k EU in veljajo tudi po pristopu.

(203) Ukrepov, ki so začeli veljati pred pristopom in po pristopu ne veljajo več, Komisija ne more preveriti niti v okviru postopka začasnega mehanizma niti v okviru postopka iz člena 88(2) Pogodbe ES.

(204) Vendar pa bo Komisija ukrepe, ki so začeli veljati po pristopu, ocenila kot priglašeno pomoč ali kot nezakonito pomoč v skladu s postopkom, določenim v členu 88(2) pogodbe ES.

(205) Merilo, ki se uporablja za določitev trenutka, ko je zadevni ukrep začel veljati, je pravno zavezujoč akt, s katerim je pristojen državni organ dodelil pomoč [1]. Stvar nacionalne zakonodaje je, ali je upravni akt pravno zavezujoč. Komisija mora biti sposobna proučiti te upravne akte, zlasti v mejnih primerih, na podlagi njihove oblike in vsebine pa mora oceniti, ali so ti akti vzbudili legitimna pričakovanja upravičencev, ki jih je mogoče uveljavljati na poljskem sodišču. Ta sposobnost Komisije, da prouči nacionalne upravne akte, je nepogrešljiva, če naj Komisija izvaja izključno pristojnost za odobritev odstopanj od splošne prepovedi državnih pomoči v zvezi z ukrepi, uveljavljenimi na Poljskem po 1. maju 2004.

(206) Ukrep velja tudi po pristopu, če je bil uveljavljen pred pristopom, vendar lahko še vedno povzroči, tudi po pristopu, dodelitev dodatne pomoči ali zviša znesek že dodeljene pomoči, tj. če natančna gospodarska izpostavljenost države ni znana na datum, ko je bil ukrep uveljavljen, in ostane nerazkrita na datum pristopa.

(207) V svoji odločitvi o sprožitvi formalnega postopka preiskave je Komisija na podlagi informacij, ki jih je posredovala Poljska, sklenila, da je vrsta ukrepov, priglašenih Komisiji, dejansko pomenila novo pomoč, saj so bili ti ukrepi dodeljeni po 1. maju 2004, tj. po datumu pristopa Poljske k EU. Komisija je zlasti menila, da so dokapitalizacija, dve garanciji za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti ter odpis in odlog dolgov z naslova davka na nepremičnine nova pomoč.

(208) Prvič, Poljska je Komisijo obvestila, da dve sporni garanciji za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti (ukrepa 62 in 63 v delu B priloge k odločitvi o sprožitvi formalnega postopka preiskave) na koncu sploh nista bili dodeljeni. Zato ju ta odločba ne zajema.

(209) Drugič, Poljska je potrdila, da davek na nepremičnine, dolgovan mestu Ščečin in nastal v obdobju med julijem 2003 in decembrom 2004 (ukrepi 64 do 68 v delu B priloge k odločitvi o sprožitvi formalnega postopka preiskave), doslej ni bil niti uveljavljen niti odpisan. To pomeni, da je bila obveznost prenesena naprej in še dolgo po pristopu ni bila izvršena. Iz sodne prakse [2] izhaja, da lahko stalno neizvrševanje dolgov po javnem pravu pomeni državno pomoč; to bo podrobneje obravnavano v nadaljevanju. Takšno neizvrševanje po členu 88 Pogodbe ES nedvomno spada v pristojnost Komisije, če se nanaša na obdobje po pristopu. Te ukrepe ta odločba torej zajema.

(210) Tretjič, v zvezi z dokapitalizacijo ARP (ukrep 61 v delu B priloge k odločitvi o sprožitvi formalnega postopa preiskave) pripombe Poljske in tretjih oseb na odločitev o sprožitvi formalnega postopka preiskave Komisije niso prepričale, da ta ukrep ne predstavlja nove pomoči. Tega ukrepa ta odločba torej zajema.

(211) V nadaljevanju Komisija navaja razloge, zakaj ne more sprejeti argumentov Poljske in zainteresiranih strani.

(212) V zvezi z argumentom Poljske, da je treba dokapitalizacijo obravnavati v okviru daljnosežnega programa reševanja za ladjedelniško industrijo na Poljskem, ki ga je pripravila poljska vlada, Komisija meni, da takšen splošni vladni program ne more vzbuditi legitimnega pričakovanja na strani SSN, da mora eden od delničarjev, ARP, izvesti celotno dokapitalizacijo. Dejansko ARP zaradi proračunskih razlogov sprva ni bila sposobna v celoti izvesti dokapitalizacije, navedene v načrtu za prestrukturiranje 2003.

[1] Sodba Sodišča prve stopnje v zadevi T-109/01, *Fleuren Compost* proti *Komisiji*, omenjena zgoraj, odstavek 74.

[2] Sklepni predlogi generalnega pravobranilca Jacobsa, zadeva C-256/97 *DM Transport*, Recueil 1999, str. I-3915, zadeva C-480/98 *Španija* proti *Komisiji* („*Magefesa*“), Recueil 2000, str. I-8717.

(213) V zvezi z argumentom Poljske, da Komisija merila zakonodaje ES uporablja za dogodke in nacionalno zakonodajo pred pristopom, je pristojnost Komisije, da deluje v zvezi z ukrepi, dodeljenimi pred pristopom, določena z Aktom o pristopu, ki je zavezujoč za Skupnosti in Poljsko. Komisija koncept „začetka veljavnosti pred pristopom“ razlaga po analogiji s konceptom dodelitve pomoči ([1]).

(214) Poljska navaja, da nacionalna zakonodaja zahteva samo odobritev načrta za prestrukturiranje in tam vsebovanih ukrepov pomoči s strani predsednika Urada za konkurenco in varstvo potrošnikov. Komisija ne meni, da lahko zgolj ta odobritev pomeni „začetek veljavnosti ukrepa pred pristopom“. Nacionalni urad za konkurenco je preveril združljivost pomoči z nacionalno zakonodajo o državni pomoči, vendar, podobno kot pri preverjanju državne pomoči po členu 88 Pogodbe ES s strani Komisije, njegova odobritev ni ustvarila legitimnih pričakovanj po nacionalni zakonodaji, da bo pomoč dejansko dodeljena.

(215) Poljska meni, da je bila dokapitalizacija, predvidena v načrtu za prestrukturiranje 2003, nesporno dogovorjena med SSN in ARP. Kot je Komisija navedla v odločitvi o sprožitvi formalnega postopka preiskave, se šteje, da pomoč začne veljati, če pristojni organ sprejme akt, ki po nacionalni zakonodaji vzbudi legitimna pričakovanja, izvršljiva pred nacionalnim sodiščem, da bo pomoč dodeljena. Seveda mora biti Komisija sposobna preveriti, ali je temu res tako, če želi izvajati svojo pristojnost po Aktu o pristopu in Pogodbi ES. Niti Poljska niti zainteresirane tretje strani niso predložile nobenega dokaza, da bi lahko SSN legitimna pričakovanja uveljavljala pred nacionalnim sodiščem na podlagi tega, da je bila celotna dokapitalizacija v višini 241 milijona PLN vključena v načrt za prestrukturiranje 2003, dogovorjen z ARP. Dejansko sta bila za izvedbo te dokapitalizacije potrebna dva sklepa izredne skupščine delničarjev: sklep z dne 29. aprila 2004 (180 milijonov PLN) ([2]) in z dne 24. decembra 2004 (61 milijonov PLN).

3.2 *DRŽAVNA POMOČ V SMISLU ČLENA 87(1) POGODBE ES*

3.2.1 OBSTOJ DRŽAVNE POMOČI

(216) Člen 87(1) Pogodbe ES določa, da je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga in prizadene trgovino med državami članicami, nezdružljiva s skupnim trgom.

(217) Komisija ugotavlja, da je vse ukrepe, opisane v delu 2.7 zgoraj, dodelila država oziroma je bila dodeljena iz državnih sredstev, in ker so bili ukrepi namenjeni določenemu podjetju, so torej selektivni.

(218) SSN je ena izmed največjih ladjedelnic v Evropi. V zadnjih letih so kontejnerske ladje predstavljale več kot 60 % knjige naročil ladjedelnice. SSN je zato aktivna konkurentka nemškim in danskim ladjedelnicam. Nenehno subvencioniranje SSN, ki ji je omogočilo sklepanje pogodb brez popolne ocene ali izravnave povezanih tveganj, je škodljivo vplivalo na druge evropske ladjedelnice, ki imajo zmogljivosti za proizvodnjo kontejnerskih ladij.

(219) Komisija opaža, da je SSN dejavna tudi v drugih segmentih tovornih ladij, saj ponuja proizvode, kot so večnamenska plovila, tankerji za prevoz kemikalij in ro-ro ladje (vključno z ro-pax in con-ro), in v teh segmentih konkurira drugim evropskih ladjedelnicam. Konec leta 2006 so na primer tankerji za prevoz proizvodov in kemikalij predstavljali okoli 8 % knjige naročil evropskih ladjedelnic. V teh segmentih so zlasti dejavne nemške in romunske ladjedelnice.

(220) Na podlagi zgoraj navedenega Komisija sklepa, da je državna pomoč za SSN vplivala na trgovino med državami članicami.

(221) Komisija mora določiti, ali so ukrepi, dodeljeni SSN, podjetju dodelili neupravičeno prednost in tako izkrivljali ali bi lahko izkrivljali konkurenco. Komisija upošteva, da so poljski organi nasprotovali uvrstitvi posojil s strani KPS in garancij KUKE med državno pomoč, saj naj bi ukrepi zadovoljili preskus tržnega vlagatelja. Poljska ni nasprotovala uvrstitvi drugih ukrepov, ki jih zajema ta odločba, med državno pomoč.

(222) Komisija bo v nadaljevanju pojasnila, zakaj vztrajno neizvrševanje dolgov po javnem pravu ne zadovolji preskusa upnika v tržnem gospodarstvu. Komisija bo nato podrobno ocenila ukrepe, ki jih spodbija Poljska. Na koncu bo Komisija obravnavala okoliščine, pod katerimi so bili dodeljeni ukrepi iz te odločbe, in vpliv pomoči na konkurenco.

([1]) Sodba Sodišča prve stopnje v zadevi T-109/01, *Fleuren Compost* proti *Komisiji*, odstavek 74.

([2]) Ta ukrep je bil vključen v del A priloge k odločitvi o sprožitvi formalnega postopka preiskave kot ukrep, ki je začel veljati pred pristopom.

(a) ***Neizvrševanje obveznosti po javnem pravu***

(223) Iz sodne prakse [1] izhaja, da lahko stalno neizvrševanje dolgov po javnem pravu pomeni državno pomoč; to bo podrobneje obravnavano v nadaljevanju. Takšno neizvrševanje nedvomno spada v pristojnost Komisije v skladu s členom 88 Pogodbe ES, če se nanaša na obdobje po pristopu. Komisija meni, da takšnega podaljšanega odloga obveznosti ne bi sprejel noben upnik v tržnem gospodarstvu. Poleg tega Poljska ni predložila nobenega dokaza, da je zadevni davčni organ sprejel ukrepe za izvrševanje terjatev po javnem pravu od SSN, zlasti s pomočjo prisilne izterjave ali Zakona o stečaju. To neizvrševanje nasprotuje trditvi poljskih organov, da je SSN svoje obveznosti po javnem pravu od 1. maja 2004 redno plačevala in da v zvezi s temi obveznostmi ni imela koristi od odlogov in časovnih razporedov poplačil.

(b) ***Ukrepi, za katere Poljska trdi, da zadovoljujejo preskus vlagatelja v tržnem gospodarstvu***

Garancije KUKE

(224) V zvezi s pomočjo KPS v obliki posojil za obratni kapital Komisija ne more sprejeti argumenta Poljske, da ta posojila niso vsebovala državne pomoči. Komisija upošteva, da je bila obrestna mera, ki jo je zaračunal KPS, bolj ali manj na ravni referenčne stopnje. Komisija tudi opaža, da je bila SSN več let v zelo negotovem finančnem stanju. SSN razen državne podpore ni bila sposobna pridobiti nobenega drugega zunanjega financiranja proizvodnje, bodisi v obliki udeležbe KPS ali jamstev. Njen obratni kapital je bil financiran z avansi, ki so bili v celoti kriti z garancijami KUKE, ali s posojili KPS. Zato ni mogoče skleniti, da je obrestna mera, ki jo je zaračunal KPS, v celoti odražala tveganje na strani KPS. Res je, da je KPS zahteval zavarovanje, vendar vrednost tega zavarovanja ostaja vprašljiva; treba je upoštevati, da je KUKE zahtevala podobno zavarovanje, glede na razmerje med sredstvi in obveznostmi SSN pa se zdi verjetno, da KPS ni uspel pridobiti prvovrstnega zavarovanja na sredstva ladjedelnice. V vsakem primeru Poljska ni predložila podrobnih informacij, ki bi Komisiji omogočile ocenitev dejanske vrednosti zahtevanega zavarovanja.

(225) Poleg tega Komisija ne vidi razlike med posojili KPS in posojili ARP, lastnice KPS. Težko se je strinjati z argumentom poljskih organov, da posojila ARP pomenijo državno pomoč, medtem ko so posojila njene hčerinske družbe KPS združljiva z načelom vlagatelja v tržnem gospodarstvu.

(226) Komisija ne more sprejeti argumenta Poljske, da so bila posojila KPS v konzorciju z Bank Handlowy S.A. in Bank Pekao S.A. (ukrepa 3 in 4 v preglednici 3, uvodna izjava 201), dodeljena po tržnih pogojih ter da prispevek KPS ni vseboval državne pomoči, ker so KPS in banki sodelovali v konzorciju in nudili financiranje „pod podobnimi pogoji“.

(227) Komisija upošteva, da je bila SSN v času, ko je konzorcij zagotovil posojila, podjetje v težavah. Brez državne podpore ladjedelnici na trgu ne bi uspelo pridobiti financiranja v obliki jamstev ali udeležbe v financiranju, kot je bilo to v zadevnih ukrepih. Ker ni bilo na voljo nobenega zunanjega financiranja razen financiranja konzorcija s KPS, se zdi, da sta banki ladjedelnici zagotovili financiranje samo zato, ker je pri transakciji sodeloval KPS.

(228) Poleg tega Komisija opaža, da je bila obrestna mera, ki jo je KPS zaračunal za posojila za SSN, podobna referenčni stopnji za Poljsko v času dodelitve posojil. Kot je bilo navedeno v Obvestilu Komisije o metodi določanja referenčnih in diskontnih stopenj [2], je referenčna stopnja, ki jo je določila Komisija, najnižja obrestna mera, ki se lahko poviša v primerih, ki vključujejo posebno tveganje (na primer podjetje v težavah ali kadar ni dovolj poroštev, ki jih običajno zahtevajo banke). V tem primeru obrestna mera ni bila zvišana, da bi se upoštevalo negotovo stanje SSN.

(229) Komisija upošteva, da je bil KPS ustanovljen kot sklad pod nadzorom vlade s cilji javne politike, financiranje zanj pa je bilo v celoti zagotovljeno ali zajamčeno s strani države preko ARP. V skladu z dokumentom „Strategija za ladjedelniški sektor (ladjedelnice za pomorske gradnje) na Poljskem med letoma 2006 in 2010“ je bil KPS „ustanovljen za ureditev financiranja ladjedelniške proizvodnje, dokler nadzora ne bi prevzeli zasebni investitorji“. Strategija, ki je namenjena doseganju ne le gospodarskih, temveč tudi socialnih in makroekonomskih [3] ciljev, daje KPS različna pooblastila, skupaj z ARP, finančnim ministrstvom in drugimi pristojnimi javnimi organi. Finančne povezave KPS z ARP in finančnim ministrstvom so jasne, in KPS deluje kot nekakšen mehanizem za prenos sredstev, določenih s strani državnega proračuna za ladjedelnice na Poljskem, vključno s SSN.

[1] Sklepni predlogi generalnega pravobranilca Jacobsa, zadeva C-256/97 *DM Transport*, Recueil 1999, str. I-3915, zadeva C-480/98 *Španija* proti *Komisiji* („*Magefesa*“), Recueil 2000, str. I-8717.

[2] UL C 273, 9.9.1997, str. 3.

[3] Strategija za ladjedelniški sektor (ladjedelnice za pomorske gradnje) na Poljskem med letoma 2006 in 2010, sprejeta avgusta 2006, str. 7.

(230) V luči teh dejavnikov Komisija sklepa, da KPS ni deloval kot vlagatelj v tržnem gospodarstvu, ko je SSN dodelil posojila za obratni kapital.

Garancije KUKE

(231) V svojih pripombah po sprejetju odločitve o sprožitvi formalnega postopka preiskave je Poljska navedla, da garancije za predplačila KUKE za SSN niso državna pomoč. Komisija te trditve ne more sprejeti.

(232) Prvič, Komisija se sklicuje na to, da za garancije za predplačila KUKE jamči finančno ministrstvo in da se te garancije prelivajo na ločen bančni račun pod nazivom „Interes Narodowy". Če na tem računu ni dovolj sredstev, lahko KUKE črpa sredstva iz posojil finančnega ministrstva ali pa koristi jamstva za posojilo finančnega ministrstva.

(233) Drugič, Komisija se sklicuje na odločbo z dne 18. julija 2007 v zadevi N 105/2007 ([1]), kjer je kot shemo brez državne pomoči odobrila shemo, s katero KUKE vodi svoj program izvoznega zavarovanja, za katerega jamči finančno ministrstvo. Ta shema zdaj zajema vrsto jamstev za proizvodnjo, ki jih SSN prejema že zadnjih nekaj let. Komisija upošteva, da shema izrecno izključuje ([2]) podjetja v finančnih težavah v smislu Smernic za državne pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah. Glavna značilnost sheme je, da se premije jamstva določijo na podlagi ocene tveganja. Na primer, premija jamstva za podjetje, ki spada v kategorijo največjega tveganja, znaša [...] % na leto za jamstva za manj kot dve leti in [...] % na leto za jamstva za več kot dve leti. Osnovna premija je [...] % na leto. Za primerjavo: jamstva za SSN je dala KUKE proti premiji v višini 2 % na leto, če jamstvo ni preseglo 35 milijonov PLN, in proti premiji v višini 1 % na leto, če je jamstvo preseglo ta znesek.

(234) Zato je jasno, da SSN ni upravičena do jamstev, ki jih zajema zgoraj opisana shema in ki jih je Komisija odobrila kot jamstva brez državne pomoči. Jamstva za SSN torej niso jamstva brez državne pomoči.

(235) Poleg tega je očitno, da je premija jamstva, zaračunana SSN, precej nižja od osnovne premije, ki se uporablja za jamstva za zdrava podjetja, in nekajkrat nižja od premije, ki se zaračuna tveganim podjetjem, ki pa so še vedno upravičena po zgoraj opisani shemi. Komisija sklepa, da premija jamstva, zaračunana SSN, ne ustreza tržni premiji in da zato ta jamstva pomenijo državno pomoč.

(236) Tretjič, da posamezno jamstvo države v skladu z Obvestilom Komisije o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES za državno pomoč v obliki poroštev ([3]) ne bi pomenilo državne pomoči, prejemnik sredstev ne sme biti v finančnih težavah. Tukaj pa temu očitno ni tako. V skladu z istim Obvestilom je lahko element pomoči, ko je prejemnik sredstev v finančnih težavah, enako visok kot znesek, ki ga to jamstvo krije.

(237) Komisija upošteva, da se je SSN opirala izključno na jamstva KUKE in finančnega ministrstva, na trgu pa ni uspela pridobiti jamstev To potrjuje sklepno ugotovitev Komisije, da garancije za predplačila KUKE pomenijo državno pomoč.

(238) V luči zgoraj navedenega Komisija sklepa, da KUKE ni delovala kot udeleženka v tržnem gospodarstvu, ko je SSN dodelila garancije.

(c) ***Izkrivljanje konkurence zaradi državne pomoči za SSN***

(239) Komisija meni, da je popolno opiranje na državno pomoč SSN omogočilo izvajanje protikonkurenčnih praks, kot je oblikovanje cen pod proizvodnimi stroški, ne da bi pri tem utrpela posledice, ki jih takšne prakse običajno povzročijo, in sicer izstop s trga.

(240) Poleg tega Komisija upošteva, da je bil glavni dolgotrajni problem SSN sklepanje pogodb, ki so prinašale izgube, saj se je vrednost zlota v primerjavi z dolarjem, ki je v ladjedelništvu prevladujoča valuta, nenehno zviševala in so se cene jeklenih plošč na svetovnem trgu zvišale. Ti zunanji dejavniki so bili kot glavne grožnje poslovanju ladjedelnice opredeljeni že v načrtu za prestrukturiranje 2002 in nato v novem načrtu za prestrukturiranje 2006 ter nazadnje med poskusom privatizacije leta 2008.

(241) Čeprav se je uprava ladjedelnice teh groženj zavedala, je ladjedelnica še naprej sklepala pogodbe brez sprejetja ukrepov za zmanjšanje tveganja ali pa zgolj s sprejetjem ukrepov z omejenim učinkom. Ta poslovna praksa se je nadaljevala med izrednimi dogodki na ladjedelniškem trgu med letoma 2004 in 2008, ko so se ladjedelniške cene dvignile na rekordne ravni. Posledično je ladjedelnica uspela zadržati dejavnost in število zaposlenih, vendar na račun velikih izgub v redni ladjedelniški proizvodnji. Po navedbah skrbnega poročila, ki ga je pripravil Amber v prvi polovici leta 2008, in kot je potrdila Poljska, je sedanja knjiga naročil z dobavami v letih 2008 in 2009 prav tako obremenjena z velikimi izgubami zaradi pogodb, ki prinašajo izgubo, saj so bile sklenjene brez ukrepov za zmanjšanje tveganj oziroma z očitno nezadostnimi ukrepi.

([1]) Odločba v zadevi N 105/07.

([2]) Člen 3(1)(1) Sklepa 111/2006 Odbora izvozno-kreditne agencije z dne 20. decembra 2006.

([3]) UL C 71, 11.3.2001, str. 14.

(242) Na tej podlagi Komisija sklepa, da so bili vsi ukrepi, dodeljeni SSN, takšni, da izkrivljajo ali bi lahko izkrivljali konkurenco na ladjedelniškem trgu.

(243) Komisija meni, da so vsi ukrepi, dodeljeni SSN, državna pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe ES.

3.2.2 MOŽNOST, DA POLJSKA IN ZAINTERESIRANE TRETJE OSEBE PREDLOŽIJO PRIPOMBE

(244) Z odločbo z dne 1. junija 2005 je Komisija sprožila formalni postopek preiskave v zvezi z vrsto ukrepov, ki naj bi jih na različnih pravnih podlagah dodelila lokalni organ in državno podjetje ARP in ki zajemajo prestrukturiranje dolga, dokapitalizacijo in garancije za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti.

(245) Komisija je tudi navedla, da argumenta Poljske, da je treba avanse lastnikov ladij označiti kot lastni prispevek, ni mogoče sprejeti. V zvezi s tem je Komisija izrazila dvom, da garancije za predplačila KUKE ne predstavljajo državne pomoči, in navedla, da bo preiskala naravo teh garancij.

(246) Poljski organi so predložili pripombe; medtem ko so ugovarjali, da Komisija ni pristojna za ocenjevanje združljivosti nekaterih zadevnih ukrepov, pa niso nasprotovali sklepu Komisije, da ti ukrepi, v kolikor so bili dodeljeni po pristopu Poljske k EU, predstavljajo novo pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe ES. Izjema je bila narava garancij KUKE, ki naj bi bile brez državne pomoči. Poljska je pozneje tudi trdila, da posojila KPS ne pomenijo državne pomoči. Komisija je argumente Poljske obravnavala.

(247) V teku preiskave Komisije se je strategija poljske vlade, ki je večinski lastnik SSN, večkrat zelo spremenila, kot to prikazuje zgornji opis dogodkov. Strategija konsolidacije ladjedelniškega sektorja se je spremenila v strategijo delne privatizacije ladjedelnice, ki pa se je pozneje spremenila v strategijo popolne privatizacije. Trenutno je ta zadnja strategija ogrožena zaradi očitnega pomanjkanja zanimanja na trgu za nakup ladjedelnice.

(248) Kot je navedeno zgoraj, je bila Komisija v rednih stikih s poljskimi organi kot lastniki SSN in tudi s samo SSN. Komisija je Poljski in ladjedelnici redno sporočala, da so vsi ukrepi, dodeljeni ladjedelnici iz državnih virov, po vsej verjetnosti državna pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe ES, ob upoštevanju negotovega finančnega stanja ladjedelnice in odsotnosti zunanjega financiranja brez državne pomoči. Komisija je tudi opozorila, da je bila ta državna pomoč dodeljena v nasprotju s členom 88(3) Pogodbe ES in očitno nikakor ni združljiva s skupnim trgom. Komisija je tudi večkrat poudarila, da so garancije KUKE za SSN državna pomoč.

(249) V teku preiskave je Komisija zbrala podrobnosti o delovanju KPS in o naravi posojil za obratni kapital, ki jih je KPS dodelil ladjedelnici. Komisija je Poljski sporočila, da ta posojila zelo verjetno pomenijo državno pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe ES.

3.3 *ZDRUŽLJIVOST POMOČI: IZJEMA PO ČLENU 87(3) POGODBE ES*

(250) Primarni cilj ukrepov je pomagati preživeti podjetju v finančnih težavah. V takšnih primerih je mogoče uporabiti odstopanje od člena 87(3)(c) Pogodbe ES, ki dovoljuje državno pomoč, dodeljeno za pospeševanje razvoja nekaterih gospodarskih dejavnosti, če ta pomoč ne spreminja trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi, vendar samo, če so izpolnjeni določeni pogoji.

(251) Pomoč za reševanje in prestrukturiranje družb v težavah trenutno urejajo Smernice Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah [1] (v nadaljnjem besedilu: Smernice), ki so nadomestile prejšnje besedilo, sprejeto leta 1999 [2] (v nadaljnjem besedilu: Smernice iz leta 1999).

(252) Prehodne določbe Smernic določajo, da se priglasitve, evidentirane pred 10. oktobrom 2004, preverijo v luči meril, veljavnih v času priglasitve (točka 103). V tem primeru so bili nekateri ukrepi Komisiji priglašeni 29. aprila 2004 po „začasnem mehanizmu“ v skladu s točko 3 Priloge IV k Pristopni pogodbi, ko so veljale Smernice iz leta 1999. Vendar pa je v Smernicah predvideno, da se te uporabljajo pri ocenjevanju vseh pomoči za reševanje in prestrukturiranje, dodeljenih brez dovoljenja Komisije (nezakonita pomoč), če je bil del ali celoten obseg pomoči odobren po 1. oktobru 2004 (točka 104, prvi pododstavek). Komisija ugotavlja, da so bili skoraj vsi ukrepi iz preglednic 3 in 4 dodeljeni nezakonito po tem datumu in da zato veljajo Smernice iz leta 2004.

[1] UL C 244, 1.10.2004, str. 2.
[2] UL C 288, 9.10.1999, str. 2.

(253) Smernice veljajo za podjetja v vseh sektorjih, razen izjem iz točke 18 Smernic. Točka 12 Okvirja za državno pomoč ladjedelništvu [1], ki je pravni okvir za oceno državne pomoči v tem sektorju, navaja Smernice kot ustrezno pravno podlago za ocenjevanje pomoči za reševanje in prestrukturiranje.

Pomoč za reševanje

(254) Smernice določajo, da se pomoč za reševanje lahko dodeli kot začasna pomoč za podjetja v finančnih težavah, da jim omogoči pripravo načrta za prestrukturiranje ali likvidacijo, ali za obravnavanje hude likvidnostne krize, ki jo je mogoče rešiti v obdobju, ki ga pomoč za reševanje krije.

(255) Komisija opaža, da državna pomoč za SSN ne izpolnjuje nobenega pogoja začasnosti, saj so bili vsi ukrepi pomoči dodeljeni za obdobja, ki precej presegajo predpisanih šest mesecev, ali pogoja reverzibilnosti, saj so bili odobreni ireverzibilni ukrepi, kot so dokapitalizacije, primerljivi z nepovratnimi sredstvi.

(256) Komisija zato sklepa, da ukrepi, ki jih zajema ta odločba, niso združljivi s skupnim trgom kot pomoč za reševanje.

Pomoč za prestrukturiranje

(257) Opredelitev iz točke 17 Smernic navaja, da pomoč za prestrukturiranje temelji na izvedljivem, skladnem in dalnosežnem načrtu za obnovo dolgoročne sposobnosti preživetja podjetja v razumnem časovnem okviru. Prestrukturiranje običajno vključuje naslednje elemente: prestrukturiranje vseh vidikov dejavnosti podjetja ter reorganizacijo in racionalizacijo poslovanja podjetja, vključno z umikom iz dejavnosti, ki prinašajo izgube, in finančno prestrukturiranje. Vendar pa postopki prestrukturiranja, če izhajajo iz državne pomoči, ne smejo biti omejeni na kritje preteklih izgub, ne da bi se ugotavljali razlogi za te izgube, tj. brez izvedbe pravega prestrukturiranja. Smernice zahtevajo, da je pomoč za prestrukturiranje omejena na najnižjo potrebno vsoto, zato se mora velik del prestrukturiranja financirati iz virov, ki ne vsebujejo državne pomoči. Da se zagotovijo čim manjši škodljivi vplivi pomoči in čim manjše izkrivljanje konkurence, je treba sprejeti izravnalne ukrepe.

(258) Zaradi zelo izkrivljajoče narave pomoči za prestrukturiranje Komisija meni, da lahko pomoč podjetjem v težavah prispeva k razvoju gospodarskih dejavnosti brez škodljivega vpliva na trgovino v obsegu, ki je v nasprotju z interesom Skupnosti, samo, če so izpolnjeni vsi pogoji iz Smernic.

(259) Komisija bo v nadaljevanju analizirala, ali so bili ti pogoji izpolnjeni.

(260) Da bi ocenila združljivost ukrepov, ki predstavljajo novo pomoč, in zlasti zmožnost postopka prestrukturiranja, da obnovi sposobnost preživetja podjetja, in omejenost pomoči na potrebno najnižjo vsoto, mora Komisija obravnavati načrt za prestrukturiranje in pomoč kot celoto, vključno s „preteklo pomočjo“, tj. pomočjo, ki je začela veljati pred pristopom in po pristopu ni več veljala.

3.3.1 UPRAVIČENOST PODJETJA

(261) V skladu s Smernicami je podjetje v težavah in zato upravičeno do pomoči za reševanje in prestrukturiranje, ko ni zmožno z lastnimi sredstvi ali s sredstvi, ki jih lahko pridobi od svojih delničarjev ali preko zunanjih posojil, preprečiti izgub, ki bi brez zunanjega posredovanja državnih organov kratkoročno ali srednjeročno skoraj gotovo ogrozile obstoj družbe. Smernice navajajo tudi nekatere tipične znake, da je podjetje v težavah, na primer naraščajoče izgube ali upadanje prometa.

(262) Točka 12 Smernic iz leta 1999 določa, da novoustanovljeno podjetje ni upravičeno do pomoči za prestrukturiranje, četudi je njegov prvotni finančni položaj negotov. To je v primeru, če na primer novo podjetje nastane iz likvidacije prejšnjega podjetja ali če prevzame premoženje takšnega podjetja. Smernice natančno določajo, da podjetje načeloma velja za novoustanovljeno podjetje prva tri leta po začetku poslovanja na zadevnem področju.

(263) Poljski organi navajajo, da je SSN samo drugo ime za ASS, ki je obstajal in sodeloval s SSPH in SS pred njunim stečajem.

(264) Vendar pa vse okoliščine kažejo na to, da SSN ni prevzela dolgov SSPH ali SS, zato so dolgovi ostali tema dvema podjetjema in so bili obravnavani med stečajnim postopkom. Poljska je navedla, da je SSN prevzela dolgove SSPH, ki jih je to podjetje imelo do dobaviteljev, in sicer v višini 15 milijonov PLN. Vendar pa Poljska tega ni podprla z nobenimi podatki ali dokumentacijo.

[1] UL C 317, 30.12.2003, str. 12.

(265) Zato je SSN začela poslovati brez dolgov svojih predhodnikov. Poljski organi niso predložili nobenih dokazov, da je SSN prevzela dolgove. Ob upoštevanju obsega poslovanja ladjedelnice pa obveznost v višini 15 milijonov PLN, ki je bila domnevno prevzeta, ni utemeljila trditve o gospodarski kontinuiteti med SSPH/SS in SSN. Poleg tega Komisija upošteva, da so bila tekoča naročila prevzeta med proizvodnim ciklusom, ko so bile obveznosti izravnane s terjatvami, in zato niso predstavljale dodatnega podedovanega bremena. Še več, SSN je dejansko sklenila nove pogodbe za te ladje [1].

(266) Drugič, Komisija upošteva, da je bil ASS skupaj s SS v ladjedelništvu dejaven pred stečajem SSPH (okvirna pogodba in najemna pogodba iz januarja 2002), vendar hkrati tudi upošteva, da sama velikost SSN po juniju 2002 v primerjavi z velikostjo ASS pred junijem 2002 spodkopava trditev, da je med podjetjema obstajala gospodarska kontinuiteta. Izkaz poslovnega izida kaže, da se je promet z 88 milijonov PLN v letu 2001 zvišal na 425 milijonov PLN v letu 2002 in na 1 100 milijonov PLN v letu 2003.

(267) Zato Komisija sklene, da ne more sprejeti trditve poljskih organov, da je bila SSN le nadaljevanje ASS, ki je obstajal že dolgo pred stečajem SSPH. V gospodarskem smislu obstaja jasna ločitev med dejavnostmi teh dveh podjetij, kar se odraža predvsem v dejstvu, da obveznosti niso bile prevzete. SSN je bilo torej novoustanovljeno podjetje, ki ni bilo upravičeno do pomoči za prestrukturiranje.

(268) Po točki 12 Smernic podjetje velja za novoustanovljeno podjetje prva tri leta po začetku poslovanja. Obravnavano stanje je specifično, saj je iz likvidacije prejšnjega podjetja nastalo novo podjetje. Po točki 12 Smernic v takšnih okoliščinah podjetje ni upravičeno do pomoči za reševanje in prestrukturiranje. V zadevnem primeru Komisija meni, da je napoved stečaja SSPH in SS julija 2002 odločilnega pomena. Prav ta stečaj je namreč zaznamoval prekinitev med starim in novim gospodarskim subjektom, ki pa je bil nato zaščiten pred obveznostmi starega gospodarskega subjekta. Komisija zato sklepa, da SSN ni bila upravičena do pomoči za reševanje in prestrukturiranje tri leta od julija 2002, ko je začela poslovati neobremenjena s starimi obveznostmi.

(269) Točka 12 Smernic določa, da postane podjetje, ki sprva velja za novoustanovljeno, upravičeno do pomoči za reševanje in prestrukturiranje tri leta po začetku poslovanja, pod pogojem, da gre za podjetje v težavah v smislu Smernic. Komisija opaža, da so bili v primeru SSN pogoji za upravičenost po Smernicah izpolnjeni po preteku triletnega obdobja. SSN je vztrajno ustvarjala izgube in pred stečajem jo je večkrat rešilo le državno posredovanje. Zato je bila SSN od julija 2005 podjetje v težavah v smislu točke 11 Smernic.

3.3.2 OBNOVA SPOSOBNOSTI PREŽIVETJA

(270) V skladu s točko 34 Smernic mora biti dodelitev pomoči pogojena z izvajanjem načrta za prestrukturiranje, ki mora podjetju omogočiti obnovo sposobnosti preživetja v razumnem časovnem okviru. Obnova sposobnosti pomeni, da lahko podjetje po zaključenem prestrukturiranju krije vse svoje stroške in ustvari zadosten donos kapitala, da lahko samo konkurira. Prestrukturiranje mora biti čim krajše.

(271) Komisija najprej navaja, da je v teku te preiskave pregledala dva načrta za prestrukturiranje (2002 in 2006), ki ju je pripravila uprava ladjedelnice in odobril večinski lastnik, država. Komisija je v zvezi z obema načrtoma sklenila, da Poljska ni dokazala, da načrta zadostujeta za obnovo dolgoročne sposobnosti preživetja ladjedelnice. Ker je načrt za prestrukturiranje 2006 nadomestil načrt za prestrukturiranje 2002, Komisija spodaj pojasnjuje razloge za sklepne ugotovitve v zvezi z načrtom za prestrukturiranje 2006.

Načrt za prestrukturiranje iz septembra 2006

(272) Načrtovana strategija osredotočanja na tržne niše, za katere je ladjedelnica domnevala, da ima v njih konkurenčno prednost, in v katerih naj bi bilo splošno konkurenčno in tržno okolje ugodnejše, se je za SSN zdela resnično primerna. Kljub temu pa dejstvo, da je bilo skoraj 70 % plovil v njeni knjigi naročil za naslednja leta kontejnerskih ladij, ni kazalo na to, da se je ladjedelnica preusmerila na druge proizvode. Ni bilo drugih znakov, na primer večjih raziskovalnih in razvojnih projektov ali dejavnosti trženja, ki bi podprli sklep, da bo ladjedelnica to strategijo v kratkem tudi uresničila. Zato Komisija ni bila prepričana, da je ta strategija trga tudi realno dosegljiva.

(273) Načrtovana raven naložb, ki znašajo 200 milijonov PLN, je bila očitno nezadostna, saj so bile zmogljivosti ladjedelnice v slabem stanju in se je njihova vrednost zelo znižala. Medtem ko je leta 2006 knjigovodska vrednost premoženja znašala 130 milijonov PLN, je načrtovana amortizacija v letih 2006 do 2009 znašala 85 milijonov PLN. To pomeni, da bi bil velik del naložb takoj nadomeščen z amortizacijo, prava posodobitev pa bi bila omejena.

[1] Dopis z dne 4. oktober 2006, ki vsebuje pripombe Poljske k odločitvi o sprožitvi formalnega postopka preiskave.

(274) Mnenje Komisije, da obseg načrtovanih naložb ni bil zadosten, je podkrepilo dejstvo, da je načrt za prestrukturiranje 2006 predvideval, da bo storilnost SSN leta 2011 dosegla raven povprečne evropske storilnosti v letu 2000 (storilnost SSN leta 2000 je bila primerljiva z evropskim povprečjem leta 1992). Komisiji se to ni zdelo dovolj, da bi ladjedelnici omogočilo konkuriranje na trgu brez dolgoročne državne podpore.

(275) Komisija je dvomila, da bi načrtovano zvišanje plač v višini okoli 5 % na leto dovolj spodbudilo delavce, da ti ne bi odhajali, saj sta visoka bolniška odsotnost in pomanjkanje usposobljenih delavcev – ti so namreč odhajali v druge evropske ladjedelnice, kjer so plače višje – bila (in sta še vedno) velik problem ladjedelnice.

(276) Načrt napoveduje, da bo donos naložbenega kapitala (DNK), brez upoštevanja povišanja plač, v letih 2007 do 2011, povprečno 19 % na leto, kar je tudi, tako je navedeno, raven donosa, ki ga pričakuje zasebni vlagatelj. Vendar pa bi bil DNK ob upoštevanju neizogibne rasti plač v istem obdobju okoli 1,45 % na leto, kar pa je veliko manj, kot bi bilo sprejemljivo za katerega koli zasebnega vlagatelja.

(277) Na splošno je Komisija opazila, da so bili načrtovani ukrepi, razen fizičnih naložb, ki jih je ladjedelnica določila, podrobno opisala, količinsko opredelila, razvrstila po pomembnosti in časovno razporedila, ohlapno oblikovani in splošni, predvsem v obliki priporočil za nadaljnje analize. Zato Komisija ni mogla oceniti vpliva teh ukrepov in ni bila prepričana, da so bili dovolj razumni in daljnosežni za reševanje strukturnih problemov ladjedelnice.

(278) Na podlagi zgoraj navedenega Komisija meni, da načrtovano industrijsko in organizacijsko prestrukturiranje ne bo zadoščalo za obnovo dolgoročne sposobnosti preživetja ladjedelnice. Načrt ni bil dovolj dodelan in ciljni rezultati za leto 2011 niso bili zadovoljivi. Ladjedelnici je očitno primanjkovalo dodatnega kapitala, ki bi ga lahko uporabila za posodobitev in izboljšanje storilnosti. Komisija je dvomila, da bo ladjedelnici uspelo zbrati sredstva, potrebna za daljnosežno prestrukturiranje na trgu.

(279) Te dvome so potrdili dejanski razvojni dogodki v postopku privatizacije SSN. Kot je navedeno zgoraj, je ARP kot lastnica SSN trikrat poskušala najti zasebnega vlagatelja, ki bi prevzel ladjedelnico. Noben poskus privatizacije (delna privatizacija leta 2006 in dva poskusa prodaje večinskega deleža v ladjedelnici leta 2007) ni uspel. Komisija upošteva, da so se poskusi privatizacije dogajali v času, ko je ladjedelniški trg pretresel izreden dogodek, zaradi česar so bili pogoji za prodajo ladjedelnice optimalni. Negativni izid postopka privatizacije je mogoče pojasniti le kot pomanjkanje zaupanja akterjev na trgu v zmožnost ladjedelnice, da obnovi dolgoročno sposobnost preživetja. Umik Amberja iz postopka privatizacije po poglobljenem skrbnem pregledu to le še potrjuje ([1]).

(280) Komisija je upoštevala obnovljena prizadevanja poljskih organov, da po umiku Amberja najdejo zasebnega vlagatelja za SSN. Vendar pa se vse do datuma te odločbe ni zgodilo nič, kar bi Komisijo prepričalo v to, da lahko obnovljen poskus privatizacije v bližnji prihodnosti in v skladu s Smernicami prinese pozitivno rešitev.

Načrt za prestrukturiranje iz junija 2008

(281) Komisija je zlasti ocenila načrt za prestrukturiranje iz junija 2008, ki ga je pripravil Mostostal, tudi ob upoštevanju predstavitve načrta Mostostala na sestanku 24. junija 2008. Komisija upošteva, da je bil ta načrt z več vidikov samo oris, ki je služil kot podlaga za nadaljnje analitično delo, ki naj bi ga prevzel vlagatelj. V določenih točkah vsebuje hude pomanjkljivosti, zaradi katerih Komisija sklepa, da načrt ne prikazuje obnove sposobnosti preživetja ladjedelnice v razumnem časovnem okviru.

(282) Komisija zlasti meni, da ni bila prikazana verodostojnost poslovne strategije v zvezi z ladjedelniškim sektorjem. Načrt ni ponudil nobenih drugih podrobnosti, samo preprosto izjavo, da bo ladjedelnica še naprej gradila ladje. Vseboval ni nobene analize, ki bi prikazovala zmožnost ladjedelnice, da izdela ro-pax in večnamenska plovila (npr. oblikovalske zmogljivosti, spretnosti in znanja) ali njeno zmožnost sklepanja pogodb za takšne ladje v bližnji prihodnosti (npr. stiki s strankami ali drugimi ladjedelnicami glede možnosti podizvajalskega dela), nobenih tržnih napovedi za te segmente, ki bi kazale, ali pričakovano povpraševanje opravičuje to poslovno strategijo, in nobenih napovedi v zvezi z dobičkonosnostjo v teh segmentih.

([1]) Amber je navedel, da je njegova analiza pokazala, da ladjedelnica ne bo postala dobičkonosna po prestrukturiranju, ki ga je Amber načrtoval.

(283) Komisija upošteva, da je Mostostal priznal pomanjkanje izkušenj v ladjedelniškem sektorju in da je bil njegov dejanski namen najti strateškega partnerja, ki bi upravljal ladjedelniško dejavnost ladjedelnice. Čeprav je bila Komisija obveščena o tem, da se Mostostal dogovarja z nekaterimi potencialnimi partnerji za sodelovanje, pa do takšnega sodelovanja ni prišlo pred pripravo načrta za prestrukturiranje, ki je bil predložen Komisiji. Pismo o nameri Ulsteina je zgolj pokazalo, da se bosta stranki pogajali o tem, ali in kakšno sodelovanje je sploh mogoče. Na podlagi spremenjenega načrta za prestrukturiranje, predloženega 7. julija 2008, in iz pisma o nameri je mogoče sklepati, da se je Ulstein zanimal za koriščenje proizvodnih zmogljivosti SSN, vendar ne kot lastnik, temveč v okviru pogodbenega razmerja. Nobeden izmed teh dokumentov ni navajal, da se bo Ulstein povezal z Mostostalom z namenom prestrukturiranja in upravljanja ladjedelniških dejavnosti SSN. To vzbuja resne dvome v zvezi s predvidenimi rezultati prestrukturiranja in finančnimi napovedmi, vsaj kar se tiče ladjedelništva in s tem neposredno samega koncepta razvejanosti dejavnosti.

(284) Investicijski program, ki je bil del načrta in ga je pripravila uprava ladjedelnice, ni pokazal, da so predlagane naložbe nujne za obnovo sposobnosti preživetja ladjedelnice. Na drugi strani pa Komisija opaža, da bi bilo okoli 60 % predvidenih naložb namenjenih zgolj ohranjanju vrednosti osnovnih sredstev ladjedelnice na zdajšnji ravni. Kar je še bolj pomembno, spremenjeni načrt za prestrukturiranje, predložen 7. julija 2008, je priznal, da zunanji svetovalec pripravlja investicijski program za ladjedelniške dejavnosti, kar kaže na to, da investicijskega programa Mostostala ni mogoče šteti za verodostojno osnovo finančnih napovedi Mostostala oziroma za obnovo dolgoročne sposobnosti preživetja. Zato Komisija meni, da ni bilo dokazano, da je predlagani investicijski program dovolj dolgoročen za obnovo sposobnosti preživetja.

(285) Komisija tudi opaža, da so bili nekateri pomembni ukrepi za prestrukturiranje (organizacijsko prestrukturiranje, upravljanje dobav in zalog, prestrukturiranje zaposlovanja) opisani precej na splošno in da je bil načrt bolj ali manj oris, ki služi kot podlaga za nadaljnje analitično delo, ki naj bi ga prevzel vlagatelj. Dejstvo, da je načrt opredelil določena področja, na katerih je potrebno prestrukturiranje, je ocenjeno pozitivno, vendar raven splošnosti Komisiji ne omogoča ocene, ali so ukrepi za prestrukturiranje ustrezno obravnavali težave ladjedelnice ter pod kakšnimi predpostavkami in v kolikšnem času jih je mogoče izvesti.

(286) V zvezi s finančnimi napovedmi v načrtu ni podrobno pojasnjeno, kako bodo različni ukrepi za prestrukturiranje, vključno z naložbami in različnimi ukrepi za zniževanje stroškov, ter povezane izboljšave storilnosti vplivali na finančne napovedi. Prav tako ni bilo nobene analize, ki bi preverila občutljivost teh napovedi na različne dejavnike tveganja, kot so razvoj trga, cene, stroški materialov, menjalni tečaji in plače. Zaradi neobstoja podrobnega opisa in utemeljitve domnev, ki so podlaga za finančne napovedi, Komisija meni, da verodostojnost teh napovedi in trdnost načrta za prestrukturiranje nista bili dokazani. To je še posebej pomembno glede na to, da je sam vlagatelj izjavil, da je dobičkonosnost naložb glede na finančne napovedi mejna.

(287) Komisija opaža, da je vlagatelj uspešno izvedbo načrta za prestrukturiranje pogojeval z dodatno državno pomočjo. Kljub tej dodatni državni pomoči in posredovanju vlagatelja pa bo donos kapitala ob koncu obdobja prestrukturiranja še vedno precej majhen, ob upoštevanju, da prinašajo druge naložbene priložnosti, kot so vladne obveznice, podoben donos in manjše tveganje, kot je priznal vlagatelj.

(288) Komisija zato meni, da zmožnost ladjedelnice, da obnovi sposobnost preživetja z načrtom za prestrukturiranje iz junija 2008, ki ga je pripravil Mostostal, ni bila dokazana.

Načrt za prestrukturiranje iz septembra 2008

(289) Komisija opaža, da je načrt za prestrukturiranje, predložen septembra 2008, bolj dodelan kot načrt iz junija 2008, vendar dvomi Komisije v zvezi s trdnostjo in verodostojnostjo načrta še vedno veljajo.

(290) Načrt ne vsebuje popolne analize trga za vse načrtovane dejavnosti naslednikov SSN. Predstavljen je samo omejen opis trga za načrtovano dejavnost SSN Ulstein in SSN Nowa, ta opis pa ne navaja predvidenega povpraševanja za to dejavnost ali dobičkonosnosti te dejavnosti. Za SSN Odra ni poslovnega načrta, načrt za prestrukturiranje pa samo navaja, da bo podjetje morda gradilo nekatere vrste plovil, ne da bi za to ponudil zadostne utemeljitve.

(291) Komisija upošteva, da bi bila SSN Odra, ki naj bi nadaljevala ladjedelniško dejavnost SSN, v izključni lasti Mostostala, ki pa v ladjedelniškem sektorju nima izkušenj. Ulstein, katerega udeležba pri projektu prestrukturiranja naj bi prinesla potrebno strokovno znanje in izkušnje v ladjedelniškem sektorju, ne namerava biti finančno udeležen v SSN Odra.

(292) V zvezi s SSN Wspólna Komisija opaža, da naj bi po načrtu približno 40 % njegovih zmogljivosti uporabljalo podjetje, ki naj bi prenehalo poslovati (SSN Nowa), ali pa podjetje, ki nima poslovnega načrta (SSN Odra). Poleg tega se predpostavlja, da se bo preostala zmogljivost SSN Wspólna (9 do 17 tisoč ton jekla, tj. 12 do 23 % zmogljivosti) uporabila za podizvajanje za druga podjetja, vendar pa ciljni trg, povpraševanje in raven dobičkonosnosti, ki jo je mogoče doseči, niso bili analizirani.

(293) Zato Komisija meni, da načrt za prestrukturiranje z 12. septembra še vedno ne dokazuje verodostojnosti poslovne strategije, zlasti v zvezi z ladjedelniškim sektorjem.

(294) V zvezi z načrtovanim prestrukturiranjem sredstev Komisija opaža, da načrt ne predstavlja nobene analize potreb ladjedelnice po naložbah ali utemeljitve investicijskega programa. Komisija meni, da je načrtovana naložba v višini [...] milijonov PLN za premestitev nekaterih proizvodnih sredstev, da se izprazni zemljišče, bolj nadomestna naložba kot pa prava posodobitev sredstev.

(295) Zato znašajo stroški načrtovane posodobitve samo 104 milijone PLN, naložbo za posodobitev pa bi izvedli v SSN Mostostal, SSN Ulstein in SSN Wspólna. SSN Odra, ki naj bi v prihodnosti ustvarila skoraj 50 % prihodkov vseh naslednic SSN, ne bi izvedla naložb in ne bi imela osnovnih sredstev. Komisija upošteva, da je Mostostalov načrt iz junija 2008 predvideval naložbe v višini 264 milijonov PLN. Ker za to zmanjšanje investicijskega programa ni utemeljitve (za 40 % v primerjavi z junijskim načrtom) in ker ni analize potreb podjetij po naložbah, Komisija meni, da ni bilo dokazano, da je načrtovani investicijski program zadosten za obnovo dolgoročne sposobnosti preživetja dejavnosti.

(296) Pričakovani rezultati ukrepov za prestrukturiranje niso opisani in načrt ne pojasnjuje, kdaj bo izvedba teh ukrepov prinesla rezultate ter vplivala na finančne dosežke podjetij. Poleg tega načrt ne opisuje predpostavk finančnih napovedi v zvezi s predvidenimi prihodki in stroški. Ti dejavniki vzbujajo dvom v verodostojnost napovedi. Poleg tega analiza občutljivosti kaže, da bosta SSN Mostostal in še zlasti SSN Odra ostala zelo ranljiva za spreminjajoče se tržne pogoje. Znižanje vrednosti ameriškega dolarja za 10 % bi v letih 2009 do 2012 povzročilo zmanjšanje akumuliranega dobička za 40 % za SSN Mostostal in 83 % za SSN Odra (analiza za SSN Odra seveda ne upošteva politike zavarovanja). Načrt tudi predvideva, da bi 10-odstotno zvišanje cen jekla pomenilo 40 % nižji akumulirani dobiček za SSN Mostostal in 50 % za SSN Odra. Komisija zato sklepa, da načrt ni pokazal, da bi po uvedbi trdne politike zavarovanja občutljivost podjetij na nihanja menjalnih tečajev ali cen jekla ostala na sprejemljivi ravni.

(297) V zvezi z načrtovano donosnostjo prodaje mora Komisija skleniti, da ni bilo dokazano, da načrtovani rezultati temeljijo na realnih predpostavkah, saj načrt ne opisuje, na kakšni osnovi so bili ocenjeni načrtovani rezultati (glede stroškov poslovanja, cen plovil, dobičkonosnosti jeklenih konstrukcij itd.). Poleg tega je načrtovana donosnost prodaje za SSN Wspólna in SSN Biuro Projektowe mejna, kot je to ugotovljeno v načrtu za prestrukturiranje. Komisija meni, da tako nizka raven donosnosti tema podjetjema ne bi omogočila konkuriranja na trgu brez državne pomoči. Čeprav je v načrtu navedeno, da naj bi SSN Wspólna in SSN Biuro Projektowe nudila storitve drugim podjetjem, kar naj bi opravičevalo nizko načrtovano donosnost prodaje, pa Komisija opaža, da naj bi bili ti podjetji neodvisni in da njuni slabi načrtovani rezultati vzbujajo dvom glede dolgoročne sposobnosti preživetja celotnega projekta.

(298) Zato Komisija sklepa, da je verodostojnost finančnih napovedi dvomljiva in da načrtovani rezultati ostajajo zelo občutljivi na spreminjajoče se tržne pogoje. Posledično Komisija meni, da trdnost načrta ni bila dokazana.

(299) Na podlagi zgoraj navedenega Komisija meni, da zmožnost ladjedelnice, da obnovi sposobnost preživetja z načrtom za prestrukturiranje z 12. septembra 2008, ni bila dokazana. Poleg tega Komisija opaža, da se je Ulstein umaknil iz postopka privatizacije SSN, kar pomeni, da načrta za prestrukturiranje z 12. septembra ni mogoče izvesti pod pogoji, navedenimi v načrtu. V vsakem primeru zgornja ocena kaže, da četudi bi Ulstein sodeloval pri projektu ali če bi Mostostal načrt za prestrukturiranje z 12. septembra nameraval izvesti sam (kot je navedel v dopisu z dne 22. septembra 2008), tega načrta ni mogoče označiti kot zadostnega.

(300) Neuspešni poskusi privatizacije pomenijo, da ladjedelnica pod tržnimi pogoji ni sposobna pridobiti dovolj kapitala za izvedbo načrta za prestrukturiranje 2006, kaj šele izvesti nujno daljnosežno strategijo prestrukturiranja, ki bi zagotovila dolgoročno sposobnost preživetja ladjedelnice brez potrebe po nenehni državni podpori. Pomeni pa tudi, da SSN ne more pridobiti upravljavskega in tržnega strokovnega znanja, potrebnega za prestrukturiranje.

(301) Ob odsotnosti realnega in daljnosežnega načrta za prestrukturiranje Komisija sklene, da je pomoč za SSN, opisana v delu 2.7 zgoraj, izključno pomoč za tekoče poslovanje in ne pomoč za prestrukturiranje, ki je združljiva s skupnim trgom.

3.3.3 POMOČ, OMEJENA NA NAJNIŽJO VSOTO

(302) Po točki 43 Smernic mora biti pomoč omejena na najnižjo vsoto stroškov za prestrukturiranje, ki je potrebna za izvedbo prestrukturiranja. Od upravičenca se pričakuje, da bo znatno prispeval k financiranju prestrukturiranja, in sicer s pomočjo lastnih sredstev ali zunanjega financiranja po tržnih pogojih. Takšen prispevek je na eni strani znak, da trg verjame v izvedljivost obnove sposobnosti preživetja, na drugi strani pa je to način zagotavljanja, da je državna pomoč omejena na najnižjo vsoto. V primeru velikih podjetij, kakršna je SSN, bi moral biti ta prispevek najmanj 50 % stroškov za prestrukturiranje.

(303) Iz zgornjega opisa stanja SSN izhaja, da ladjedelnica praktično ni bila uspešna pri pridobivanju zunanjega financiranja za prestrukturiranje.

Načrt za prestrukturiranje iz junija 2006

(304) V zvezi z lastnim prispevkom je v načrtu za prestrukturiranje 2006 navedeno, da znašajo stroški za prestrukturiranje, vključno s stroški poslovanja, 11 500 milijonov PLN, predlagani lastni prispevek pa znaša 3 600 milijonov PLN, tj. 30 %. Če bi stroške za poslovanje izključili iz stroškov in financiranja, bi stroški za prestrukturiranje znašali 374,7 milijona PLN, lastni prispevek pa bi znašal 190 milijonov PLN.

(305) Komisija je dvomila, da so pričakovanja v zvezi s pridobitvijo 190 milijonov PLN na trgu realna. Ni bilo dokazov, da bi SSN na trgu uspela zbrati tolikšen kapital. Predlaganega prispevka torej ni mogoče obravnavati kot dejanskega in resničnega, kot to zahtevajo Smernice. Neuspešna poskusa KPS in ARP, tj. najprej pridobiti manjšinske delničarje in nato prodati 100 % delnic ladjedelnice, sta dejansko pokazala, da se trg ne zanima za naložbe v ladjedelnico SSN.

(306) V zvezi s financiranjem dejavnosti je načrt za prestrukturiranje 2006 predvideval, da se bo proizvodnja financirala iz komercialnih posojil in avansov lastnikov ladij, za katere KUKE ne jamči, skupna vrednost tega financiranja v obdobju prestrukturiranja 2002–2009 pa naj bi bila 3 200 milijonov PLN, v primerjavi s 4 200 milijoni PLN, financiranimi z garancijami KUKE. Tudi v tem primeru ni bilo dokazov, da bo SSN na trgu uspela pridobiti tolikšna finančna sredstva. Predlaganega prispevka v obliki komercialnih posojil in garancij zato ni mogoče obravnavati kot dejanskega in resničnega, kot to zahtevajo Smernice. Komisija ugotavlja, da ladjedelnici na trgu do sedaj ni uspelo pridobiti financiranja dejavnosti brez državne podpore.

(307) Še več, v načrtu za prestrukturiranje 2006 je navedeno, da je treba dodatna plačila lastnikov ladij v višini 628,7 milijona PLN po ponovnem izpogajanju pogodb obravnavati kot lastni prispevek. Nekatere pogodbe so dejansko bile ponovno izpogajane. Komisija poudarja, da bi moral biti, v skladu s Smernicami, lastni prispevek znak, da trg verjame v izvedljivost obnove sposobnosti preživetja. Dejstvo, da so lastniki, kadar se soočajo s tveganjem nedobave pogodbeno dogovorjenih plovil in zaradi zunanjih dejavnikov (na primer dviga cen jekla), pripravljeni zvišati ceno pogodbeno dogovorjenih plovil, ne dokazuje, da zaupajo v zmožnost ladjedelnice, da obnovi sposobnost preživetja in dolgoročno konkurira na trgu. Poleg tega se lastniki ladij niso strinjali z dodatnimi plačili za kritje stroškov za prestrukturiranje, temveč so pristali samo na (in samo v določenem obsegu) kritje proizvodnih stroškov pogodbeno dogovorjenih plovil. Zato Komisija ne more sprejeti dodatnih plačil lastnikov ladij kot lastnega prispevka v smislu Smernic.

Načrt za prestrukturiranje iz junija 2008

(308) Načrt za prestrukturiranje iz junija 2008 ni prinesel večjih izboljšav. Vlagatelj se je zavezal, da bo vložil 149,5 milijona PLN za delno financiranje investicijskega programa, vendar je od države zahteval tudi dodatno dokapitalizacijo v višini 588 milijonov PLN, od ARP pa posojilo v višini 68 milijonov PLN. Vlagatelj je od KUKE zahteval tudi dodatne garancije za financiranje obratnih sredstev.

(309) Stroški za prestrukturiranje, ki jih je mogoče opredeliti na podlagi omejenih informacij, vsebovanih v načrtu za prestrukturiranje iz junija 2008, so ustrezali najmanj predvidenemu znesku, potrebnemu za kritje pričakovanih izgub iz obstoječih ladjedelniških pogodb za leti 2008 in 2009 (588 milijonov PLN), in potrebam po naložbah, predvidenih za obdobje 2008–2012 (264 milijonov PLN).

(310) Večino teh stroškov naj bi krila državna pomoč. Edini predvideni lastni prispevek vlagatelja je bila dokapitalizacija v višini 149,5 milijona PLN, kar ustreza 17 % stroškov za prestrukturiranje. V skladu z ustaljeno prakso [1] Komisija meni, da prihodnjega denarnega toka ni mogoče obravnavati kot lastnega prispevka v smislu Smernic, saj ta ne predstavlja dejanskega in resničnega prispevka podjetja ali njegovih delničarjev h kritju stroškov za prestrukturiranje. Poleg tega mora Komisija upoštevati celotno obdobje prestrukturiranja, ki se je začelo leta 2002. Ob upoštevanju znatne državne pomoči, od katere je imela ladjedelnica v tem času koristi, je lastni prispevek, glede na skupni znesek stroškov za prestrukturiranje, še manjši. Zato je jasno, da lastni prispevek niti približno ne dosega praga 50 % stroškov za prestrukturiranje, ki ga zahtevajo Smernice.

Načrt za prestrukturiranje iz septembra 2008

(311) Načrt za prestrukturiranje z 12. septembra 2008 prav tako ne izboljšuje načrtovane ravni lastnega prispevka k stroškom za prestrukturiranje.

(312) Načrt za prestrukturiranje z 12. septembra 2008 daje podrobnejše informacije v zvezi z načrtovanimi stroški za prestrukturiranje in viri financiranja. Načrtovani stroški za prestrukturiranje so sestavljeni iz investicijskih stroškov (104 milijone PLN), stroškov za preselitev proizvodnih sredstev na drugo lokacijo ladjedelnice (50 milijonov PLN), prestrukturiranja zaposlovanja (53,4 milijona PLN), kritja prihodnjih izgub iz obstoječih pogodb (840 milijonov PLN) in kritja akumuliranih obveznosti ladjedelnice do ARP in KPS (197,5 milijona PLN) [2].

(313) Stroški za prestrukturiranje skupaj znašajo 1,354 milijarde PLN.

(314) Načrt obravnava zahteve po obratnih sredstvih v višini 227,6 milijona PLN kot del stroškov za prestrukturiranje. Komisija meni, da so zahteve po obratnih sredstvih del običajnega delovanja podjetja in ne stroški za prestrukturiranje, zato je treba njihovo financiranje oceniti ločeno.

(315) V zvezi z lastnim prispevkom načrt predvideva naslednje kategorije: dodatna plačila lastnikov ladij po ponovnem izpogajanju pogodb (376 milijonov PLN), dokapitalizacije vlagateljev (242 milijonov PLN), prihodki od prodaje sredstev (118 milijonov PLN) in financiranje obratnih sredstev (posojilo in komercialni kredit Mostostala v znesku 170 milijonov PLN).

(316) V zvezi s financiranjem zahtev po obratnih sredstvih Komisija meni, da je zaradi dolgih proizvodnih ciklusov in visoke vrednosti končnih proizvodov v ladjedelniškem sektorju financiranje obratnih sredstev poseben problem. V ladjedelništvu se obratna sredstva pridobivajo večinoma iz zunanjih virov. Del obratnih sredstev se pridobi iz avansov lastnikov ladij, običajno proti garanciji, ki jo na Poljskem najpogosteje zagotovi KUKE. Ker avansi običajno ne presežejo 80 % nakupne cene, si ladjedelnice pomagajo s premostitvenimi posojili ali komercialnimi krediti svojih dobaviteljev. Zato Komisija meni, da zaradi posebnih razmer v ladjedelniškem sektorju zahteve po obratnih sredstvih zahtevajo strukturno rešitev in niso del enkratnih stroškov za prestrukturiranje. Zato Komisija meni, da v ladjedelniškem sektorju posojil za obratna sredstva ni mogoče obravnavati kot lastni prispevek, saj so namenjena financiranju tekočih dejavnosti in ne stroškov za prestrukturiranje.

(317) Kot je pojasnjeno zgoraj, Komisija meni, da dodatnih plačil lastnikov ladij po ponovnem izpogajanju pogodb za dvig nakupne cene ni mogoče obravnavati kot lastni prispevek v smislu Smernic.

Prodaja sredstev

(318) V zvezi z načrtovanim prihodkom od prodaje odvečnih sredstev v ocenjenem znesku 118 milijonov PLN Komisija meni, da ni bilo dokazano, da je ta finančna sredstva mogoče obravnavati kor dejanska in resnična.

(319) Prvič, kot je navedeno v osnutku privatizacijskega sporazuma med ARP in KPS (sedanjima lastnikoma SSN) ter Mostostalom, naj bi zgoraj omenjena sredstva Mostostal prodal subjektu, ki ga bosta izbrala ARP in KPS, za najmanj 118 milijonov PLN. Ta predpostavka vzbuja zaskrbljenost, saj se zdi, da gre za državno jamstvo v zvezi z minimalnimi prihodki od prodaje teh sredstev kupcu, ki ga izbere država. Komisija zato dvomi, da ta potencialna prodaja ne vsebuje državne pomoči.

(320) Drugič, cenitev zemljišča je temeljila na primerjavi s prodajo nepremičnin na privlačnih lokacijah v regiji Ščečin, ki se uporabljajo za gradnjo stanovanj in nudenje storitev in ne kot industrijsko območje. Iz cenitve je razvidno, da so lahko cene zemljišč za industrijske namene tudi do desetkrat nižje od cen, ki so predvidene v cenitvi. Poleg tega cenitev predvideva, da bodo pred prodajo zrušene vse zgradbe in naprave, zemljišče pa bo očiščeno in pripravljeno. V cenitvi je ugotovljeno, da bo ta priprava zemljišča predstavljala stroške. Ocena teh stroškov ni predložena, načrt za prestrukturiranje pa tudi ne vključuje nobenih informacij v zvezi s tem [3].

[1] Glej točko 43 Smernic.

[2] Del teh obveznosti je bil zamenjan za kapital avgusta 2008 (131,5 milijona PLN; glej uvodno izjavo 201), del pa je treba še odplačati (66 milijonov PLN).

[3] Poleg tega Komisija upošteva, da je bila v skladu z eno izmed prilog k načrtu za prestrukturiranje z 12. septembra 2008, ki predstavlja splošna predvidevanja načrta za prestrukturiranje, vrednost tega zemljišča prvotno ocenjena na [...] milijonov PLN.

(321) Tretjič, Komisija dvomi, da je bila vrednost teh sredstev ustrezno vključena v bilanco stanja SSN, in posledično, da se ta vrednost ustrezno odraža v ceni, ki bi jo Mostostal plačal za SSN. Komisija upošteva, da je, v skladu z bilanco stanja SSN, skupna vrednost osnovnih sredstev ladjedelnice ob koncu leta 2007 znašala [...] milijonov PLN. Vendar pa načrt predvideva, da bo ladjedelnica proizvodna sredstva prodala novim podjetjem (SSN Ulstein, SSN Mostostal in SSN Wspólna) po nominalni vrednosti za [...] milijonov PLN, odvečna sredstva pa bo prodala tretjim strankam po ocenjeni tržni vrednosti [...] milijonov PLN. To pomeni, da je bodisi podcenjena knjigovodska vrednost premoženja ali pa je precenjen načrtovani prihodek od prodaje.

(322) Ob koncu leta 2007 je bila čista vrednost sredstev SSN [...] milijonov PLN. Od takrat sta ARP in KPS izvedla zamenjavo dolga za kapital v višini 131,5 milijona PLN, načrtovana pa je nova dokapitalizacija v višini 434 milijonov PLN. Na drugi strani pa pričakovana izguba iz obstoječih pogodb znaša 465 milijonov PLN. Zdi se torej, da bi, ob predpostavki, da vsi drugi dejavniki ostanejo nespremenjeni, Mostostal pri nakupu SSN prevzel premoženje v neto vrednosti [...] milijonov PLN, in sicer skoraj brezplačno. Vse prihodke od prodaje premoženja naj bi porabila ladjedelnica (tj. SSN Nowa) za namene prestrukturiranja (npr. za prestrukturiranje zaposlovanja) in kot obratna sredstva za dokončanje plovil iz trenutne knjige naročil. Komisija zato sklepa, da se zdi, da se ladjedelnici v okviru njene privatizacije dodatna državna pomoč dodeljuje v obliki prenosa sredstev po vrednosti, ki je nižja od tržne [1]. Ko država zniža prodajno ceno delnic v zameno za zavezo kupca, za bo izvedel ukrepe za prestrukturiranje, država posredno financira takšne ukrepe. Zato Komisija ne more sprejeti, da je mogoče prodajo sredstev, ki jih vlagatelj pridobi po vrednosti, ki je nižja od tržne, obravnavati kot lastni prispevek [2].

(323) Iz zgornjih razlogov Komisija meni, da ni bilo dokazano, da je mogoče načrtovane prihodke od prodaje odvečnih sredstev v znesku 118 milijonov PLN obravnavati kot dejanski in resnični vir financiranja stroškov za prestrukturiranje.

Dokapitalizacije s strani vlagateljev

(324) V zvezi z načrtovanimi dokapitalizacijami s strani zasebnih vlagateljev Komisija meni, da ni bilo dokazano, da jih je mogoče v celoti obravnavati kot dejanske in resnične.

(325) Prvič, načrt za prestrukturiranje predvideva, da bo Ulstein skupaj prispeval 114,9 milijona PLN. Vendar pa se je v predhodnem sporazumu o sodelovanju med Mostostalom in Ulsteinom, ki je bil Komisiji nepodpisan predložen 5. septembra, Ulstein zavezal, da bo v SSN Ulstein vložil do 52,5 milijona PLN (medtem ko je v načrtu predvideno 67,3 milijona), v SSN Wspólna do 44,65 milijona PLN (načrt pa predvideva udeležbo Ulsteina v višini 47,5 milijona PLN) in v SSN Biuro Projektowe do 0,85 milijona PLN (načrt predvideva 0,1 milijona PLN). Skupni prispevek, ki ga je Ulstein navedel v dogovoru, torej znaša 98 milijonov PLN, tj. 16,9 milijona PLN manj, kot je predvideno v načrtu za prestrukturiranje.

(326) Drugič, čeprav načrt za prestrukturiranje predvideva, da bodo vlagatelji v ladjedelnico prispevali lastni kapital, hkrati tudi priznava, da bo moral Ulstein financiranje morda iskati na trgu. Predložen ni bil noben dokaz, da bo Ulstein takšno financiranje uspel zagotoviti, in zato ga ni mogoče obravnavati kot dejanskega in resničnega. Na sestanku 10. septembra 2008 so predstavniki Ulsteina pojasnili, da namerava Ulstein zagotoviti kapital v skupni vrednosti 98 milijonov PLN (tj. v skladu z zgornjim dogovorom o sodelovanju), od tega pa naj bi bilo za dokapitalizacijo na voljo samo 30 milijonov PLN. Preostali znesek bi bilo treba pridobiti na trgu. Ulstein je pojasnil, da če mu tolikšnega zneska ne uspe pridobiti na trgu, kapitala ne bo povečal [3]. Tega načrt ne odraža. Načrt samo navaja, da ne glede na to, ali Ulstein projekt financira iz lastnih sredstev ali z zunanjim posojilom, „to ne spremeni načel in rezultatov operativnih dejavnosti podjetja niti ravni lastnega prispevka vlagateljev“.

[1] To je podobno kot v zadevi Automobile Craiova (zadeva št. 46/07), v kateri je Komisija sklenila, da so v postopku privatizacije Automobile Craiova romunski organi kupcu postavili nekaj pogojev (v zvezi z najmanjšim številom zaposlenih in ravnjo naložb v prodanem podjetju) v zameno za znižanje prodajne cene, kar je pomenilo državno pomoč v korist prodanemu podjetju.

[2] Komisija upošteva, da naj bi SSN Nowa po dokončanju obstoječih pogodb in izvedbi načrtovanih ukrepov za prestrukturiranje prenehala poslovati, morebiten preostanek denarja pa naj bi se enakomerno razdelil med Mostostal in državo. Komisija meni, da lahko to v najboljšem primeru pomeni zmanjšanje državne pomoči, dodeljene v postopku privatizacije, vendar to ne bo spremenilo dejstva, da je prenos sredstev pod njihovo tržno vrednostjo „okužen“ z državno pomočjo, in zato njihova prodaja ne more predstavljati lastnega prispevka, ki ne vsebuje državne pomoči.

[3] Na sestanku 10. septembra 2008 je postalo jasno, da je načrt za prestrukturiranje pripravil Mostostal in ne Ulstein. Ulstein osnutka, ki je bil poslan Komisiji 3. septembra 2008, sploh ni videl, in je bil presenečen, da naj bi njegova kapitalska obveza znašala 114 milijonov PLN.

(327) Na podlagi zgoraj navedenega Komisija sklepa, da ni prejela dovolj trdnih zagotovil glede zneska, ki ga je Ulstein pripravljen vložiti, in glede pripravljenosti Ulsteina, da uporabi lastna sredstva, če mu na trgu ne uspe pridobiti zunanjega financiranja. Komisija zato sklepa, da je od načrtovane dokapitalizacije v višini 242 milijonov PLN samo znesek v višini 157,2 milijona PLN mogoče obravnavati kot dejanskega in resničnega. Poleg tega je zaradi umika Ulsteina iz postopka privatizacije, najavljenega v dopisu z dne 22. septembra, in zaradi informacij, da bo Mostostal načrt za prestrukturiranje z 12. septembra izvedel sam, financiranje iz načrta še bolj negotovo.

(328) Če sklenemo, celo ob upoštevanju samo stroškov za prestrukturiranje, ki jih bo moral kriti vlagatelj (1,354 milijarde PLN), je lastni prispevek, ki je dejanski in resničen ter ne vsebuje državne pomoči (157,1 milijona PLN), zgolj 12 %. Poleg tega mora Komisija upoštevati celotno obdobje prestrukturiranja, z začetkom leta 2002. Ob upoštevanju velike državne pomoči, od katere je imela ladjedelnica v tem času koristi, je lastni prispevek v primerjavi s skupnim stroškom za prestrukturiranje še nižji. Zato je jasno, da lastni prispevek niti približno ne dosega praga 50 % stroškov za prestrukturiranje, ki ga zahtevajo Smernice.

(329) Komisija upošteva, da je Mostostal po umiku Ulsteina iz postopka privatizacije in prestrukturiranja SSN k dopisu z dne 25. septembra 2008 priložil dopis vodilne kazahstanske banke BTA v zvezi z njenim potencialnim zanimanjem za projekt SSN. V tem dopisu je banka navedla, da je za projekt SSN pripravljena zagotoviti 100 milijonov USD, in prosila Mostostal, naj ji predloži načrt za prestrukturiranje, ko ga odobri Evropska komisija. Komisija upošteva, da dopis nosi datum 26. junij 2008 in se zato ne nanaša na načrt za prestrukturiranje iz septembra 2008, temveč na junijski načrt, ki pa ni več veljaven. Zato Komisija meni, da takšen dopis ne dokazuje dejanskega in resničnega financiranja, navedenega v načrtu iz septembra 2008. V vsakem primeru pa bi, četudi bi se to financiranje obravnavalo kot dejansko in resnično in bi se analizirali samo načrtovani stroški za prestrukturiranje, lastni prispevek znašal samo 17 % stroškov za prestrukturiranje [1], tj. znatno manj, kot zahtevajo Smernice.

(330) Na podlagi zgoraj navedenega Komisija ugotavlja, da ladjedelnici ni uspelo pridobiti skoraj nikakršnega lastnega prispevka v smislu Smernic, v vsakem primeru pa je lastni prispevek zelo majhen. Poleg tega načrt za prestrukturiranje, ki ga je predložil Mostostal, ne zagotavlja dovolj visoke ravni lastnega prispevka. Ker je lastni prispevek namenjen ohranjanju zneska državne pomoči na najnižji vsoti, v odsotnosti takšnega lastnega prispevka Komisija sklepa, da zahteva po omejenosti pomoči na najnižjo vsoto ni izpolnjena. Nasprotno, načrt za prestrukturiranje Mostostala temelji na predpostavki, da bo dodeljena dodatna državna pomoč, in sklene, da je izvajanje načrta odvisno od te dodatne državne pomoči.

(331) Na podlagi zgoraj navedenega Komisija sklene, da zahteva po omejitvi pomoči na najnižjo vsoto in po prisotnosti resničnega prispevka, ki ne vsebuje državne pomoči, ni izpolnjena.

3.3.4 IZOGIBANJE NEUPRAVIČENEMU IZKRIVLJANJU KONKURENCE

(332) Komisija se sklicuje na predhoden dogovor s Poljsko glede zaprtja operativne površine Wulkan 1. Vendar pa glede na nadaljnje razvojne dogodke po tem dogovoru in zgornje sklepne ugotovitve glede prvih dveh pogojev Smernic ni potrebe po oceni, ali so bili izravnalni ukrepi, ki jih je predlagala Poljska, zadostni.

3.3.5 SKLEPNE UGOTOVITVE

(333) Komisija sklene, da priglašene državne pomoči za SSN ni mogoče označiti kot združljive s skupnim trgom in jo je treba izterjati.

4. IZVAJANJE

(334) Element pomoči ukrepov, dodeljenih SSN in predstavljenih v uvodnih izjavah 187 do 201 te odločbe, je treba izterjati. Na splošno je element pomoči, ki ga je treba izterjati, tj. prednost, ki jo je upravičenec dobil, enak razliki med pogoji, ki bi jih upravičenec lahko dobil na trgu, in pogoji, pod katerimi so bili ukrepi dodeljeni.

(335) Referenčne in diskontne stopnje, ki jih je naznanila Komisija, se uporabljajo kot približek za tržno stopnjo za merjenje elementa pomoči, zlasti kadar je pomoč izplačana v več obrokih, in za izračun elementa pomoči, ki izhaja iz shem subvencioniranja obresti [2]. V primeru podjetij v težavah, kakršno je SSN, Komisija meni, da je treba referenčno stopnjo zvišati za najmanj 400 bazičnih točk, da bi ta odražala veliko tveganje v transakciji, in še za dodatnih 200 bazičnih točk, da bi odražala pomanjkanje zavarovanja oziroma slabo zavarovanje, ki ga je

[1] Ob predpostavki menjalnega tečaja 1 USD = 2,3 PLN.

[2] Obvestilo Komisije o metodi določanja referenčnih/diskontnih stopenj (UL C 273, 9.9.1997, str. 3).

ponudil upravičenec. Kot je pojasnjeno zgoraj, je vrednost zavarovanja ladjedelnice vprašljiva zaradi razmerja med dolgovi in sredstvi podjetja. Ko podjetje v težavah na trgu ne more pridobiti nobenega financiranja, je lahko element pomoči največ 100 % nominalne vrednosti prejetih sredstev ([1]).

(336) Po mnenju Komisije je bila SSN v analiziranem obdobju, ko je prejela pomoč iz uvodnih izjav 187 do 201, v hudih finančnih težavah (kot je opisano v uvodnih izjavah 45 do 57) in na trgu ni uspela pridobiti financiranja. Ladjedelnica je še naprej ustvarjala izgube in v analiziranem obdobju na trgu ni uspela pridobiti praktično nobenega financiranja. V takšnih okoliščinah udeleženec v tržnem gospodarstvu ladjedelnici nikakor ne bi zagotovil financiranja, in sicer zaradi povezanega visokega tveganja. Zato Komisija meni, da ladjedelnici nobena banka ne bi posodila denarja, niti po visokih obrestnih merah, in nobena banka ne bi dala jamstva, niti za visoko premijo jamstva.

Izračun elementa pomoči za posamezne kategorije ukrepov

Posojila

(337) Ker SSN na trgu ne bi uspela pridobiti posojila ali jamstva, vsako posojilo ali jamstvo, dodeljeno ladjedelnici v analiziranem obdobju, samodejno predstavlja pomoč. Zato je treba vsako še vedno veljavno jamstvo takoj prekiniti, vsa posojila pa je treba takoj izterjati.

(338) Izterjava posojil, dodeljenih ladjedelnici, pa ne zadostuje za obnovo prvotnega stanja, saj je imela ladjedelnica do datuma izterjave na razpolago financiranje, ki pa ga na trgu ne bi mogla pridobiti. Da se obnovi prvotno stanje, je treba izterjati to prednost, obseg pa je mogoče približno določiti samo na podlagi obrestne mere, ki se zaračuna za zelo tvegana posojila. Zato mora Komisija odrediti izterjavo razlike med obrestno mero, ki jo je SSN dejansko plačala, in teoretično ustrezno obrestno mero za zelo tvegano posojilo, in sicer za obdobje od datuma, ko je bilo posojilo dodeljeno ladjedelnici, pa do datuma, ko ladjedelnica posojilo vrne. Za določitev obrestne mere za zelo tvegana posojila Komisija upošteva, da Obvestilo Komisije o metodi določanja referenčnih in diskontnih stopenj navaja, da lahko premija za tveganje znaša več kot 400 bazičnih točk nad referenčno stopnjo, „če nobena zasebna banka ne bi odobrila ustreznega posojila“, kar velja za ta primer. V več odločbah je Komisija ugotovila, da je premija 600 bazičnih točk nad referenčno stopnjo ustrezen minimum, ki odraža zelo tvegano stanje ([2]). Komisija meni, da je to minimum za posojila v zadevnem primeru.

Garancije za predplačila

(339) V zvezi z garancijami bo Komisija uporabila enak pristop: za obdobje od datuma, ko je bila garancija dodeljena, pa do datuma, ko je bila prekinjena, mora Komisija odrediti izterjavo ekvivalenta pomoči, vsebovanega v garanciji.

(340) V zvezi z garancijami Komisija meni, da je, kot je pojasnjeno v Obvestilu Komisije o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES za državno pomoč v obliki poroštev ([3]), ekvivalent pomoči enak bodisi subvencioniranju obresti, pridobljenemu s pomočjo jamstva (ko jamstvo krije posojilo po stopnji, ki je nižja od tržne), ali dejavniku tveganja za zajamčeno vsoto minus premije, ki jih je upravičenec plačal.

(341) V primeru garancij za predplačila Komisija opaža, da so predplačila, ki jih jamči KUKE, vrsta prodajne pogodbe in ne pogodbe o posojilu, in da za predplačila ni zaračunanih obresti. Zato Komisija meni, da je treba za izračun elementa pomoči, ki jo je prejel upravičenec, izvesti primerjavo med premijami, ki jih je plačala ladjedelnica, in premijami, ki bi bile običajno obračunane na trgu. Po mnenju Komisije lahko premije, zaračunane za shemo brez državne pomoči, na podlagi katere KUKE vodi svoj program izvoznega zavarovanja, ki ga jamči finančno ministrstvo, kar je potrdila odločba Komisije z dne 18. julija 2007, služijo kot referenčne premije za omenjen izračun. Te premije bi bilo treba zvišati za najmanj 400 bazičnih točk, da bi odražale dejstvo, da ladjedelnica po tej shemi ni bila upravičena do jamstev. Jamstva, dodeljena ladjedelnici, so torej vključevala precej višje tveganje.

(342) Kot je pojasnjeno zgoraj, glede na to, da ladjedelnica na trgu ne bi mogla pridobiti jamstev zaradi negotovega finančnega stanja, je treba jamstva KUKE takoj preklicati, da se ustavi izkrivljanje konkurence, ki ga je ustvarila pomoč.

([1]) Glej na primer Obvestilo Komisije o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES za državno pomoč v obliki poroštev (2000/C 71/07) (UL C 71, 11.3.2000, str. 14). Točka 3.2 Obvestila navaja, da če v času dodelitve posojila obstaja velika verjetnost, da ga posojilojemalec ne bo mogel odplačati, npr. ker je v finančnih težavah, je lahko vrednost jamstva enako visoka kot znesek, ki ga jamstvo dejansko krije.

([2]) Uvodna izjava 68 Odločbe Komisije 2005/824/ES z dne 16. junija 2004 o ukrepih, ki jih izvaja Španija za podjetje Siderúrgica Añón SA (UL L 311, 26.11.2005, str. 22); uvodna izjava 42 Odločbe Komisije 2003/284/ES z dne 11. decembra 2002 o državni pomoči Španije za Sniace SA (UL L 108, 30.4.2003, str. 35).

([3]) Ibidem.

Neizvrševanje dolgov

(343) Stalno neizvrševanje dolgov s strani javnih organov prav tako predstavlja državno pomoč in ga je treba upoštevati ([1]). Podobno je revolving posojilu, dodeljenemu pod ugodnimi pogoji, zato pomoč ustreza razliki med obrestmi, ki bi bile zaračunane na trgu (za podjetje s podobno bonitetno oceno v podobnem finančnem in gospodarskem stanju in s podobnim zavarovanjem), in obrestmi, ki jih je zaračunal organ, ki je ukrep dodelil.

(344) V luči stalnega negotovega finančnega stanja ladjedelnice Komisija meni, da bi upnik v tržnem gospodarstvu svoje terjatve izvršil takoj po zapadlosti. Zato dejstvo, da poljski organi ukrepov za izvrševanje niso sprejeli takoj, predstavlja pomoč, in zato je datum zapadlosti vsake neporavnane obveznosti datum, ko je bila pomoč dana na voljo. Element pomoči bi bil enak razliki med obrestmi, ki bi bile zaračunane na trgu (za podjetje s podobno bonitetno oceno v podobnem finančnem in gospodarskem stanju in s podobnim zavarovanjem), in obrestmi, ki jih je zaračunal organ, ki je pomoč dodelil.

(345) Ker bi od ladjedelnice vsak udeleženec v tržnem gospodarstvu zahteval takojšnje plačilo dolgov, je treba poleg elementa pomoči, ki izhaja iz nezadostnih obresti, takoj poplačati tudi akumulirane obveznosti.

Dokapitalizacije

(346) Komisija upošteva, da se dokapitalizacije podjetij v težavah s strani države ali državnih organov, kot sta ARP in KPS, kjer v času dokapitalizacije ni mogoče pričakovati vračila, obravnavajo ko nepovratna sredstva ([2]). Da popravi izkrivljanje konkurence, ki ga je povzročila dokapitalizacija, mora ladjedelnica vrniti celoten znesek dokapitalitzacije.

Izvajanje te odločbe

(347) Z dopisom z dne 3. novembra 2008 se je Poljska zavezala, da bo to odločbo izvedla s pomočjo prodaje sredstev po tržnih cenah preko odprtega, preglednega, brezpogojnega in nediskriminatornega javnega razpisa (izvedenega v skladu s posebnimi pogoji, prvič določenimi v dopisu Komisije z dne 27. oktobra 2008) in prenehanjem poslovanja SSN. Vse zahtevke za izterjavo državne pomoči, ki izhajajo iz te odločbe, mora Poljska takoj registrirati v okviru likvidacije SSN. Z dopisom z dne 6. novembra 2008 je Komisija Poljsko obvestila, da, pod pogojem, da so bili ti pogoji izpolnjeni, prodaja premoženja ne bo vključevala nove pomoči kupcu(kupcem) in da se premoženje kupcu(kupcem) prenese brez obveznosti, ki izhajajo iz odplačila nezakonite in nezdružljive državne pomoči, dodeljene ladjedelnici v preteklosti, v skladu z zahtevo, da se izogne gospodarski kontinuiteti med upravičenci do pomoči in dejavnostjo kupca ([3]). Komisija bo pozorno spremljala, ali so pogoji, določeni v njenem dopisu z dne 27. oktobra 2008 in sprejeti s strani poljskih organov, izpolnjeni, z namenom ugotovitve, ali je bila ta odločba ustrezno izvedena.

(348) Ti pogoji, za katere se je Poljska izrecno zavezala, da jih bo izpolnila, so povzeti v nadaljevanju.

(349) Sredstva (brez obveznosti) bodo privatizirana s pomočjo odprtega, preglednega, nediskriminatornega in brezpogojnega javnega razpisa. SSN bo prenehala poslovati, skupaj s preostalim premoženjem in obveznostmi.

(350) Premoženje je treba prodati po tržnih cenah (najboljšemu ponudniku). Premoženje je treba prodati ločeno ali v več manjših sklopih, z namenom iztržiti čim več. Ti sklopi ne smejo biti sestavljeni iz organiziranih delov podjetja ali poslovanja. Vendar pa naj ta opredelitev sklopov ne prepreči potencialnim kupcem, da podajo skupno ponudbo za več sredstev/sklopov.

(351) Javni razpis mora biti nediskriminatoren, tj. zagotoviti je treba, da je prodaja odprta za vse kategorije potencialnih kupcev, brez diskriminacije v zvezi z namenom njihovih naložb.

(352) Razpis ne sme vsebovati nobenih pogojev (kot npr. ohranjanje števila zaposlenih ali dejavnosti ali prevzem obstoječih pogodb). Edino merilo za izbiro zmagovalne ponudbe mora biti najvišji prihodek v korist upnikov ladjedelnice.

(353) Upniki ladjedelnice, javni in zasebni, vključno s strankami ladjedelnice, morajo biti enako razvrščeni in imeti enake pravice v zvezi s prihodki iz prodaje premoženja, kakršne bi imeli v stečajnem postopku.

([1]) Glej na primer Odločbo Komisije z dne 23. oktobra 2007 o državni pomoči C 23/06, ki jo je Poljska dodelila za proizvajalko jekla Technologie Buczek Group (še ni objavljeno).

([2]) Glej na primer Odločbo Komisije 2005/652/ES z dne 20. oktobra 2004 o državni pomoči C 38/03, ki jo izvaja Španija (nadaljnja pomoč za prestrukturiranje španskih javnih ladjedelnic) (UL L 240, 16.9.2005, str. 45).

([3]) Glej zadevo C-277/00 *Nemčija* proti *Komisiji* („*SMI*“), Recueil 2004, str. I-3925 ter zadevi C-328/99 in C-399/00 *Italija in SMI 2 Multimedia Spa* proti *Komisiji*, Recueil 2003, str. I-4035.

(354) V okviru prodaje ne bo dodeljena nobena nova državna pomoč, bodisi v obliki odpisa, ali poplačila obveznosti po javnem pravu ali zasebnih upnikov iz državnih sredstev, dokapitalizacije, posojil, jamstev ali drugih ukrepov. Vsako novo obveznost po javnem pravu, ki se akumulira v obdobju, potrebnem za zaključek postopka prodaje, je treba izterjati iz likvidacijske mase.

(355) Prodajo bo izvedel neodvisni skrbnik, s podobnimi pravicami in obveznostmi kot stečajni upravitelj. Treba je vzpostaviti organ, ki bo upnikom omogočal učinkovit nadzor nad prodajo in zagotovil, da prodaja poteka po tržnih pogojih ter da se upoštevajo njihova razvrstitev in pravice v zvezi s prihodki. Poleg tega bosta Poljska in Komisija skupaj imenovali skrbnika spremljanja, ki bo imel posebno nalogo pomagati Komisiji pri preverjanju, ali postopek prodaje in izterjava pomoči v celoti potekata v skladu z zgornjimi zahtevami. V ta namen bo skrbnik spremljanja Komisiji redno posredoval podrobna poročila o vseh fazah postopka.

(356) Poljska je navedla, da mora za izvajanje te odločbe sprejeti zakonodajne ukrepe. Komisija priznava, da je zato potrebno daljše obdobje izvajanja, kot je predvideno, tudi zaradi števila posameznih ukrepov pomoči, na katere se ta odločba nanaša, ter zaradi raznolikosti njihove oblike in trajanja. Komisija zato poziva Poljsko, naj to odločbo izvrši v roku sedmih mesecev po njeni priglasitvi –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Državna pomoč, opisana v uvodnih izjavah 187 do 201, ki jo je Poljska SSN nezakonito dodelila v nasprotju s členom 88(3) Pogodbe ES, ni združljiva s skupnim trgom.

Poleg tega so vse garancije za predplačila, ki jih je Poljska SSN dodelila v nasprotju s členom 88(3) Pogodbe ES od 1. julija 2007 do datuma te odločbe, nezdružljive s skupnim trgom.

Člen 2

V zvezi s posojili, pridobljenimi od različnih javnih organov iz uvodnih izjav 187 do 201, bo Poljska izterjala pomoč v znesku, ki je enak razliki med obrestno mero, dejansko plačano s strani SSN, in obrestno mero, po kateri bi upravičenec posojilo lahko pridobil na trgu, za obdobje od trenutka dodelitve omenjenih posojil do trenutka vračila posojil. Poleg tega je treba takoj vrniti vsa morebitna posojila, ki v času te odločbe še niso bila vrnjena.

Člen 3

V zvezi z garancijami za predplačila KUKE iz uvodnih izjav 187 do 201 bo Poljska izterjala pomoč, za obdobje od trenutka dodelitve jamstva do trenutka poteka veljavnosti jamstva, enako razliki med premijo za jamstvo, plačano s strani upravičenca, in premijo za jamstvo, po kateri bi ga upravičenec lahko dobil na trgu. Poleg tega je treba takoj preklicati vsa jamstva, veljavna v času te odločbe.

Člen 4

Člen 3 velja *mutatis mutandis* tudi za vse garancije za predplačila, ki jih je Poljska dodelila SSN v nasprotju s členom 88(3) Pogodbe ES od 1. julija 2007 do datuma te odločbe.

Člen 5

V zvezi z neizvršenimi obveznostmi do različnih javnih organov, kot je opisano v uvodnih izjavah 187 do 201, bo Poljska izterjala pomoč, za obdobje od trenutka dodelitve pomoči do trenutka plačila obveznosti po javnem pravu, enako razliki med obrestno mero, ki jo je SSN dejansko plačala, in obrestno mero, po kateri bi upravičenec lahko dosegel odlog zapadlosti obveznosti od upnika v tržnem gospodarstvu. Poleg tega je treba takoj poravnati neplačane javne obveznosti.

Člen 6

V zvezi z dokapitalizacijami različnih javnih organov, kot je opisano v uvodnih izjavah 187 do 201, bo Poljska izterjala pomoč, enako celotnemu znesku dokapitalizacij.

Člen 7

1. Poljska bo od upravičenca izterjala pomoč, opredeljeno v členih 2 do 6. Izterjava pomoči se opravi v skladu s smernicami, pojasnjenimi v uvodnih izjavah 334 do 347.

2. Zneski, ki jih je treba izterjati, vsebujejo obresti od dneva, ko so bili dodeljeni SSN, pa do dneva njihove dejanske izterjave.

3. Obresti se izračunajo na podlagi obrestnoobrestnega računa v skladu s poglavjem V Uredbe Komisije (ES) št. 794/2004 [1] in Uredbo Komisije (ES) št. 271/2008 [2] o spremembi Uredbe (ES) št. 794/2004.

4. Poljska prekliče vsa neporavnana plačila pomoči iz člena 1 z začetkom veljavnosti na dan priglasitve te odločbe.

[1] UL L 140, 30.4.2004, str. 1.
[2] UL L 82, 25.3.2008, str. 1.

Člen 8

1. Izterjava pomoči, navedene v členu 1, se opravi takoj in učinkovito.

2. Poljska zagotovi, da se ta odločba izvrši v sedmih mesecih od datuma njene priglasitve.

Člen 9

1. V dveh mesecih po priglasitvi te odločbe Poljska predloži Komisiji naslednje informacije:

(a) skupni znesek (glavnica in obresti za vračilo), ki ga mora vrniti upravičenec;

(b) podroben opis že sprejetih ali načrtovanih ukrepov za uskladitev s to odločbo;

(c) dokumente, ki dokazujejo, da je bilo upravičencu pomoči naročeno, naj vrne pomoč;

(d) dokumente, ki dokazujejo, da so bile preklicane vse veljavne garancije za predplačila.

2. Poljska Komisijo obvešča o naknadnih nacionalnih ukrepih, sprejetih za izvrševanje te odločbe, dokler se vračanje pomoči, navedene v členu 1, ne zaključi.

Prav tako zagotovi podrobne informacije o zneskih pomoči in obrestih za vračilo, ki jih je upravičenec že vrnil.

Prav tako zagotovi podrobne informacije o zneskih pomoči in obrestih za vračilo, ki jih je upravičenec že vrnil.

Ta odločba je naslovljena na Poljsko.

V Bruslju, 6. novembra 2008

Za Komisijo

Neelie KROES

Članica Komisije

PRILOGA

INFORMACIJE O IZVAJANJU TE ODLOČBE

1. **Izračun zneska, ki ga je treba izterjati**

1.1 Prosimo, navedite naslednje podatke o znesku nezakonite državne pomoči, ki je bila dodeljena upravičencu:

Datum(-i) (*)	Znesek pomoči (**)	Valuta

(*) Datum(-i), ko je bila pomoč (ali posamezni obroki) dodeljena upravičencu.
(**) Znesek pomoči, ki je bil dodeljen upravičencu (v bruto ekvivalentih pomoči).

Opombe:

1.2 Prosimo, natančno pojasnite, kako se obračunavajo obresti za terjani znesek pomoči.

2. **Načrtovani in že sprejeti ukrepi za izterjavo**

2.1 Prosimo, natančno opišite, kateri ukrepi so načrtovani in kateri so že bili sprejeti za izvršitev takojšnje in učinkovite izterjave pomoči. Kjer je to primerno, navedite pravno podlago za sprejete ali načrtovane ukrepe.

2.2 Kakšen je časovni okvir za postopek izterjave? Kdaj bo postopek izterjave pomoči zaključen?

3. **Že izterjana pomoč**

3.1 Prosimo, navedite naslednje podatke o zneskih pomoči, ki jih je upravičenec že vrnil:

Datum(-i) (*)	Vrnjen znesek pomoči	Valuta

(*) Datum(-i), ko je bila pomoč vrnjena.

3.2 Prosimo, priložite dokazila o vračilu zneskov, navedenih v zgornji preglednici pod točko 3.1.